69 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 29. julija 2016

Leto LXIX, št. 60, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Pod Vršič prihaja Vladimir Putin

Jutrišnje slovesnosti ob stoletnici Ruske kapelice se bo udeležil predsednik Ruske federacije Vladimir Putin. Zaradi najstrožjih varnostnih ukrepov bo promet na Gorenjskem močno oviran, zaprli bodo tudi predor Karavanke.

Urša Peternel

Kranjska Gora – Jutri, v soboto, ob 14. uri se bo pri Ruski kapelici pod Vršičem začela spominska slovesnost ob stoletnici kapelice, ki so jo leta 1916 zgradili v spomin na tragično preminule ruske vojne ujetnike, ki jih je ob gradnji ceste na Vršič zasul snežni plaz. Na povabilo predsednika države Boruta Pahorja bo gost slovesnosti predsednik Ruske federacije Vladimir Putin. Zbrane na slovesnosti bosta pozdravila župan Kranjske Gore Janez Hrovat in predsednik Društva Slovenija Rusija Saša Geržina. Častna govorca bosta predsednika Pahor in Putin, verski del slovesnosti pa bo vodil metropolit Volokolamskij Ilarion. Kulturni program bodo obogatili Policijski orkester, Slovenski oktet in Moskovski sinodalni zbor. Po slovesnosti bo ob 15.30 sledilo družabno srečanje članov Društva Slovenija Rusija pod šotorom v Kranjski Gori. Uro zatem, ob 16.30, se bo ruski predsednik Putin udeležil odprtja spomenika Sinovom Rusije na ljubljanskih Žalah, zvečer pa bo sledilo še srečanje političnega vrha na Brdu pri Kranju. Ruski predsednik bo v Slovenijo z letalom priletel jutri predvidoma ob 13. uri, po večerji na Brdu pa naj bi se še isti večer tudi vrnil v Moskvo.

Ker je predsednik Putin ena najbolj varovanih oseb na svetu, bodo temu prilagojeni tudi varnostni ukrepi. Slovesnosti pri Ruski kapelici se bodo tako lahko udeležili le tisti obiskovalci, ki so pridobili akreditacijo (prijavljenih je 2500 ljudi, kar je enkrat več kot prejšnja leta).

▸ 2. stran

Rusko kapelico so zgradili leta 1916 v spomin na ruske vojne ujetnike, ki jih je pri gradnji ceste na Vršič zasul plaz. Postala je simbol rusko-slovenskega prijateljstva. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorelo je v Rozki na Krvavcu

Včeraj zjutraj so gasilci odhiteli na Krvavec, saj so dobili sporočilo, da gori priljubljena brunarica Rozka ob zgornji postaji kabinske žičnice na Krvavcu. Bila je zaprta, zato k sreči ni bil nihče poškodovan.

Vilma Stanovnik

Ambrož pod Krvavcem – »Obvestilo o požaru v Rozki smo dobili malo pred šesto uro zjutraj in gasilci iz Cerkelj, Zgornjega Brnika in Šenturške Gore smo takoj pohiteli do Krvavca, nato pa so se nam pridružili še gasilci iz Lahovč in Velesovega. Na žalost je bil požar že razvit, skozi okna je prihajal ogenj, gorelo je ostrešje in zgornje nadstropje. Predvidevamo, da je zagorelo že ponoči, k sreči pa ni bilo nikogar v brunarici, ki je odprta le ob koncih tedna,« je včeraj sredi dneva povedal vodja intervencije Marjan Luskovec.

Več na strani 14

Ob prihodu gasilcev je bila Rozka že v plamenih. / Foto: Evgen Žižek, PGD Cerklje

V Kranju kolesarski praznik

Kolesarski klub Sava bo ta konec tedna pripravil tradicionalni kolesarski praznik.

▸ 11. stran

AKTUALNO

S tveganjem bo treba živeti

»Terorizma se ne bomo mogli znebiti in nas bo spremljal skozi življenje. Lahko pa zmanjšamo možnosti, da bi sebe naredili za tarčo,« pravi Andrej Šter, vodjo konzularne službe na ministrstvu za zunanje zadeve. 3

GORENJSKA

Iz Bohinja odpotovali v Rio

Novozelandska veslaška reprezentanca se je kar pet tednov na olimpijske igre pripravljala v Bohinju, kjer so bili nad razmerami navdušeni. S pomočjo Veslaške zveze Slovenije naj bi v Bohinju kmalu gostili še več veslaških ekip. 6

KULTURA

Kranj v srednjem veku in vesolju

Na zidu pred Mestno knjižnico Kranj je v juliju nastajala Pravljica o stolpu in palčku (k'r neki) v stripu. Da, za zidni strip gre, pod katerega se je podpisal ilustrator, stripar in pisec Aleksander J. Potočnik. 10

GG+

Doživeli bodo olimpijsko vzdušje

Čez teden dni se bodo v Riu de Janeiru začele olimpijske igre. V Brazilijo je te dni odpotovala že večina slovenskih športnikov, ki bodo poskrbeli, da bomo s še večjim zanimanjem spremljali tekme za kolajne. 18, 19

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, popoldne bo možna kakšna vročinska nevihta. Topleje bo.

16/29 °C

jutri: večinoma sončno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Pametna zaščita pred soncem – stoodstotno naravna kozmetika Yanumi

Naravna olja, s katerimi se lahko zaščitimo pred sončnimi žarki, imajo zaščitni faktor 2–6. Avokadovo olje, ki ga pogosto imenujemo tudi zeleno zlato, našo kožo zaščiti pred soncem, hkrati pa jo zmehča, nahrani, osveži, navlaži, ji da sijaj in jo zaščiti pred izgubo vlage. Poleg avokadovega je idealna izbira za naravno zaščito kože pred soncem tudi kokosovo olje, saj poleg prijetnega vonja vsebuje tudi zaščitni faktor, z njim pa lahko zavarujemo kožo, ustnice in lase. Kokosovo olje je odlična izbira tudi za nego občutljive kože okrog oči in zgladitev drobnih gubic ter podočnjakov. Za zaščito kože po sončenju je poleg kokosovega primerno tudi stoodstotno naravno olje grozdnih pečk, ki je najmočnejši naravni antioksidant, kar jih poznamo. Olje pečk bo preprečilo nastanek prostih radikalov in tako zavrlo proces staranja kože, ki je pogosta posledica sončnih žarkov in čezmernega sončenja. Pomembno pa je, da so olja popolnoma naravna in hladno stiskana, saj le na ta način kožo razvajajo z vsemi aktivnimi učinkovinami, zato privoščite svoji koži le najboljše.

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo eno od olj Yanumi po lastni izbiri. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Napišite, katero izmed naštetih stoodstotno naravnih olj Yanumi si želite in zakaj. Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 10. avgusta 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Pod Vršič prihaja Vladimir Putin

1. stran

V Kranjski Gori bo pred vstopom na brezplačne avtobuse potekalo tudi varnostno preverjanje (podobno kot na letališčih). Na prizorišču bo veljala tudi omejitev gibanja.

Na relacijah, kjer bo potoval Putin, bo promet na enega najbolj obremenjenih koncev tedna na vrhuncu turistične sezone močno oviran. Okrog 11. ure bodo zaprli predor Karavanke, v času Putinovega prihoda in odhoda bo povsem zaprta gorenjska avtocesta, cesta med Jesenicami in prelazom Vršič ter na severna ljubljanska obvoznica. Policija zato svetuje ljudem, naj v soboto ne načrtujejo potovanj oziroma naj načrtovane poti po teh cestah opravijo dopoldne ali zgodaj zvečer. Največje zgostitve v prometu pričakujejo sredi dneva in popoldne.

Med 12. in 14. uro ter 19. in 21. uro bo močno oviran oziroma zaprt tudi dostop do brniškega letališča. Potnikom in obiskovalcem letališča zato svetujejo, naj se na letališče ta dan odpravijo prej kot običajno.

Obvestilo občanom so izdali tudi na Občini Kranjska Gora. Vršiška in Ruska cesta, ki vodi preko prelaza Vršič, bosta zaprti že od danes, petka, od 20. ure dalje. Vse trgovine in podjetja prosijo, da poskrbijo za pravočasno dostavo. Jutri, v soboto, bodo zaposleni na delo na relaciji Jesenice–Kranjska Gora lahko nemoteno prišli le do 12. ure. Bo pa v občini poskrbljeno za nujno medicinsko pomoč v Zdravstveni postaji Kranjska Gora in požarno varnost, saj bodo dežurni gasilci Gasilskega društva Kranjska Gora in tudi Gasilsko reševalna služba Jesenice. Vse hotelirje, gostince, sobodajalce in domačine prosijo, da o posebnem režimu obvestijo goste, znance in sorodnike.

Dnevi ruske duhovne kulture

V sklopu spremljajočih prireditev so že včeraj popoldne v Kranjski Gori odprli Park miru, danes bodo odprli razstavo fonda Federalnega arhiva Ruske federacije Rosarhiv o zgodovini Ruske kapelice v hotelu Ramada v Kranjski Gori. Na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori bo danes ob 17.45 koncert Moskovskega sinodalnega zbora in pevcev iz Kranjske Gore, ob 18.30 pa v cerkvi še katoliška maša s pravoslavno molitvijo. V dvorani Vitranc bo ob 20.30 sledil koncert Državnega ansambla Rus iz mesta Vladimir. Jutri, v soboto, zvečer ob 20. uri bo v župnijski cerkvi sv. Martina na Bledu koncert dekliškega zbora Otrada, ki ga bodo ponovili tudi v nedeljo ob 20. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki. Pol ure prej, ob 19.30, bodo v Sokolskem domu odprli tudi razstavo otroških risb z naslovom Duša Rusije.

Ruski predsednik za potovanja uporablja posebej prirejeno letalo Iljušin Il-96. Po pisanju tujih medijev je to eno najbolj luksuznih predsedniških letal na svetu, ki naj bi imelo urejeno veliko spalnico z zakonsko posteljo, predsedniško kopalnico, sobo za fitnes, jedilnico, tri bare, konferenčno dvorano, notranjost naj bi bila odeta v svilo in drago usnje, zlato in drage kamne. Letalo naj bi bilo vredno kar 150 milijonov evrov.

Z obiskom Vladimirja Putina v Sloveniji pa se zaradi ruske vloge v ukrajinski vojni in prisvojitve Krimskega polotoka vsi ne strinjajo. Organizatorji poudarjajo, da gre predvsem za pietetni obisk, protestov na slovesnosti ob Ruski kapelici pa zaradi najstrožjih varnostnih ukrepov ne pričakujejo. Kot je poudaril Saša Geržina, so sprejeti vsi potrebni ukrepi, da bo slovesnost potekala dostojanstveno in v miru. »Če je nekdo povabljen v goste, se ga prijazno sprejme,« pa je k temu dodal ruski veleposlanik v Sloveniji Doku Zavgajev.

Večplastnost obiska

Kot je v imenu soorganizatorjev slovesnosti, Društva Slovenija Rusija, dejal predsednik Saša Geržina, je obisk Vladimirja Putina predvsem pietetni. Ima pa slovesnost pri Ruski kapelici večplasten pomen, poleg pietetne ima tudi politično, duhovno in gospodarsko dimenzijo. Rusko-slovensko srečanje naj bi odprlo nova vrata za dialog. Zlasti večerja s predsednikom Putinom na Brdu pri Kranju bo izredna priložnost za slovenski politični vrh za pogovor o aktualnih geopolitičnih vprašanjih, saj je ruski predsednik brez dvoma ena najbolj zanimivih političnih osebnosti tega časa.

Srečanja pa ne bi bilo brez gospodarstvenikov, je poudaril Geržina. Na področju gospodarskega sodelovanja ima vodilno vlogo zagotovo Krka, ki je v Ruski federaciji prisotna že od leta 1965. Podatki statističnega urada kažejo, da je Rusija ena najpomembnejših zunanjetrgovinskih partneric Slovenije. Slovenija je lani izvozila v Rusijo za 792 milijonov evrov blaga, od tam pa ga uvozila za 230 milijonov evrov. Največji delež slovenskega izvoza v Rusijo predstavljajo medicinski in farmacevtski proizvodi, medtem ko uvažamo zlasti naravni in industrijski plin, nafto in naftne derivate ter barvne kovine.

V sklopu obiska se bo Putin udeležil tudi odkritja spomenika Sinovom Rusije na ljubljanskih Žalah. Spomenik so po zamisli ruskih umetnikov izdelali kamnoseki Marmorja Hotavlje. Izdelan je iz hotaveljskega apnenca, na osmih masivnih kamnitih stebrih pa so upodobljeni žerjavi v letu.

Zanimiv je tudi podatek, da v Sloveniji živi skoraj dva tisoč državljanov Ruske federacije, ruski turisti pa najraje obiščejo Rogaško Slatino.

Preprečili bodo poglabljanje struge

Jasna Paladin

Kamnik – V Kamniku ob sodelovanju občine, ministrstva za okolje in prostor ter Direkcije RS za vode že več mesecev potekajo dela z nujnimi ukrepi za preprečevanje poglabljanja struge Kamniške Bistrice, ki zajemajo gradnjo dveh novih pragov in obnovo dveh obstoječih pragov v strugi reke. Kot sporočajo z občinske uprave, je bilo treba k osnovni pogodbi podpisati aneks v vrednosti dobrih 92 tisočakov, saj so bila za izboljšanje poplavne varnosti nujno potrebna dodatna dela, s katerimi bodo preprečili nadaljnje poglabljanje struge. Ta se je na odseku pri športni dvorani v zadnjih osmih letih povprečno poglobila za meter in pol. Občina Kamnik mora skladno s pogodbo zagotoviti enajst odstotkov denarja, preostalo plača ministrstvo. Rok za izvedbo del je, kljub dodatnim delom, ostal nespremenjen, to je konec avgusta.

Izvajalec del Nivo Eko je že začel z deli na prvem pragu ob Športni dvorani Kamnik.

PREJELI SMO

Kako se je delala cesta na Vršič

Pod tem naslovom je izšel prispevek izpod peresa Franca Urana v Planinskem vestniku leta 1957. Avtor prispevka je bil velik ljubitelj planin in izkušen gornik. Sedem let je živel v bližini izvira Soče, zato so mu bile znane vse steze in poti v tem delu triglavskega pogorja.

Ko se je rodila ideja, kako povezati deželo Kranjsko s sončno Primorsko, so k sodelovanju povabili prav Urana. Kot piše v vestniku, je leta 1909 dobil službo pri tesarskem mojstru Ivanu Zakotniku, ki je bil hkrati tudi župan v Gornji Šiški. Zakotnik je prevzel gradbena dela, njega pa so kot poznavalca terena na tem delu vršiške doline določili za čiščenje gozda in predvidene trase ceste. Prva leta je bila njuna naloga pripraviti teren za začetek del in prostor za barake, kjer naj bi bivali delavci – sekači iz Bače in tesači iz Loške doline. Leta 1912 je bila izredno huda zima, zapadlo je veliko snega pa tudi snežni plazovi so bili vzrok, da so do pomladi prenehali z delom. In prišla je prva svetovna vojna. Že jeseni je poslala vojna komanda prvih 25 ujetnikov, vsi so bili Rusi iz Sibirije. Nadaljnjo gradnjo je prevzela vojska. Na delo je prihajalo vedno več ruskih ujetnikov, ki so prevzeli dotedanje delo z barakami in kočami vred. Uran je nove graditelje opozarjal na nevarne snežne plazove in na to, naj zgradijo protiplazovne strehe. Upoštevali so njegove izkušnje in takoj začeli z delom protiplazovnih objektov. Leta 1915 je bilo v tem delu, kjer se je gradila cesta, malo snega. Februarja 1916 je bilo toplo in brez snega. Prihajali so novi in novi ujetniki, sami Rusi. Bilo jih je več tisoč. Med njimi so se pojavile bolezni – krvava griža, kolera in črne koze, veliko jih je pomrlo. Tako je ta kraj ena sam grobnica ruskih mučenikov. In nato še ...! Graditelji so tedaj Urana zasmehovali in spraševali, kje so tiste lavine, na katere jih je opozarjal. Konec februarja je začelo močno snežiti, v nekaj dneh je zapadlo čez meter snega. Ko se je 8. marca namenil iti na vrh, je bil pravi metež. Ob enih je zaslišal en sam strašen krik iz nešteto grl. Zgodilo se je tisto, na kar jih je opozarjal. Pod plazom je umrlo 110 delavcev. Delo se je ustavilo, ujetniki so se uprli nadaljnjemu delu. Komanda jih je zamenjala za nove in tako se je delo nadaljevalo in tudi končalo.

Cesta na Vršič je pred sto leti terjala na tisoče duš. Ne glede na vse žrtve je cesta morala biti zgrajena, ker je bil to najbližji prehod avstrijske vojske do italijanske fronte. Ob letošnji 100-letnici naj bi se proslave udeležil tudi povabljeni ruski predsednik Putin.

Ciril Zupan, Mošnje

S tveganjem bo treba živeti

Terorizem je sodoben negativni fenomen, s katerim bomo primorani živeti, meni Andrej Šter z ministrstva za zunanje zadeve.

Aleš Senožetnik

Ljubljana – Ob terorističnih napadih, ki v zadnjih tednih pretresajo svet in našo bližnjo okolico, smo se pogovarjali s Kranjčanom Andrejem Šterom, vodjo konzularne službe na zunanjem ministrstvu.

Verjetno imate najboljši vpogled v potovanja Slovencev po svetu. Smo odgovorni popotniki in znamo poskrbeti za svojo varnost v tujini?

»Slovenci potujemo po celem svetu in na vse mogoče načine. Smo entuziasti v individualnih podvigih, udeležujemo se potovanj v eksotične dežele, naše agencije pa ponujajo tudi raznovrstna skupinska potovanja. Mislim, da smo vse bolj odgovorni. Glede na spremenjeno sliko sveta in zmanjšano varnost v naši bližnji okolici nas tudi razmere silijo v vse večjo previdnost.«

Se ljudje zaradi vse večjih varnostnih tveganj pogosteje obračajo na konzularno službo ministrstva za zunanje zadeve kot pred leti?

»Zagotovo. Pomembna prelomnica v dojemanju potovanja je bil cunami na jugovzhodu Azije za božič leta 2004. Takrat so se ljudje na brutalen način soočili z dejstvom, da tudi najbolj luksuzne turistične destinacije lahko predstavljajo nevarnost. Tudi dogajanje na Bližnjem vzhodu in jugu Sredozemlja je dokaz, da se situacija glede varnosti v svetu spreminja. Nekatere države, ki so še nedavno tega veljale za varne, danes niso več takšne. Priča smo spremembam, ki po mojem mnenju niso kratkoročne ali ciklične. Mislim, da se bo treba navaditi živeti s tovrstnim tveganjem. Pred le nekaj dnevi se je izkazalo, da je lahko tudi relativno majhna vas na Bavarskem tarča terorističnega napada.

Kljub temu mislim, da se ne smemo odpovedovati potovanjem. Ta predstavljajo pomembno investicijo v lastno osebnost in nas vsestransko bogatijo. Če se odločimo, da ne bomo potovali, potem iz svojega življenja izključimo velik in pomemben del sveta.«

Kot ste že sami omenili, je terorizem udaril tudi v osrčju Evrope, v Franciji in Nemčiji. Se popotnik sploh lahko zavaruje pred tako neotipljivo grožnjo, kot je terorizem?

Andrej Šter je vodja konzularne službe na ministrstvu za zunanje zadeve. / Foto: Aleš Senožetnik

»Terorizem je prerasel iz oblike, ko je bil ciljno naravnan na določeno skupino. Tega sodobnega negativnega fenomena se ne bomo mogli znebiti in nas bo spremljal skozi življenje. Lahko pa vplivamo na to, da zmanjšamo možnosti, da bi sebe naredili za tarčo. Tudi na naši spletni strani imamo nabor informacij in napotkov, ki jih velja upoštevati. Predvsem odsvetujemo lahkomiselno potovanje ali izpostavljanje tveganju – kot na primer udeležbo na množičnih zborovanjih in manifestacijah. Seveda pa pred terorizmom nismo popolnoma varni niti na domačem dvorišču, če nekoliko ponostavim.«

S kakšnimi težavami se soočate, ko morate reševati slovenske državljane v tujini?

»Konzularna služba pomaga v najrazličnejših situacijah: če oseba izgubi dokumente, če ostane brez denarja, v primeru hospitalizacije, odvzema prostosti, ob naravnih nesrečah ali nemirih. Pri tem smo pogosto žalostni ujetniki zelo rigorozne zakonodaje s področja varovanja in tajnosti osebnih podatkov. Pogrešanega v tujini bi včasih lahko določili na meter natančno s trigonometrijskim sistemom, ki ga omogoča njegov mobilni aparat. Vendar tega ne smemo, ker za dostop do teh podatkov po zakonodaji potrebujemo soglasje pogrešanega, kar je seveda absurdno. Podobno ne smemo dostopati do podatkov letalskih družb, ki bi nam pomagale najti slovenskega državljana v tujini, ki potrebuje pomoč. V takih primerih se zanesemo na kontakte s svojci in znanci, pa na splet srečnih okoliščin, ki je Slovencem v tujini doslej največkrat stal ob strani.

Kljub temu smo blizu vzpostavitvi sistema, ki bo omogočal, da bi ob vstopu v tujino na mobilni telefon dobili sporočilo s kontaktnimi podatki pristojnega konzularnega predstavništva v tisti državi. Podobno bi v primeru terorističnega napada ali drugega izrednega dogodka v določeni državi imetnike mobilnih telefonov na tem področju slovenski operater takoj obvestil o situaciji. Takšno storitev veliko držav že uporablja. Pri obveščanju pa so nam že sedaj v veliko pomoč mediji, ki ažurno obveščajo o dogodkih in s tem opravljajo družbeno koristno delo.«

Kako sodelujete s turističnimi agencijami v primerih, ko je treba evakuirati državljane?

»Zelo poredko se odločimo, da objavimo poziv, naj ljudje zapustijo določeno državo ali območje. To smo upravičeno storili v Jemnu, kjer je državljanska vojna napredovala do točke, ko ni bilo več mogoče posredovanje, pa v Libiji zaradi razpada države in v Nepalu, ki ga je prizadel potres. Nekoliko prenagljeno pa je pred leti vlada pozvala državljane, da se vrnejo iz Egipta ob tamkajšnjih nemirih. Turistične agencije so pokazale popolno razumevanje. Se pa je izkazalo, da vlada ni računala, da bo s takim pozivom prevzela stroške predčasne vrnitve. Poleg tega je pa bilo težko razložiti državljanom, da jih bomo prikrajšali za preostanek dopusta. Egipt je bil v tem pogledu pomembna lekcija, ki nas je naučila, da mora biti reakcija države v takšnih primerih razsodna. Panika nikakor ni na mestu, saj na tak način lahko ljudi zares izpostavimo nevarnosti.«

Približno polovica naših konzularnih predstavništev je znotraj Evropske unije, relativno malo pa jih je v drugih delih sveta. Kakšno težavo to predstavlja državljanom, ki potujejo v države, kjer ni slovenskega predstavništva?

»Slovenska diplomatsko-konzularna mreža je res zelo neuravnotežena. Nimamo predstavništev v Afriki (če odmislimo Kairo, ki pravzaprav ni Afrika) in zgolj dve v Latinski Ameriki. Velik del te težave se je razrešil z vstopom v Evropsko unijo. Od takrat naprej se v primeru težav v teh državah slovenski državljani lahko obrnejo na katerokoli predstavništvo države članice Evropske unije, ki mora za naše državljane poskrbeti kot za svoje. Denimo, ko je bil Tomo Križnar pred meseci v zaporu v Južnem Sudanu, ga je obiskoval nemški diplomat. Druga oblika premoščanja neprisotnosti pa so častni konzuli, ki tudi lahko pomagajo Slovencem po svetu. Gre za osebo javnega zaupanja, ki v svojem času in na svoje stroške deluje v interesu Slovenije in njenih državljanov.«

Je potovanje v Turčijo, kjer po navadi dopustuje precej Slovencev, tudi po državnem udaru še varno in priporočljivo?

»Vsak dan preverjamo situacijo v Turčiji in prilagajamo obvestila na naši spletni strani. Stališče ministrstva je, da oddih v turističnem območju Turčije na Sredozemski obali ni povezan s tveganjem. Odsvetujemo pa nenujna potovanja drugam, na primer na nemirni jugovzhod države, pa tudi v Carigrad ali Ankaro.«

Kaj priporočate Slovencem, ki se odpravljajo na tuje?

»Treba je skleniti ustrezno zavarovanje, preveriti veljavnost dokumentov, se seznaniti s situacijo v ciljni državi ter včasih tudi prilagoditi potovanje, če se razmere na ciljni destinaciji ne razvijajo ugodno. Sicer pa: potujmo pogumno, a ne zaletavo, ter previdno, a ne bojazljivo!«

k

KOMENTAR
Cveto Zaplotnik

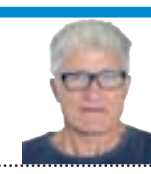

Agrarne skupnosti agrarne le še po imenu?

Agrarne skupnosti imajo na Gorenjskem dolgo tradicijo, njihovi začetki segajo v srednji vek. V dolgi zgodovini so občutile različne spremembe, a vedno znova dokazovale svojo trdoživost. Tudi ko jih je oblast po drugi svetovni vojni ukinila in njihovo premoženje razglasila za državno oz. družbeno, so »vstale od mrtvih«. To jim je omogočil v letu 1994 sprejeti zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic, lani sprejeti novi zakon o agrarnih skupnostih naj bi jim še olajšal dotlej dokaj oteženo upravljanje in gospodarjenje.

Kot je pokazalo nedavno srečanje predstavnikov agrarnih skupnosti iz zgornje Gorenjske, bodo agrarne skupnosti tudi v sedanjem aktualnem času in v prihodnosti potrebovale veliko trdoživosti. Zakaj? Nič več ni tako, kot je bilo nekdaj, ko so v vaseh prevladovale kmetije, kmetijski interes je bil še zelo močan in je vsakokratni gospodar kmetije postal tudi solastnik premoženja agrarne skupnosti. Razmere so zdaj drugačne. Veliko kmetij na Gorenjskem je opustilo govedorejo oz. kmetovanje, s tem je upadlo tudi zanimanje za planinsko pašo in za gospodarjenje s skupnimi gozdovi. Ker je bilo za vse vrnjeno premoženje agrarnih skupnosti treba speljati dedne postopke (vsi še niso končani), se je povečalo število solastnikov, med katerimi je vse več takih, ki od agrarnih skupnosti nimajo nobenih koristi in jih na kmetijstvo morda vežejo le še otroški spomini. Ko so iz »davkarije« prejeli še položnice za plačilo davkov, so se pojavile zahteve po izplačilu subvencij in najemnin, tudi pobude za prodajo deležev in za razdelitev premoženja med solastnike. »Ko bodo dedni postopki končani in bomo tisti, ki zdaj urejamo planine in skrbimo za pašo, ostali v manjšini, bo konec planinske paše, konec agrarnih skupnosti,« je na srečanju dejal eden od predstavnikov agrarnih skupnosti in s tem izrazil skrb, da bo v prihodnje v marsikateri agrarni skupnosti prevladal nekmetijski interes in da bodo proste deleže pokupili ljudje, ki imajo denar, a srce daleč od kmetijstva. Bodo torej (nekatere) agrarne skupnosti agrarne le še po imenu, po dejavnosti pa vse kaj drugega?! Deloma sta za takšno stanje krivi tudi zakonodaja in različna sodna praksa. Tudi zdaj je situacija precej nenavadna: večina agrarnih skupnosti dela po starem zakonu, ker še niso speljale dovolj dednih postopkov, da bi se lahko prilagodile novemu zakonu, pri tem pa mora dedne postopke po uradni dolžnosti speljati država.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Oskrbniki si želijo lepega vremena

Ne le na morju, v poletnih mesecih Slovenci svoj dopust radi preživljamo tudi v gorah. Z letošnjo sezono so oskrbniki koč za zdaj zadovoljni, vse pa je odvisno od vremena.

Jasna Paladin

Kranj – Slovenci smo planinski narod, o tem ni nobenega dvoma, ne nazadnje nas gore po podatkih Planinske zveze Slovenije redno obiskuje kar okoli 400 tisoč.

Najbolj so naši vrhovi in planinske koče obiskani prav julija, avgusta in septembra, nepisano pravilo pa je, da so julija večinski gostje v naših gorah tujci, avgusta pa Slovenci. In kako so po prvih nekaj tednih poletne sezone z obiskom zadovoljni oskrbniki planinskih koč?

Tudi planinci poslušajo zgolj slabe novice

»Začetek poletne sezone za nas ni bil najboljši, saj je zaradi vremena, predvsem pa zaradi organizacije in slabše udeležbe, odpadlo nekaj dogodkov, povezanih s smučanjem, pa tudi en tečaj za vodnike. Z obiskom planincev pa smo za zdaj zadovoljni. Vse je sicer odvisno od vremena, in če vremenoslovci napovedo možnost neviht, obiska tisti dan skorajda ni. Žal tudi planinci poslušajo zgolj slabe novice. Ljudje so vse bolj izletniško nastrojeni in vse manj planinsko. To pa se odraža tudi v številu nočitev,« ugotavlja Franc Beguš, oskrbnik Kranjske koče na Ledinah. Kot pravi, je prenočevanje v hribih že dlje časa v krizi, saj na ture Slovenci večinoma hodimo zgolj za en dan. Te dni imajo od dva pa nekje do deset gostov na noč, ki za skupinska ležišča odštejejo po deset evrov, s seboj pa morajo – kot je v navadi v vseh planinskih kočah – prinesti rjuhe. »Nekateri raje prinesejo pivo kot pa rjuho, ko pa je treba za to doplačati, se jim strošek zdi previsok,« še ugotavlja Beguš, ki dodaja, da prenočujejo večinoma tujci in Slovenci s Primorskega, Prekmurja ...

»Če je konec tedna lep, je planincev kot mravelj!«

Vreme vpliva na obisk tudi na Roblekovem domu na Begunjščici. »Minula sobota je bila odlična, nedelja pa zelo slaba, in to le zato, ker so vremenoslovci omenjali nevihte, nato pa nismo imeli niti kaplje dežja. Kak dan imamo dom tako povsem poln, kak dan pa ne prenoči nihče. Cen se preprosto ne da primerjati s tistimi v dolini in pravi planinci razumejo, da moramo do planinskega doma vso hrano in vse potrebno za delovanje koče in prenočevanje pripeljati na plečih konj. Žičnice namreč nimamo, še manj ceste,« pravijo v Roblekovem domu, kjer gostijo tudi veliko tujcev.

V Kamniški koči na Kamniškem sedlu letos opažajo porast tujih planincev.

Kar sedemdeset odstotkov tujcev med svojimi gosti to poletje naštejejo na Domu Planika pod Triglavom. Kot nam je povedala oskrbnica Marija Bevk (skrb za dom je prevzela letos), so jih obiskali že Čehi, Poljaki, Madžari, Hrvati, Belgijci, Nizozemci, Američani, Avstrijci ..., skratka številni, ki Planiko obiščejo na svoji poti do Triglava. Letos so za goste uvedli tudi rezervacijo prenočišč preko e-pošte in polpenzion, kar je sploh pri tujcih naletelo na zelo dober odziv. Goste jim pošiljajo tudi agencije. Kako pa cene nočitev komentirajo Slovenci? »Nekaterim se zdi drago, a nam dostavo opravi helikopter in res se pošteno potrudimo, da vse zaloge spravimo do planincev,« še pravi in ocenjuje, da je letošnja sezona za zdaj dobra. »Vreme nam je za zdaj res dobro služilo, zato imamo lep vsakodnevni obisk. Če je lep ves konec tedna, je planincev na poti na Triglav res kot mravelj!«

Vedno več tujih planincev

Spremembe v navadah planincev opažajo tudi na Kamniškem sedlu. »Pozna se, da je izšel planinski vodnik za Slovensko planinsko pot v angleščini, saj imamo letos res veliko tujih planincev, ki to pot opravijo v enem kosu. Večinoma so to skupine, ki se na vreme ne ozirajo. Sicer pa je naša koča bolj znana po dnevnih obiskih in manj po nočitvah. Slovenci večkrat le 'skočijo' do nas in se ne zadržujejo dlje časa,« nam je povedal Simon Gregorc, oskrbnik Kamniške koče na Kamniškem sedlu.

Cene nočitev predlaga PZS

Najvišje cene prenočevanja in osnovne oskrbe v planinskih kočah sicer vsako leto potrdi upravni odbor Planinske zveze Slovenije, in ne oskrbniki koč sami. V kočah I. kategorije je najvišja cena za skupna ležišča 21 evrov, za dvoposteljno sobo pa 27 evrov, v kočah II. kategorije pa za skupna ležišča 16 evrov, za dvoposteljno sobo pa 22 evrov. Člani planinskih društev imajo od 30 do 50-odstotni popust. V cene ni vključena uporaba posteljnine, zato v kočah planince pozivajo, naj rjuhe prinesejo s seboj, prav tako morajo nečlani plačati tudi turistično takso.

Spomin na upor

Urša Peternel

Jesenice – Občina Jesenice 1. avgusta obeležuje spominski dan, ki je bil vrsto let praznik občine (leta 1998 so za sedanji občinski praznik določili 20. marec, ko je bil leta 1929 trg Jesenice preimenovan v mesto). S spominskim dnem se spominjajo prvega oboroženega spopada med partizani in Nemci na Gorenjskem 1. avgusta 1941 na Obranci na jeseniški Mežakli. Delegacija na čelu z županom občine Jesenice Tomažem Tomom Mencingerjem in predsednikom Zveze borcev za vrednote NOB Jesenice Aleksandrom Klinarjem se vsako leto odpravi na Obranco in se s polaganjem venca pri spomeniku pokloni spominu na dogodek, v popoldanskih urah pa je organizirana tudi proslava. Ta bo letos ob 17. uri v Kolpernu na Stari Savi. V kulturnem programu bosta sodelovala Marjetka Popovski in Bojan Dornik, slavnostni govornik pa bo Stevo Ščavničar, član Državnega sveta RS. »Ob praznovanju spominskega dne posebno pozornost namenimo spominu na tiste, ki so se uprli in tudi žrtvovali svoja mlada življenja, hkrati pa tudi tistim generacijam, ki te vrednote zanemarjajo in poskušajo sovraštvo prenašati iz generacije na generacijo. Zato so proslave vsebinsko vezane na spomin in opomin s sporočilom prihodnjim generacijam, da se splača vztrajati in se boriti za svoje sanje,« poudarjajo na Občini Jesenice.

Samski dom še kar prodajajo

Tržič – Stečajni upravitelj družbe SGP Tehnik – v stečaju je na podlagi sklepa Okrožnega sodišča v Kranju objavil tretje zavezujoče zbiranje ponudb za prodajo samskega doma v Tržiču. Izhodiščna cena je 133.534 evrov. Za dom ima predkupno pravico Občina Tržič, odkupno pa Gorenjska gradbena družba.

Prenovljena partizanska bolnišnica

Pod obronkom Mežakle je Krajevni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Podmežakla s podporo Občine Jesenice zgledno prenovil eno prvih partizanskih bolnišnic na Slovenskem.

Andraž Sodja

Jesenice – Pod obronkom planote Mežakla, nedaleč od planine Zakop, stoji ena prvih partizanskih bolnišnic na Slovenskem. Postavili so jo decembra 1942 na pobudo partizanskega zdravnika Gorenjskega odreda, dr. Edvarda Poharja, pri gradnji pa so sodelovali ranjeni borec Anton Razinger - Stric, aktivist Osvobodilne fronte Jože Razinger - Barbo in Anton Riček - Zvone, ki je za bolnišnico tudi skrbel. Pol leta kasneje so bolnišnico preimenovali v Ambulanto D, zanjo pa je skrbel bolničar Viktor Kršiner - Vinko, ki je ambulanto preselil proti Planskemu vrhu, stara baraka pa je služila kot pribežališče kurirjem in borcem. Okupatorji je do konca vojne niso odkrili.

Partizansko bolnišnico so v osnovi zgradili iz ostankov požgane koče na Zakopu, od konca vojne pa so jo že večkrat prenovili, vendar je zob časa lani povzročil, da se je baraka začela sesedati vase. Na pobudo predsednika krajevnega odbora Združenja borcev za vrednote NOB Podmežakla Aleksandra Jernejca in njegove soproge Ivice je Občina Jesenice za obnovo bolnišnice zagotovila 15 tisoč evrov. Bolnišnico so delavci zgledno prenovili, saj je objekt popolnoma prenovljen, kot je dodal Jernejc, pa so veliko delo opravili tudi markacisti odseka planinskega društva Jesenice, ki so uredili zahtevno dostopno pot do bolnišnice. Kot sta zaključila Aleksander in Ivica Jernejc, se v imenu krajevnega odbora zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri prenovi partizanske bolnišnice, zlasti pa Občini Jesenice, markacistom in vodji kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Milošu Ekarju. Prenovljena bolnišnica bo uradno odprta ob prazniku krajevne skupnosti Podmežakla 13. avgusta.

Zgledno prenovljena mala partizanska bolnišnica na Mežakli

Na pokopališčih gorijo solarne luči

V Kranju in Bitnjah so pred kratkim poskrbeli za osvetlitev do sedaj neosvetljenih delov pokopališča, to pa sta tudi prvi dve pokopališči, kjer je javna razsvetljava urejena s solarnimi lučmi.

Vilma Stanovnik

Kranj – Na Mestnem pokopališču Kranj je nameščenih osem, na pokopališču v Bitnjah pa tri nove solarne luči. »Odločitev za solarne luči za pokopališči je bila rezultat več dejavnikov. V Trajnostno urbani strategiji Mestne občine Kranj smo kot enega izmed ciljev zapisali učinkovito rabo energijskih virov, ki mu sledimo pri vsakem projektu. Obenem smo z odločitvijo izboljšali tudi cenovno učinkovitost, saj za montažo solarnih svetilk ne potrebujemo prekopavanja in napeljevanja električne energije, za njihovo delovanje ne potrebujemo električne energije, daljša pa je tudi njihova življenjska doba,« je pojasnila direktorica občinske uprave Senja Vraber.

Foto: Gorazd Kavčič

Nove solarne luči se na pokopališču prižigajo po potrebi, saj imajo vgrajen senzor.

Nameščene solarne luči so slovenski proizvod, saj jih proizvajajo v podjetju T & P, d. o. o. »Ustanovitelj podjetja je Saša Mandžić, skupaj z njim pa smo tako rekoč v domači garaži pred štirimi leti, razvili solarno luč. Panel in akumulator sta sicer nemški proizvod, luči pa nismo kupili, ampak smo jo sami sestavili in poskrbeli, da deluje tako, kot je treba. Te luči napaja zgolj sončna energija. Energijo shranjuje v akumulator, iz njega pa črpa takrat, ko ni pogojev za napajanje. Solarni paneli so sedaj že tako razviti, da ne potrebujejo več direktnega sonca, zadošča jim že svetloba,« pravi Jeseničan Brane Zajović, ki je bil s sodelavci vesel odziva kranjske občine, ki je prva, ki se je odločila za osvetlitev pokopališča s solarnimi lučmi.

»Šlo je za dograditev razsvetljave in namestitev solarnih luči je bil najcenejši način. Niti izkop niti priklop nista bila potrebna, le označili smo točke, kjer je bila razsvetljava kritična,« je povedal Brane Zajović, ki je s sodelavci lani izdelal tudi najdaljšo osvetljeno pot v Evropi s solarnimi lučmi, ko so za Savo v Ljubljani osvetlili kar devet kilometrov rekreacijske poti. Poleg tega v podjetju T & P, d. o. o., prodajajo in montirajo ulično razsvetljavo po različnih koncih Slovenije in tudi že v tujini.

»Vedno več je tistih, ki se odločajo za osvetljevanje s solarnimi lučmi, saj je to pač energija, ki manj onesnažuje okolje kot klasična. Zelo pomembno je tudi, da se z izkopi ne posega v naravo, prav tako ni vzdrževanja, energije ni treba plačevati. To pa je ključno, saj verjamem, da občine tako prihranjeni denar raje porabijo za kaj koristnega,« dodaja Brane Zajović in pojasnjuje, da investicija za solarne luči ni bistveno višja kot za klasično osvetljavo, saj solarna luč z montažo stane nekaj več kot tisoč tristo evrov. »Gre za pametno luč, ki se po potrebi vklaplja in izklaplja, saj ima vgrajen senzor. Hkrati ne sveti ves čas stoodstotno, ampak osvetljuje po potrebi,« še dodaja Zajović, po poklicu sicer mehatronik in zaposlen v domačem podjetju Energoavtomatika, poleg tega pa skupaj s sodelavci pri T & P, d. o. o., še vedno skrbi za razvoj, saj so pred kratkim razvili tudi sistem, s katerim jih luči same obveščajo o morebitnih napakah.

Mladi iz Gorij na Tajvanu

Ekipa mladih športnikov iz občine Gorje je nastopila na Mednarodnih otroških igrah na Tajvanu, kjer so preživeli nepozabne dneve.

Vilma Stanovnik

Gorje – Prejšnji teden se je iz Mednarodnih otroških iger, nekakšnih svetovnih mini olimpijskih iger, vrnila ekipa mladih iz občine Gorje. Po udeležbi na zimskih igrah v Innsbrucku so člani ŠD Gorje tam nastopali v atletiki, kot je po vrnitvi domov sporočil Nenad Pilipovič, pa jim bo nastop na 50. igrah v Aziji še dolgo ostal v lepem spominu. Organizatorji so se namreč zelo potrudili, saj so pripravili izjemno odprtje tekmovanja, poskrbeli pa so tudi za vrsto različnih doživetij.

Ekipa iz Gorij je bila zadovoljna z izkupičkom na tekmovanju, saj se je Jošt Mulej uvrstil v A-finale, Matej Mandeljc pa v B-finale teka na 1500 metrov. Tudi drugi, Klara Vindišar, Gašper Soklič, Aljaž Korošec in Nika Mežek, ki so tekmovali v hudi vlagi in pri temperaturi 35 stopinj, niso razočarali.

»Poleg sodelovanja na tekmovanju smo si ogledali njihove zanimivosti, v zrak spustili dve laterni z željami, se kopali v Tihem oceanu, obiskali Dubaj, videli akvarij, najvišjo zgradbo na svetu in še marsikaj. Po pristanku letala so imeli še zanimivo pot do doma, saj so si ogledali stadion nogometnega kluba Bayern v Münchnu ter pravljični grad Ludvika Bavarskega, Neushwainstein.

»Ganljiv je bil tudi sprejem doma, kjer so nas pred osnovno šolo v Gorjah pozdravili starši, župan, podžupan in ravnatelj. Še enkrat hvala vsem, ki omogočate tovrstne projekte,« je še povedal Nenad Pilipovič.

Ekipa iz Gorij, ki se je udeležila Mednarodnih otroških iger na Tajvanu. / Foto: Nenad Pilipovič

V Radovljici poteka nadgradnja vodovodnega sistema

Na območju občine Radovljica izvajajo pomembno naložbo v hidravlično izboljšavo vodovodnega sistema. Projekt, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Kohezijskega sklada in Republika Slovenija, pomeni obnovo in nadgradnjo infrastrukture, s katero bodo prebivalcem zagotovili bolj zanesljivo in varno oskrbo s pitno vodo.

www.voda-radovljica.si

Kljub izjemnemu bogastvu voda v Sloveniji pa kakovostna vodooskrba ni nekaj danega, zanjo si je potrebno aktivno prizadevati. V ta namen Občina Radovljica izvaja projekt Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop. Namen projekta je urediti vodne vire in vzpostaviti vodovodni sistem, ki bo zagotavljal nemoteno dobavo kakovostne pitne vode v vseh letnih časih.

Gradnja na projektu se je začela marca in bo predvidoma zaključena do konca novembra letos. V sklopu naložbe gradijo nov povezovalni vodovod Hraše – Ledevnica v skupni dolžini 2.470 metrov. Z novim vodom bodo izboljšane tlačne razmere na širšem območju vodovodnega sistema Radovljica, predvsem pa v naseljih Radovljica, Lesce, Begunje in Nova vas. Prav tako izvajajo rekonstrukcijo vodohrana Ledevnica, ki ima kapaciteto 800 kubičnih metrov.

Investicija bo 15.447 prebivalcem, kar presega 80 odstotkov vseh prebivalcev občine Radovljica, prinesla varnejšo in bolj kakovostno oskrbo s pitno vodo. Naložba je naravnana trajnostno, saj prinaša boljše razmere tako sedanjim kot prihodnjim generacijam. Zagotovitev bolj zdrave in čiste pitne vode bo ugodno vplivala na zdravje ljudi in dvignila kakovost življenja v občini.

Projekt Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop je vreden 1 milijon evrov. Naložbo financirajo Evropska unija iz Kohezijskega sklada, Republika Slovenija iz finančne perspektive 2014–2020 in Občina Radovljica.

Pitna voda Radovljica
Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

www.dalogco.eu

NALOŽBO SOFINANCIRATA REPUBLIKA SLOVENIJA IN EVROPSKA UNIJA IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA.

Iz Bohinja odpotovali v Rio

Novozelandska veslaška reprezentanca se je kar pet tednov na olimpijske igre pripravljala v Bohinju, kjer so bili nad razmerami navdušeni. Obljubili so, da zagotovo še pridejo. S pomočjo Veslaške zveze Slovenije naj bi v Bohinju kmalu gostili še več veslaških ekip, s ponudbo pa želijo biti privlačni tudi za druge športnike.

Vilma Stanovnik

Ribčev Laz – Kljub zgodnji uri je bilo v torek zjutraj v pristanišču Pod skalco ob Bohinjskem jezeru že zelo živahno. Medtem ko so se turisti s čolni podajali na jezero in so se mladi preizkušali v prvih zamahih, so se iz zadnjega treninga na jezeru vračali veslači in veslačice novozelandske olimpijske reprezentance, ki so zadnje tedne dobro spoznali Bohinj in okolico, saj so ta del Gorenjske izbrali za zaključne priprave pred nastopom v Riu.

»Novozelandski veslači so k nam v Bohinj prišli že večkrat, tokrat prvič, odkar na jezeru vlada nov plovbni režim. Čeprav je bilo ob sprejetju novosti precej polemik, pa sem prepričan, da bomo vsem, ki prihajajo k nam, omogočili kvalitetnejše doživetje bohinjskega jezera. Eden naših izzivov je bil tudi, da skupaj z Veslaško zvezo Slovenije in tudi gosti z Nove Zelandije spremenimo vstop v vodo iz Fužinarskega zaliva v zaliv Pod skalco, ki je hkrati tudi pristanišče. To nam je s pametnim dogovorom uspelo vse skupaj pa veslačem omogoča še boljše pogoje za trening. Čeprav je nov plovbni režim letos že zaživel, pa bomo poleti še vedno pozorno poslušali vse informacije in v jeseni predlagali morebitne spremembe na bolje. Seveda se zavedamo, da so spremembe vedno težke, vendar jih je z voljo moč primerno rešiti, « pravi direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, ki je že dobil zagotovilo vodilnih v novozelandski reprezentanci, da bodo tudi v naslednjih letih prišli v Bohinj.

»V Bohinju si želimo spodbujati razvoj športnega turizma predvsem v luči ponujanje turistične destinacije za priprave vrhunskih športnikov, verjamem pa, da je tudi na drugih področjih športnega turizma še veliko prostora za nove ideje. Imamo izjemne naravne in tudi kulturne danosti, naš izziv pa je, da bi imeli več turistov tudi izven glavne sezone,« še dodaja Klemen Langus, zgovoren pa je podatek, da je novozelandska reprezentanca v Bohinju v petih tednih opravila okoli dva tisoč nočitev, blizu osemsto evrov pa so odšteli tudi za treniranje na jezeru.

»Zadovoljen sem, ker imamo tako na Občini Bohinj kot v Turizmu Bohinj odlične sogovornike, in tudi nov plovbni režim smo sprejeli za svojega. Vesel sem, da Bohinj razvija športni turizem, pri čemer si lahko med seboj pomagamo in Bohinj priporočimo še kakšni reprezentanci. Naravne danosti so izjemne, tudi reprezentanca Nove Zelandije je nastale razmere razumela in po odhodu Novozelandcev na olimpijske igre v Bohinj na tritedenske priprave prihaja tudi naš lahki skifist Rajko Hrvat,« je povedal sekretar Veslaške zveze Slovenije Jernej Slivnik, ki je prepričan, da bo z novim pristopom tudi naša reprezentanca kmalu spet imela olimpijsko ekipo.

S svojo sedanjo ekipo pa so zelo zadovoljni Novozelandci, ki pri osvajanju veslaških medalj v Riu sodijo med favorite, zato jim je mir v Bohinju v zadnjih tednih še kako koristil. »Tukaj smo zelo zadovoljni, postavili so nam progo na jezeru in uživamo v lepem okolju. Voda je dobra, postrežba v hotelu Jezero je fantastična, imamo vse, kar potrebujemo,« je povedala vodja novozelandske veslaške reprezentance Jan Taylor, ki je navdušena tudi nad gostoljubnostjo domačinov in novim plovbnim režimom, zato obljublja, da se bodo še vrnili.

Svetovna prvakinja Emma Twigg sodi med favoritke za olimpijsko odličje.

Direktor Turizma Bohinj Klemen Langus

Sekretar Veslaške zveze Slovenije Jernej Slivnik

Vodja novozelandske veslaške reprezentance Jan Taylor

Poleti se ne bere zgolj lahkotne literature

Zaposleni v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica v šali povedo, da se pravo poletje začne, ko zmanjka kriminalk. Kriminalke so namreč še vedno zelo aktualen književni žanr v poletnih dneh, vedno bolj pa se poleti berejo tudi strokovne knjige in zahtevno leposlovje.

Urša Gluščič

Radovljica – »Z začetkom poletja se začne množična izposoja kriminalk, opažamo pa, da se poleti ne bere več samo lahkotne literature. Ni več literature samo za plažo, kot smo bili navajeni nekje svoje čase. Ker je časa čedalje manj, si ljudje za proste dni prihranijo zanimive knjige, ki se berejo malce bolj počasi in ne na hitro v enem dnevu. To so lahko kakšne strokovne knjige, malce bolj zahtevno leposlovje ..., skratka ni več tipične delitve na poletje in samo lahkotno literaturo,« je povedala direktorica Knjižnice A. T. Linharta Radovljica Božena Kolman Finžgar.

Glede na to, da je poletje čas potovanj, so marsikomu v pomoč pri načrtovanju potovanja razni popotniški vodiči, izposoja pa se poveča tudi knjigam, ki zajemajo predloge o izletih v naravo in aktivnem ter ustvarjalnem preživljanju prostega časa. Zanimanje s strani bralcev je veliko tudi za literarna dela slovenskih avtorjev, zlasti tista, ki so nagrajena z nagradami, kot je na primer kresnik. Trenutno je zelo aktualen s kresnikom nagrajeni roman Otroštvo avtorja Mihe Mazzinija in celoten opus pisatelja.

»Veliko zanimanja je tudi za družinsko branje. Naši pravljični kovčki so trenutno vsi izposojeni. V starejši seriji pravljičnih kovčkov so ročne lutke in pravljica. V kovček smo dodali tudi kakšno knjigo za starše, na primer o pomenu branja ali o ustvarjanju. V sodobnejših kovčkih pa so poleg pravljice naprstne lutke, priložili pa smo tudi pesmice, filme ... Poleti so ti kovčki ves čas izposojeni, saj imajo družine več časa, dan pa ima 24 ur in ves čas je treba nekaj početi. Ne gre zgolj za spodbudo branja, ampak tudi za spodbudo ustvarjalnosti,« dodaja Božena Kolman Finžgar.

V radovljiški knjižnici spodbujajo poletno branje tudi z urejenim bralnim kotičkom v senci dreves pred knjižnico in pa s projektom Knjige na počitnicah. Knjige iz knjižnice so prenesli na lokacije, kjer se ljudje v poletnih dneh radi zadržujejo. Najdemo jih na radovljiškem kopališču, Grajskem kopališču, v kampu Šobec, Zaka in Danica, Kavarni Kino, Vili Podvin ... Bralci si tako knjigo lahko izposodijo brez članske izkaznice, jo preberejo ali samo prelistajo in jo vrnejo na označeno mesto.

Poletno branje spodbujajo tudi z urejenim bralnim kotičkom pred knjižnico. / Foto: Gorazd Kavčič

Glasov dopisnik že pol stoletja

»Če rad pišeš, potem pišeš vse dotlej, dokler moreš,« pravi Janez Kuhar, ki je prvi prispevek za Gorenjski glas napisal že kot dijak.

Ana Šubic

Cerklje – Še preden začneva pogovor, na mizo postavi debelo mapo z več desetletji starimi krajevnimi prilogami, fotografijami in fotografskimi filmi. »Šestintrideset filmov sem posnel, ko sem leta 1996 imel priložnost spremljati papežev obisk v Sloveniji,« pristavi naš zunanji sodelavec Janez Kuhar iz Cerkelj, ki s prispevki iz lokalnega okolja Gorenjski glas bogati že petdeset let. Že vrsto let je tudi sodelavec nekaterih drugih časopisov, v dolgoletni karieri pa se mu je tako nabralo ogromno zanimivega gradiva. »Doma ga imam zagotovo tri omare, v njih je tudi okoli tri tisoč fotografij.« V dolgoletni karieri je imel priložnost srečati številne znane osebe, v svoj fotografski objektiv pa je ujel tudi mnoge posameznike, ki jih danes ni več med nami. Te fotografije so mu še posebej dragocene, saj se ob pogledu nanje spomni, koga vse je imel priložnost srečati ...

Gorenjski glas je prvi Kuharjev prispevek objavil sredi septembra 1966. Tedaj šestnajstletni dijak kranjske Iskre je poročal s srednješolskega gorenjskega prvenstva v atletiki, na katerem je sicer uspešno nastopil tudi sam, saj je bil drugi v suvanju krogle. Že leto kasneje je postal tudi dopisnik zagrebških Sportskih novosti. »Še dobro se spomnim, kako sem se, ko še nisem imel vozniškega izpita, s kolesom iz rodnih Dupelj vozil na Golnik, kjer je ženska ekipa tekmovala v republiški rokometni ligi. Poročal sem kar po telefonu, ker takrat faksa sploh še ni bilo,« pripoveduje. Na začetku je večinoma pripravljal športne prispevke, kasneje pa je poročal o dogajanju v lokalnem okolju, še zlasti iz Dupelj in Cerkelj, kjer je pripravljal tudi prilogi z dupljanskimi in cerkljanskimi novicami ter bil vpet v organizacijo številnih odmevnih prireditev.

Po velikem uspehu biatlonca Filipa Grašiča iz Dupelj na državnem prvenstvu v Makedoniji leta 1970 je dal pobudo za organizacijo dupljanskega maratona, ki je privabljal številne smučarske tekače in na tisoče obiskovalcev iz vse Slovenije. »V sodelovanju z Gorenjskim glasom smo na primer prirejali podelitev nagrad najboljšim športnikom Gorenjske in ob tem še zabavno prireditev z ansamblom Lojzeta Slaka, ki bi moral nastopiti v razprodanem gasilskem domu v Dupljah. Še dobro se spomnim, kako je Slak tisto popoldne, 16. januarja 1974, stopil k meni v hišo, solze so mu tekle, rekoč, da mora odpovedati nastop, ker se je njihov član Jože Šifrer smrtno ponesrečil. Še isti dan nam je uspelo poiskati drug ansambel, Kvintet Gorenjci, če se prav spomnim,« je Kuhar obujal spomine. Ko se je pred štiridesetimi leti oženil v Cerklje, je kot aktiven član turističnega društva pomagal pri prireditvah Družina poje, ki je denimo leta 1990 pod Jenkovo lipo privabila kar 1500 obiskovalcev, Bučarijadi, razstavah cvetja, lovstva, ribištva in čebelarstva, naj kmečkih pridelkih, prireditvah s Krvavca, sodeloval pa tudi pri cerkljanskem množičnem smučarskem teku ... »Vse smo delali prostovoljno: tako Cerkljanske in Dupljanske novice kot prireditve, le kakšne potne stroške smo včasih dobili povrnjene. V največje zadovoljstvo mi je bilo, da je naše delo naletelo na dober odziv,« je pojasnil.

V petdesetih letih se je Janezu Kuharju nabralo za tri omare časopisnih prispevkov, fotografij in drugega gradiva. / Foto: Gorazd Kavčič

Aktiven je bil v Gorenjski turistični zvezi, vrsto let pa je bil tudi predsednik Občinske turistične zveze Kranj.

Kuhar, ki se je leta 2009 upokojil, si je sicer vrsto let kruh služil v podjetju Iskra Terminali, zadnjih deset let pa je delal na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Tako ne čudi, da se marsikdaj loti tudi prispevkov, povezanih s kmetijstvom. »Kmetijske teme so mi blizu, tudi odraščal sem na kmetiji. In to ti pusti sledi,« je povedal. Zadnja leta ga je sicer najlažje srečati na kakšni prireditvi v domačih Cerkljah, kjer vestno beleži dogajanje in z njim seznanja naše bralce, občasno pa »pokriva« tudi druge večje gorenjske prireditve. »Enostavno mi je to v veliko veselje. Nekateri imajo plavanje, drugi planinarjenje ali rešujejo križanke. No, saj jih sam tudi, vendar pa je velika koncentracija potrebna tudi pri pripravljanju prispevkov. Če rad pišeš, potem pišeš vse dotlej, dokler moreš,« je razmišljal ob vprašanju, kaj ga že toliko let žene k novinarskemu delu.

In kako gleda na razvoj Gorenjskega glasa, ki ga soustvarja že pol stoletja? »Časopis je vse bolj zanimiv. Bralci radi prebirajo novičke iz svojih občin, pa četudi so kratke. Prav vsak lahko v njem najde kaj zanimivega,« je odvrnil.

MEPI se ne konča, ko prejmeš zlato priznanje

Jaka Kregar iz Pševega pri Kranju je dvaindvajsetletni študent biologije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani in član Društva GAHA Slovenija – Društva prejemnikov zlatega priznanja MEPI.

Nastja Bojić

Pševo - Jaka se je Mednarodnemu priznanju za mlade – MEPI pridružil leta 2010 na Gimnaziji Kranj. Danes je Zlatnik – prejemnik zlatega priznanja MEPI, mentor, voditelj odprav in vodja bazena trenerjev, ki izvajajo usposabljanja za prihodnje mentorje in voditelje odprav. Pred nedavnim je za svoje delo prejel tudi priznanje za posebne dosežke pri izvajanju programa MEPI.

Kaj sploh je MEPI?

MEPI je program za mlade od 14. do 25. leta starosti, ki jim omogoča, da so v prostem času celostno aktivni, da se na področju prostovoljstva, veščin, rekreativnega športa in pustolovskih odprav celostno razvijajo. Prva tri področja so individualna, pustolovska odprava pa je projektno delo v skupini, proces načrtovanja neodvisne in samozadostne odprave v naravi. Na zlati stopnji mora udeleženec opraviti še projekt Neznani prijatelj, pri katerem pet dni biva v neznanem okolju z neznanimi ljudmi, ki imajo neki skupni namen. Vse to se vpisuje v indeks dosežkov, ki služi beleženju neformalno pridobljenega znanja.

Vrnitev želje po odkrivanju in raziskovanju

Izvajalci programa si želijo, da bi se mladim vrnila želja po odkrivanju in raziskovanju, ki v ospredje najizraziteje stopa pri odpravah: »V skupini od štirih do sedmih ljudi greš v naravo hodit s težkim nahrbtnikom, z vso hrano za s sabo ... Tako se (na)učiš skupinskega dela, odgovornosti, načrtovanja stvari, kajti tam ničesar ne smeš prepustiti naključju, ter vzpostaviš zdrav odnos do narave,« pojasni Jaka, ki mora kot voditelj odprave že v procesu priprav zagotoviti, da bodo udeleženci na odpravo odšli zares pripravljeni. Izuriti jih mora v t. i. trdih veščinah – kuhanju in spanju v naravi, prvi pomoči, orientaciji ... in t. i. mehkih veščinah, ki zajemajo skupinsko delo, komunikacijo, sestavljanje strategij, reševanje konfliktov ... Te veščine so uporabne tudi izven odprav, v vsakdanjem življenju, saj gre za izkustveno učenje. Ko svojim varovancem zaupa, da se bodo znašli, jih pošlje na kvalifikacijsko odpravo, kjer dobijo zunanjega ocenjevalca, ki presodi, ali so udeleženci zadostili vsem standardom MEPI. Po vsaki odpravi je potrebna temeljita refleksija, ki omogoča napredek.

Jaka je letos prejel priznanje za posebne dosežke pri izvajanju programa MEPI. / Foto: Tina Dokl

Jakov pogled na MEPI

Kot vsi programi se tudi MEPI sooča s pomanjkljivostmi. Ker je program precej vezan na šolski sistem, je sicer zelo dostopen učencem in dijakom, a zajema zelo malo študentov, težje pa je tudi vključevanje ranljivih skupin mladih. Počasi se razvija koncept MEPI-točk: izbranim organizacijam se podeli licenca, področni inštruktorji pa so resnično usposobljeni za izvajanje programa. Prva MEPI-točka je bila škofjeloška glasbena šola, a je koncept še zelo v povojih, saj vse zahteva svoj čas. Premiki v pozitivno smer se dogajajo tudi na področju finančne podpore, neformalna izobrazba pa je vse bolj cenjena: »Predvsem tuja in mlada podjetja zanima, kaj znaš, in ne, kdo si. Kljub temu pa je pričakovati, da se boš z indeksom MEPI uvrstil na prioritetno listo, utopija,« opozarja Jaka, ki meni, da je najbolje ostati na realnih tleh, analizirati stvari in glede na rezultate presoditi, kaj v življenju se obnese. Mladi biolog, ki ga čaka magistrski študij ekologije in biodiverzitete, si v prihodnosti še naprej želi delati z mladimi, ki so motivirani, želijo nekaj narediti iz sebe in imajo potencial: »MEPI se ne konča, ko dobiš zlato priznanje, saj Društvo GAHA še naprej omogoča udejstvovanje na vseh področjih. Odkar imam svoje skupine osnovnošolcev iz Železnikov, vidim, kaj lahko narediš iz njih, če res delaš z njimi. Energijo, ki je imajo preveč in ti gre na začetku na živce, lahko na pravi način usmeriš in na koncu dnevi odprave postanejo najlepši dnevi tedna.«

Nova prometna ureditev

Od ponedeljka naprej bo na območju železniškega nivojskega prehoda na Trati nova prometna ureditev.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Z izgradnjo južne dovozne ceste v industrijsko cono Trata sever in vas Trata ter ureditvijo ceste mimo mešalnice krmil so na Trati pri Škofji Loki omogočili preusmeritev poteka tovornega prometa severno od železniške proge Ljubljana–Jesenice oziroma njegovo preusmeritev z nivojskega železniškega prehoda na Trati na novo krožno križišče na Godešiču.

Tako bo čez nivojski železniški prehod na Trati od ponedeljka, 1. avgusta, prepovedan promet za vsa tovorna vozila, vključno s kombiji in traktorji.

Kot sporočajo iz škofjeloške občine, bosta občinsko redarstvo in policija z dnem uveljavitve novega prometnega ukrepa izvajala poostren nadzor upoštevanja veljavne prometne signalizacije oziroma nove prometne ureditve.

»Vse uporabnike, še zlasti poslovne subjekte v Industrijski coni Trata sever, prosimo, da upoštevajo novo prometno ureditev, ki zadeva prepoved vožnje tovornih vozil, in dosledno uporabljajo novo zgrajeno prometno infrastrukturo ter tako prispevajo k varnejšemu prometu na širšem vplivnem območju železniške postaje,« še dodajajo na škofjeloški občini.

Danes začetek Praznika žetve na Žirovskem Vrhu

Nastja Bojić

Žirovski Vrh – Tradicionalni 19. Praznik žetve na Žirovskem Vrhu, ki ga pripravlja Turistično društvo Žirovski Vrh, bo letos še posebej pester, saj bo trajal kar tri dneve. Za ogrevanje bosta danes od 21. ure dalje na sporedu Petkova pumpa z DJ Johnyjem in Žirovskarski beach party. Jutri, v soboto, bo ob 19.30 premierno predstavljena domača kmečka igra Zarečenega kruha se največ poje, ki poleg vsebine v ospredje postavlja različna narečja – poljansko, žirovsko in cerkljansko. Predstavi bo sledila zabava z Ansamblom Smeh, glavni del prireditve pa bo v nedeljo z začetkom ob 10. uri. Organizirana bosta sprehod do mahovite medvedke Štefke v Zali in ogled podzemne utrdbe Rupnikove linije na Golem Vrhu. Postavljene bodo stojnice z domačo ponudbo in slikarska razstava, potekale bodo različne ustvarjalne delavnice, ob 11. uri se bodo začele zabavne skupinske igre, med 14.30 in 15. uro pa sledi začetek kulturno-etnološkega programa z žetvijo. Ob 20. uri si boste lahko ponovno ogledali igro Zarečenega kruha se največ poje, za glasbe in plesa željne pa bodo od 16. ure naprej skrbeli Ansambel Nemir, Trio Šefle ter domači pevci in glasbeniki.

Horvat prekinil protest

Vilma Stanovnik

Kranj – Domplan je z apelom na vse stanovalce, da se do mediacije, ki naj bi bila 7. septembra, vzdržijo vseh dejanj, povezanih z nastalo situacijo v bloku na Ulici Tuga Vidmarja 10 v Kranju, izpolnil minimalne zahteve Saša Horvata, zato se je ta odločil, da gladovni protest (o njem smo poročali prejšnji petek) prekine. Upa in verjame, da bodo takrat našli dogovor za razrešitev problema in mu ne bo treba ponovno posegati po tem skrajnem sredstvu.

Mladi biologi uspešni na mednarodni olimpijadi

Škofja Loka – Univerza v Hanoju je pod pokroviteljstvom vietnamskega ministrstva za šolstvo med 17. in 24. julijem gostila 27. mednarodno biološko olimpijado, ki se je je udeležilo 253 tekmovalcev iz 72 držav. Slovenijo so zastopali štirje dijaki, med njimi dve gorenjski dijakinji, spremljali pa sta jih Katja in Mojca Ota. Matevž Jug z Gimnazije Bežigrad je osvojil bronasto odličje, Maruša Kerenčič z Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana je prejela pohvalo za dosežen rezultat, Luciji Bogataj in Sari Kokalj s škofjeloške gimnazije pa se je uvrstitev med najboljše za las izmuznila.

Minister na ogledu novega mostu v Mednem

Dokončani železniški most v Mednem si je ogledal minister za infrastrukturo Peter Gašperšič.

Urša Peternel

Medno – V sredo si je minister za infrastrukturo Peter Gašperšič skupaj z župani petih občin s porečja Sore ogledal dokončani most čez železniško progo v Mednem, po katerem je promet stekel že sredi junija.

»Danes smo vsi upravičeno nasmejanih obrazov, čeprav je bil čas, ki ga je bilo treba preživeti do izgradnje, nedvomno predolg,« je dejal minister in spomnil, da je bilo na začetku kar nekaj težav, od pomanjkanje sredstev do pritožbe, tako da je bila pogodba z izvajalci podpisana šele konec lanskega leta, nato je sledila zagotovitev potrebnih sredstev in realizacija objekta. Obnova je stala nekaj manj kot dva milijona evrov.

Minister za infrastrukturo Peter Gašperšič / Foto: Tina Dokl

»Povprečni dnevni promet na tej cesti je več kot 22 tisoč vozil dnevno, kar pomeni, da je že presežena zmogljivost dvopasovne povezave,« je opozoril minister in dodal, da državni prostorski načrt predvideva, da se navezava do Ljubljane uredi s sodobno štiripasovnico.

Župani občin Gorenja vas - Poljane, Medvode, Škofja Loka, Železniki in Žiri so izrazili zadovoljstvo, da je projekt zaključen, saj olajšuje življenje tako prebivalcem kot gospodarstvu. Po ogledu se je minister še sestal z župani na Občini Medvode, kjer so nadaljevali pogovore o najustreznejši prometni ureditvi na trasi Jeprca–Stanežiče ter določitvi etapnosti potrebnih ukrepov, in sicer tako, da bi se prioritetno reševala ozka grla.

Poklonili so se svoji zgodovini

Pri Plečnikovem spomeniku žrtvam v Dolenji vasi je potekala spominska slovesnost. Pred 73 leti so nemški okupatorji tu ustrelili devetnajst talcev, prav toliko let je minilo od ustanovitve Prešernove brigade v Potoku.

Danica Zavrl Žlebir

Dolenja vas – Spomenik pred Dolenjo vasjo je postavljen v spomin 338 padlim borcem in žrtvam iz Selške doline in 19 talcem, ki so jih Nemci julija 1943 ustrelili na tem mestu. Spomenik so po osvoboditvi postavili na pobudo Nika Žumra iz Železnikov, njegov avtor je arhitekt Jože Plečnik, pri tem je sodelovala tudi njegova učenka Vladimira Bratuž. Plečnikov spomenik, ki velja za najlepši spomenik NOB, so junija letos razglasili za kulturni spomenik državnega pomena.

Udeležence slovesnosti Pomni dolina, ki so jo pripravili Občina Železniki, Skupnost borcev Prešernove brigade, Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka in Občinska organizacija za vrednote NOB Železniki, je najprej nagovoril župan Anton Luznar. Dejal je, da je bil slovenski narod večkrat izpostavljen težkim preizkušnjam, ko se je moral boriti za svoj obstoj in svoje pravice. Ena najtežjih je bilo obdobje od 1941 do 1945, ko je nastala protifašistična fronta in so se Slovenci odločili za odpor proti okupatorju in po štirih letih skupaj z zavezniki tudi izbojevali zmago nad fašizmom in nacizmom. Druga velika preizkušnja je bila vojna za samostojno Slovenijo leta 1991. Anton Luznar, ki je obnovil tudi tragedijo talcev sredi zelenega polja pred Dolenjo vasjo, pa je spomnil še na nekatere druge obletnice: na ustanovitev kovinarske zadruge pred 70 leti v Železnikih, iz katere se je razvila današnja uspešna industrija v Selški dolini, in na pogumno poslovno odločitev o odkupu Domela pred 20 leti, po zaslugi katerih je danes gospodarstvo v dolini močno, brezposelnost nizka in življenje v občini privlačno.

Na slovesnosti, ki so jo s kulturnim programom obogatili kulturniki iz Selške doline, so se poklonili svoji zgodovini in se s spoštovanjem spomnili žrtev, ki so padle, da danes lahko mi živimo v miru in svobodi. Tudi slavnostni govornik Andrej Babič, častni predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Kranj, je spregovoril o padlih talcih in o ustanovitvi Prešernove brigade, nastale v bližnjem Potoku. Žrtve niso bile zaman, je menil govornik in se vprašal, ali tudi še danes lahko mislimo enako, ko družbo obvladuje divji kapitalizem, ko smo zadolženi za 32 milijard evrov, ko se razprodaja premoženje in ko nepoštene elite kopičijo denar na računih v tujini. Ni vse slabo, a manjka nam prodornih in poštenih politikov in gospodarstvenikov, je dejal govornik. Ob letošnji slovesnosti so pohodniki prvič krenili na pohod po poti Prešernove brigade iz Potoka prek Kala, Slemena in Stirpnika do Dolenje vasi, kjer so se pridružili slovesnosti.

Poklonili so se spominu padlih za svobodo. / Foto: Andrej Tarfila

V kampu bi imeli glamping

Kamp Alpe v Kamniški Bistrici je s 1. julijem letos prešel pod upravljanje družbe Velika planina, kjer pa imajo z ureditvijo območja ob spodnji postaji nihalke in zagotavljanjem prenočitvenih kapacitet še velike načrte.

Jasna Paladin

Kamniška Bistrica – Kamp Alpe so poleti 2009 uredili člani kamniškega Zavoda Mladinski inkubator, ki so prej neurejeno zemljišče pri spodnji postaji nihalke na Veliko planino v Kamniški Bistrici najeli od družbe Velika planina, ga uredili v kamp in s pomočjo evropskega denarja postavili tudi pet lesenih glamping hišk in plezalno steno.

Zadnji dve leti s svojo dejavnostjo niso bili več aktivni, zato so kamp oddali bližnjemu Kraljevemu hribu, kjer je bila tudi recepcija, a novo vodstvo družbe Velika planina se je odločilo, da kampa ne bodo več oddajali, pač pa ga bodo upravljali sami. »Že konec lanske sezone smo se z najemnikom odločili za sporazumno odpoved najemne pogodbe, poravnali smo dolgove drug do drugega in spomladi začeli s temeljito prenovo. Poravnali smo teren, uredili drenažo, odstranili 60 kubičnih metrov štorov, posekali še od žleda poškodovana in stara drevesa, prenovili električno in vodovodno napeljavo ter sanitarije, zemljišče na novo ozelenili in ogradili. Kamp je dodana vrednost naši družbi, saj nam glede na povpraševanje obiskovalcem močno primanjkuje prenočitvenih kapacitet. Hotel Šimnovec na planini, ki je v zasebni lasti, še vedno propada in išče novega lastnika, sodelujemo pa vsaj s sedmimi lastniki oz. najemniki pastirskih koč pod Zelenim robom, ki so v oddajanju sob za turiste prepoznali tržno nišo,« nam je povedal direktor družbe Velika planina Leon Keder in dodal, da so morali v kampu temeljito prenoviti tudi vseh pet lesenih glamping hiš. V celotno obnovo so vložili med 15 in 20 tisoč evrov.

V Kampu Alpe v Kamniški Bistrici je že zdaj pet lesenih hišk, v glampingu pa Leon Keder v prihodnje vidi še večji potencial.

Prve goste so v kampu sprejeli 1. julija. Ob našem obisku gneče ni bilo zaznati, pravijo, da so dobro obiskani predvsem ob koncih tedna, se pa zavedajo, da gre za prehodno sezono, v kateri kampa niti niso oglaševali, zato veliko več pričakujejo v prihodnjih letih. Pravzaprav imajo s kampom in celotnim območjem ob spodnji postaji nihalke velike načrte. »V izdelavi je projektna naloga, ki bo na to območje umestila prizidek med spodnjo postajo nihalke in sedanjim gostiščem (v njem bomo uredili prepotrebne prostore za upravo družbe in večnamensko dvorano), ureditev parkirišč in preostale okolice ter postavitev med 25 in 30 glamping hišk, ki jih nameravamo postaviti na območju kampa. Hiške bi bile ogrevane in tako primerne za bivanje v vseh letnih časih, torej tudi med smučarsko sezono,« nam je načrte izdal Keder, ki že išče potencialne soinvestitorje. Kdaj natanko bi jim projekt uspelo izpeljati, ne razkriva, bodo pa še to jesen skušali urediti vso projektno dokumentacijo.

Potrebujemo državljanski pogum

V Kamniku so se v soboto ob spomeniku pri Titanovi brvi spomnili prvih dveh žrtev 2. svetovne vojne na Kamniškem. »Če hočemo ostati svobodni ljudje in samostojen narod, bodo potrebna neustrašna dejanja in sposobnost videti dlje,« je na slovesnosti poudaril slavnostni govornik ddr. Rudi Rizman.

Jasna Paladin

Kamnik – Srečanje pri Titanovi brvi so tudi letos pripravili člani Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik, skupaj z njimi pa se je dogodkov izpred 75 let spomnilo tudi nekaj deset Kamničanov.

Vstaja na Kamniškem se je začela 27. julija 1941, ko je kamniška bojna skupina dobila nalogo, da zažge vojaško skladišče bencina na Zapricah, minira smodnišnico, pretrga telefonske zveze s Kranjem, blokira vse ceste, ki vodijo v Kamniško okrožje, poruši mostova čez Kamniško Bistrico na Perovem ter napade še nekatere druge vojaške objekte v Kamniku, a akcija zaradi izdaje ni povsem uspela. Skupina je pri perovski brvi čez Kamniško Bistrico padla v zasedo, Nemci pa so ubili borca Kamniške čete Dominika Mlakarja in Antona Miklavčiča, ki se ju Kamničani spominjajo kot prvi žrtvi druge svetovne vojne v občini. Kot je v svojem nagovoru izpostavil podžupan Igor Žavbi, sta prva padla partizana umrla za svobodo nas vseh. »Danes smo tukaj zato, da se poklonimo njunemu junaštvu in se spomnimo ter opomnimo, da se podobne grozote lahko zgodijo kadarkoli. V zadnjem obdobju smo priča mnogim terorističnim akcijam, ki se dogajajo po svetu in se vedno bolj približujejo Sloveniji. Vsi si srčno želimo, da nas ne doletijo in da med našimi državljani ne bo žrtev teh ljudi, ki stremijo samo k enemu cilju in gledajo zelo ozko. Naj bo današnja proslava v spomin in opomin tistemu, kar piše na spomeniku: 'Za svobodo vseh',« je med drugim povedal Žavbi.

Slavnostni govornik letošnje proslave je bil sicer ddr. Rudi Rizman, ki je dogodke izpred 75 let postavil v širši kontekst. »Iz zgodovine se lahko nekaj naučimo, a to ne pomeni, da se zgodovina pojavlja na popolnoma enak način in bomo morali tvegati toliko, kot so tvegali tisti, ki so se na Kamniškem in drugje uprli okupatorju. Ni nujno, da bomo doživljali podobno usodo, kot sta jo doživela Miklavčič in Mlakar. Ti izzivi so danes mnogo bolj zahtevni. Potrebujemo moralen pogum. Ni nam treba nositi s seboj orožja, je pa potrebna neka pripravljenost in dviganje glasu, ki naj ga sliši čim več ljudi. Da se enostavno ne pustimo prepustiti sirenam različnih geopolitičnih igralcev, ki nas poskušajo vpeljati v to igro. Če hočemo ostati svobodni ljudje in samostojen narod, bodo potrebna neustrašna dejanja in sposobnost videti dlje. Naša dolžnost je, da o strahotnih dejanjih iz preteklosti govorimo in tako vendarle morda preprečimo, da bi se kaj takega še kdaj ponovilo,« je med drugim izpostavil Rizman.

Srečanje so s kulturnim programom popestrili pevci DKD Solidarnost in recitator Goran Peršin.

Štipendije mladim godbenikom

V Vodicah nameravajo s štipendijo v višini dvesto evrov spodbuditi mlade glasbenike za učenje godbenih inštrumentov in igranje v tamkajšnji godbi.

Aleš Senožetnik

Vodice – Glavni povod za štipendije je upad zanimanja za učenje godbenih inštrumentov in močna fluktuacija mladih članov, zaradi česar prihaja do stagniranja tega instrumentalnega sestava, pravijo na občini, ki se že sto let ponaša s svojim pihalnim orkestrom.

Do štipendije bodo upravičeni tisti učenci ali dijaki, ki obiskujejo glasbeno šolo in igrajo katerega od godbenih inštrumentov, hkrati pa so uspešno zaključili letnik in se udeležujejo tudi vaj ter nastopov godbe in so člani Godbenega društva.

Štipendije bodo začeli podeljevati prihodnje leto v enkratnem znesku dvesto evrov, kar predstavlja približno polovico letnih stroškov šolnine. Prvi razpis bo objavljen junija prihodnje leto. Za ta namen bodo tako v proračunu za leto 2017 v Vodicah namenili dva tisoč evrov, kar bo omogočilo deset štipendij.

Sanacija potrebna zaradi granitnih kock

Krožišče v Podgorju bo v celoti prenovljeno. / Foto: Gorazd Kavčič

Jasna Paladin

Podgorje – Direkcija RS za infrastrukturo te dni izvaja temeljito sanacijo prvega krožišča v občini Kamnik – krožišča v Podgorju, ki je bilo zgrajeno leta 2001. Težave so voznikom v zadnjem obdobju povzročale granitne kocke na delu vozišča, ki so večkrat izpadale. »V sklopu sanacije bodo odstranjene vse granitne kocke, saniran spodnji ustroj vozišča, asfaltirane površine, vozni pas krožišča in priključki ter zarisana nova talna signalizacija,« so nam projekt, vreden dobrih 34 tisočakov, opisali na Direkciji. Zaradi del na cestišču velja delna zapora, predvidoma jutri, 30. julija, pa pristojni načrtujejo popolno zaporo za promet. Dela naj bi bila sicer zaključena do srede, 3. avgusta.

Anketa o prometu in mobilnosti v občini Kamnik

Kamnik – V občini Kamniku so junija začeli pripravo Celostne prometne strategije, ki bo podlaga za dolgoročni proces trajnostnega načrtovanja prometa v občini. Prvi korak za pripravo strategije je analiza obstoječega stanja, zato so pripravljavci te dni objavili anketo o prometu v Kamniku, s katero v pripravo strategije želijo vključiti čim več pomembnih deležnikov ter zainteresiranih občanov. Anketa je v elektronski obliki dostopna na uradni spletni strani Občine Kamnik, tiskana verzija pa je od torka, 26. julija, dosegljiva tudi na ključnih mestih v občini Kamnik, in sicer v preddverju Občine Kamnik, Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik, Zdravstvenem domu dr. Julija Polca Kamnik, Turistično-informacijskem centru Kamnik, Domu kulture Kamnik, Hiši arhitekture na Šutni, na glavni železniški postaji in glavni avtobusni postaji. Rešene anketne liste je treba oddati do 10. septembra, med vsemi, ki bodo sodelovali, pa bodo izžrebali udeleženca, ki bo prejel praktično nagrado – vozovnico integriranega javnega potniškega prometa.

Današnji Kranj v srednjem veku in vesolju

Na zidu pred Mestno knjižnico Kranj je v juliju nastajala Pravljica o stolpu in palčku (k'r neki) v stripu. Da, za zidni strip gre, pod katerega se je podpisal ilustrator, stripar in pisec Aleksander J. Potočnik.

Igor Kavčič

Kranj – Kam se je avtor podpisal? Najbrž nekam pod stolp, česar na prvi pogled ni videti. Pravzaprav se je Aleksander J. Potočnik na zid Mestne knjižnice Kranj podpisoval dobrih 14 dni, ko smo ga mimoidoči srečevali ob slikanju stripa. Sestavlja ga 21 slik, ki predstavljajo tri med seboj povezane zgodbe, pa čeprav se dogajajo v treh različnih obdobjih, naj bo zgodovinskih ali v prihodnosti. V zaključku, kot se za vsako zgodbo spodobi, sledi še epilog.

Stolp izgine za nekaj sto let

Preden so zgodbe o stolpu in palčku svoje mesto začele dobivati na zidu, so bile izrisane na papirju. »Za vse skupaj se imam zahvaliti dvema damama, svoji ženi Maji Blejec, ki je postavila tako dobro osebno spletno stran, da me je lani prek nje našla Zala Vidali, ki skrbi za razstavni program Layerjeve hiše, in me povabila za deset dni v rezidenco kot gostujočega ilustratorja. Kot gostu v Kranju se mi je zdelo prav, da se je moje delo v tistem času nanašalo na mesto samo. To, da sem iz ateljeja gledal na stolp Škrlovec, ki sem ga imel tako rekoč pred nosom, je bilo zame – zavzetega utrdboslovca – enako kot glavni dobitek na loteriji,« se spominja Aleksander J. Potočnik, ki si je ob stolpu za glavnega junaka v stripu izbral kranjskega palčka. Ta ukrade stolp in ga odnese domov, ker mu je tako zelo všeč.

»V nadaljevanju me je zanimala struktura starega dela mesta Kranj. Analiziral sem tloris mesta in ga naslikal kot letalonosilko z velikim pomolom in vesoljskimi ladjami okrog njega. Ta in še nekatere druge so bile ilustracije v tehniki akvarela, kakršne sem predstavil na razstavi v Kranju, kasneje pa tudi v Zagrebu in na Madžarskem,« nadaljuje ilustrator in dodaja, da se je kasneje izkazala možnost, da slike poveže v zaključeno celoto kot strip. Tako je krajo stolpa interpretiral na različne načine. Če palček stolp najprej ukrade, ker mu je všeč, v naslednji zgodbi ljudje iz prihodnosti z vesoljskimi ladjami 'nadmornicami' na vojaško učinkovit način po prejetju informacije o kraji stolp locirajo in v mestu brez večjih pretresov znova vzpostavijo red.

Da bi meščanom vendarle naredili uslugo, pa palček v tretji zgodbi stolp pravzaprav ukrade zato, da bi prebivalcem priskrbel orožje (v njem je bila nekoč orožarna) za boj proti nebesnim čudom, ki jih obletavajo. »Gre za tri različna časovna razdobja, pri čemer vlečem vzporednice z visoko civilizacijo in rimskim cesarstvom, po katerega razpadu smo marsikje spet začeli na začetku, v stripu torej v srednjem veku. Epilog zgodbe je pozitiven, saj škratov sorodnik Perkmandeljc ponudi srebrnike za odkup stolpa, ki tako še dandanašnji krasi Kranj.

Kranjčani navdušeni nad stripom

Kot je povedal Aleksander J. Potočnik, je bilo risanje stripa na zid zanj povsem nova izkušnja. Meni, da so fantje, ki ustvarjajo tako imenovano ulično umetnost (street art), pravi mojstri. »Sam nisem grafitar, kot ilustrator sem vedno risal na vodoravnih površinah. Tudi tokrat nisem uporabljal sprejev, ampak barve, zato sem moral paziti, da ta ne steče. Kar nekaj dni sem porabil, da sem osvojil rutino.« Še preden so prišle na vrsto barve, je s pomočniki iz Layerjeve hiše – Timom, Blažem in Lenartom, ki so bili tudi njegovi praktični svetovalci pri zidni umetnosti – z računalnikom na zid projiciral skenirane slike stripa in z akrilnimi flomastri najprej zarisal linijske črte. »Vsak dan smo s projiciranjem začeli šele po tretji uri popoldan, ko je sonce zašlo za knjižnico – da smo sploh kaj videli. V večernih urah so nam na pomoč z elektriko priskočili tudi v sosednjem lokalu Carniola.« Ko je bil strip izrisan, je Aleksander začel z barvanjem. Palček je seveda oblečen v rdeče, nebesna modrina se je na vesoljskih ladjah posrebrila, vesolje je kakopak črno, kot izkušen ljubitelj utrdb pa tudi z barvo kamnov za stolp ni imel težav.

»Še posebno prijetna izkušnja so bili številni mimoidoči, ki so vsi po vrsti z odobravanjem in navdušenjem sprejemali mojo poslikavo. 'Le tako naprej! Od kod pa ste, da ste se lotili te zgodbe?' Ljudje so se mi približevali, metrepljali po ramah in hvalili moje risbe. Veliko jih je prihajalo vsak dan, da so spremljali moj napredek,« je bil nad pozitivnim odzivom Kranjčanov zadovoljen mojster stripa, zavedajoč se, da je odnos ljudi do poslikavanja zidov zelo relativen. Ali gre za vandale ali umetnike. »Navdušujoče pa je tudi to, da so mimo hodili tudi starši z otroki, ki so želeli, naj jim preberejo, kaj v stripu piše. Tujci so iz angleščine celo prevajali v nemščino, francoščino ...« Strip je namreč dvojezičen, poleg slovenščine v oblačkih ima tudi podnapise.

Arhitekt, ki raje ilustrira

Aleksander J. Potočnik se potem, ko je deset ustvarjalnih let preživel v preučevanju utrdb, zadnji čas spet intenzivno posveča ilustraciji in stripu. Po izobrazbi je sicer diplomirani arhitekt, a nikoli ni deloval v svojem poklicu. Največ se je ukvarjal z ilustracijo, karikaturo in stripom in pred leti tudi veliko objavljal. Med letoma 1989 in 1994 je živel v Melbournu, kjer je dokončal enoletni podiplomski študij animacije in se tako vrnil v domovino kot prvi formalno izobraženi slovenski animator. Preostanek devetdesetih je delal predvsem v reklamni industriji. Ilustriral je številna literarna in poljudnoznanstvena dela. Kot sam pravi, je do pomembnega preobrata na njegovi poklicni poti prišlo leta 1999, ko je risal turistični zemljevid občine Žiri in pri tem naletel na popolnoma pozabljen utrdbeni sistem – Rupnikovo linijo. Raziskovanje utrdb ga je povsem prevzelo, o Rupnikovi liniji in utrdbah na Slovenskem je napisal tudi več člankov in knjig, tako v slovenščini kot angleščini. Je tudi predsednik sekcije ilustratorjev v okviru Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

Ustvarjalec mnogih znanj in talentov se veseli svoje vrnitve v strip in tudi priložnosti za 'skok vanj'. Z njim smo v sodelovanju z Layerjevo hišo in Mestno knjižnico Kranj pridobili tudi Kranjčani. Pravljica o palčku in kranjskem stolpu, ki je za nekaj stoletij izginil, zdaj pa ga spet imamo v vsej njegovi lepoti in novi namembnosti, je že na pogled, da ne rečem po vsebini, mnogo privlačnejša kot grafit, ki je bil na zidu pred njo. Upati gre le, da bo kranjska pravljica čim dlje ostala nedotaknjena, kot jo je naslikal Aleksander. Več, za podobne stripovske zgodbe primernih zidov po starih gorenjskih mestih, Škofji Loki, Radovljici ..., ne manjka. Torej ...

Bo Kranj na pomolu v prihodnosti videti takole? / Foto: Igor Kavčič

Še nekaj modre zmajevim krilom ... / Foto: Igor Kavčič

»Povedal je, kam je skril stolp ...« bere babica Jelka, saj vnukinji Petja in Leja želita izvedeti, kaj piše na sličicah na zidu. / Foto: Igor Kavčič

Aleksander J. Potočnik, po izobrazbi arhitekt, v poklicu ilustrator in stripar, je ljubitelj zgodovine in poznavalec utrdb na Slovenskem. / Foto: Igor Kavčič

Kranjčani so z odobravanjem spremljali poslikavanje zidu pred knjižnico. Nekateri so celo vsakodnevno spremljali, kako napreduje Pravljica o stolpu in palčku. / Foto: Igor Kavčič

V Kranju kolesarski praznik

Kolesarski klub Sava bo ta konec tedna pripravil tradicionalni kolesarski praznik, ki se bo jutri začel z dirko za otroke in nočnim kriterijem, v nedeljo pa se bodo po ulicah Kranja od jutra naprej vrstile dirke v različnih kategorijah, vrhunec dogajanja pa bo 48. Velika nagrada Kranja – Memorial Filipa Majcna.

Vilma Stanovnik

Kranj – Letošnji kolesarski praznik v Kranju bo tako po okusu tekmovalcev kot navijačev. Sobotni dirki za otroke, ki še ne trenirajo kolesarstva, začela se bo ob 18.30, bo sledil prvi resni obračun. To bo nočni kriterij, ki je za gledalce prava paša za oči. Na osemsto metrov dolgi trasi in zelo atraktivnem krogu bodo nastopili mlajši in starejši mladinci in mladinke, kolesarji in kolesarke do 23 let ter članice in člani. Prvi start bo ob 10. uri, zadnji, za U23 in elite, pa ob 20.30.

Nedeljski program se bo začel že v jutranjih urah, saj se bodo že ob 8. uri pomerili najmlajši dečki in deklice na 3,3 kilometra dolgem kranjskem krogu, ki poteka čez stari del Kranja in se zaključi na vrhu Jelenovega klanca. Sledile bodo kategorije mladincev, mladink in članic in nato, predvidoma ob 11.30, še dirka za ekipe podjetij, društev, organizacij in posameznike.

Ob 13.30 bo start najstarejše kolesarske dirke v Sloveniji, dirke za Veliko nagrado Kranja – memorial Filipa Majcna, ki bo letos potekala že 48. Dirka bo potekala na nekoliko spremenjeni trasi – v skupni dolžini 155 kilometrov.

»Za dirko smo se pripravljali dobre tri mesece, letos pa nam je po nekaj letih znova uspelo, da je dirka pod okriljem Mednarodne kolesarske zveze kategorije 1.2. Bilo je nekaj težav s pridobivanjem sredstev za njeno izpeljavo, z veliko volje in pomoči pa nam je uspelo,« je na sredini predstavitvi letošnjega tekmovanja poudaril predsednik organizacijskega komiteja Zvonko Zavrl, ki je prepričan, da je prireditev pomembna pri promociji Kranja in prava poživitev poletnega utripa v mestu. Je pa seveda tudi izziv za tekmovalce in tekmovalke vseh kategorij, ki se bodo v šestih dirkah pomerili v petnajstih kategorijah.

»Čeprav je po Evropi v nedeljo kar nekaj primerljivih dirk, pričakujemo okoli sto dvajset kolesarjev, ekipe pa bodo iz petih držav. Med njimi bosta nastopili tudi ekipa Gorenjske, za katero je prijavljen tudi Grega Bole, ter seveda naša ekipa Save. Obeta se zanimiva borba,« je o glavni dirki letošnjega programa, 48. Veliki nagradi Kranja – Memorialu Filipa Majcna, povedal direktor Kolesarskega kluba Sava in organizacijski direktor dirke Matjaž Zevnik, ki je prepričan, da bodo zanimivi tudi vsi drugi obračuni.

V Kolesarskem klubu Sava so se odločili, da bodo ob prireditvi tudi dobrodelni, saj bodo organizirali akcijo zbiranja šolskih potrebščin za otroke iz socialno ogroženih družin za projekt Botrstvo.

Foto: Gorazd Kavčič

Letošnji kolesarski praznik sta Zvonko Zavrl in Matjaž Zevnik predstavila v prostorih Zavarovalnice Triglav v Kranju, pridružila pa sta se jima nekdanja tekmovalca Save, olimpijca Matej Mohorič in Jan Polanc, ki sta ponoči že odpotovala proti Braziliji.

Organizatorji iz Kolesarskega kluba Sava Kranj opozarjajo na popolne zapore cest v središču Kranja in okolici. Te bodo potekale v soboto med 17.30 in 22. uro, v nedeljo pa od 7.30 do 18.30. V nedeljo bo nekaj časa na delu trase sproščen promet, prav tako pa bo na nekaterih cestah med 13.30 in 17.30 promet moten zaradi premične zapore. Prosijo tudi, da zapore upoštevate tudi pri parkiranju ter upoštevate prometno signalizacijo. Hkrati domačine in obiskovalce prosijo za razumevanje ter vabijo, da si ogledate zanimive kolesarske dirke in uživate v prijetnem navijaškem vzdušju.

Za Domžalčane naporen ritem

Po včerajšnji tekmi v evropski ligi jih v nedeljo doma čaka še obračun z Mariborom.

Jože Marinček

Domžale – Naporen konec tedna bo za nogometaše Domžal in Maribora, saj sta sinoči oba odigrala tudi prvi tekmi tretjega predkroga evropske lige. Nogometaši Domžal so odigrali tekmo z West Hamom na nogometnem igrišču stadiona Stožice, Maribor pa je gostoval pri Aberdeenu. Tekmi se do zaključka naše redakcije še nista končali.

Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi pa bodo konec tedna in v ponedeljek odigrali tekme tretjega kroga. Tokrat se bo spored začel jutri, ko sta na vrsti dve tekmi dve tekmi. Obe se bosta začeli ob 20.15. Nogometaši novinca v ligi, Kalcerja Radomlje, odhajajo na težko gostovanje v Novo Gorico, kjer jih čaka tekma z domačo Gorico, ki bo prav gotovo iskala opravičilo za poraz v drugem krogu, ko je bila z 1 : 0 poražena v Celju. V Velenju pa bodo nogometaši Rudarja gostili nogometaše Luke Koper.

Dve tekmi sta na vrsti še v nedeljo. Ob 18.15 se bo začela tekma v Kidričevem, kjer bo novinec v ligi Aluminij gostil nogometaše Celja. Ob 20.15 pa je na sporedu še tekma na nogometnem igrišču ob Kamniški Bistrici. Spopadli se bodo nogometaši Domžal in Maribora. Tekma je tudi derbi tretjega kroga, saj bosta igrala tretji in prvi na tekmovalni lestvici.

V ponedeljek bo na sporedu zadnja tekma. Ob 20.15 jo bodo začeli na nogometnem igrišču stadiona Stožice nogometaši ljubljanske Olimpije, ki so tudi aktualni prvaki, in nogometaši Krškega, za katere sedaj igra še v lanski sezoni kapetan kranjskega Triglava, Klemen Šturm.

Aprila dve prvenstvi

Vilma Stanovnik

Bled – Hokejsko zvezo Slovenije (HZS) je Mednarodna hokejska zveza potrdila kot gostiteljico svetovnega prvenstva divizije I, skupine A za hokejiste do 18 let, v kateri bodo tekmovale reprezentance Danske, Francije, Kazahstana, Nemčije, Norveške in Madžarske. Omenjena potrditev je na sedež slovenske krovne organizacije prispela kot odziv na slovensko ponudbo, potem ko nobena od omenjenih držav ni izrazila interesa za organizacijo svetovnega prvenstva v tej jakostni skupini svetovnega mladinskega hokeja.

»Zaupanje Mednarodne hokejske zveze ter ne nazadnje tudi šestih krovnih organizacij, ki bodo tekmovale na Bledu, predstavlja dragoceno priznanje za Hokejsko zvezo Slovenije ter blejske organizatorje, ki so zgledno opravili svoje delo že v minuli sezoni, ko so gostili svetovno prvenstvo za ženske divizije II, skupine A,« je ob novici iz Züricha dejal predsednik HZS Matjaž Rakovec ter poudaril, da so medtem v celoti prenovili tudi zaščitno ograjo ob ledeni ploskvi blejske dvorane, kar je izboljšalo pogoje tako za igralce kot za gledalce.

Ledena dvorana na Bledu bo tako drugo leto od 7. do 13. aprila gostila drugo najboljšo skupino svetovnega hokeja v starostni kategoriji do 18 let, nato pa od 15. do 21. aprila še svetovno prvenstvo iste starostne kategorije divizije I, skupine B, kjer se bodo pomerile reprezentance Avstrije, Italije, Japonske, Poljske, Ukrajine in naša mlada reprezentanca.

Mladinski hokejski turnir na Bledu

Vilma Stanovnik

Bled – Med 4. in 7. avgustom bo v sodelovanju s svetovnim proizvajalcem športne opreme Bauer, klub HKMK Bled gostil mednarodni mladinski hokejski turnir Bauer Euro Tretyak Invite – Bled. Turnir že osmo leto zapored organizirajo v Evropi. Prejšnja leta so turnir gostila mesta evropskih hokejskih velesil, kot so Moskva, Stockholm, Sankt Peterburg, Riga, Praga, Helsinki in Bratislava, letos pa se je elitni družčini organizatorjev pridružil tudi Bled.

»Bauer Euro Invite je priložnost za mlade, nadarjene hokejiste, da odigrajo tekme proti ekipam s celega sveta, se udeležijo kulturnih ekskurzij in si pridobijo čudovito poletno izkušnjo. Mednarodnega turnirja Bauer Euro Tretyak Invite – BLED se bo udeležilo več kot 1200 igralcev in staršev iz ZDA Latvije, Rusije, Slovaške, Avstrije, Švedske in Slovenije. Turnir bo potekal na kar treh drsališčih, in sicer v Podmežakli, Tivoliju in Bledu, ki je hkrati tudi osrednja dvorana,« pravijo organizatorji in vabijo na slavnostno odprtje turnirja, ki bo v četrtek, 4. avgusta, v prenovljeni Ledeni dvorani na Bledu. Spored in rezultate lahko spremljate na spletni strani turnirja www.slovenia-hockey.com.

Blejski organizatorji vabijo na zanimiv hokejski turnir na Bled. / Foto: arhiv organizatorjev

Mladi skakalci odlični v Ruhpoldingu

Kranj – Nemški Ruhpolding je minuli konec tedna gostil otroške tekme velike nagrade, na katerih so naše skakalke in skakalci zabeležili odlične rezultate. Preizkušnje so potekale na 40-metrski napravi, v soboto posamične, v nedeljo pa mešane ekipne. V kategoriji U13 je do zmage prišel Rok Masle, tretje mesto je osvojil Taj Ekart, Nejc Novak pa je bil 14. V isti starostni skupini smo imeli eno skakalko, in sicer Ano Vranc, ki je zasedla četrto mesto. Do zmage je prišla tudi Nika Prevc, in sicer v kategoriji U12, pri fantih pa je najboljšo uvrstitev zabeležil Teodor Igor Herbstritt, ki je bil sedmi. Kristjan Žerjal je zasedel 13., Anej Macur pa 23. mesto. V nedeljo je slovenska ekipa prišla kar do dveh zmag. V kategoriji U13 so bili najboljši Vrančeva, Novak, Ekart in Masle, v kategoriji U12 pa Prevčeva, Macur, Žerjal in Herbstritt.

Vozličasti dermatitis vse bližje Sloveniji

Bolezen, ki povzroča velike izgube pri govedih, se doslej v Sloveniji še ni pojavila, a je vse bližja naši državi. Na upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so že začeli z aktivnostmi, s katerimi bi preprečili vnos in širjenje bolezni.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Vozličasti dermatitis se je kot virusna bolezen goved in vodnih bivolov nekdaj pojavljal le v (podsaharski) Afriki, ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja se je bolezen razširila do Bližnjega vzhoda in Turčije, v Evropski uniji se je prvič pojavila lani v Grčiji, od tam pa se je letos razširila tudi v Bolgarijo in v nekatere države Zahodnega Balkana. V Grčiji so doslej potrdili 173 izbruhov bolezni, izvedli zaščitno cepljenje in usmrtili blizu deset tisoč goved. V Bolgariji so do konca junija zabeležili 98 žarišč bolezni in usmrtili blizu dva tisoč goved, v Makedoniji so odkrili 21 izbruhov bolezni, v Srbiji, kjer so se tudi odločili za zaščitno cepljenje, 83 ... »Podatki le na kratko povzemajo resnost bolezni in nevarnost, ki grozi slovenskim rejam,« opozarja dr. Ivan Toplak iz Nacionalnega veterinarskega inštituta in sprašuje: »Bomo znali tokrat pravočasno sprejeti in izvesti vse preventivne ukrepe – tako država kot rejci?«

Dr. Ivan Toplak opozarja, da je ob hitrem širjenju virusa treba dati poudarek preventivnim ukrepom, s katerimi bi preprečili vnos bolezni v Slovenijo. Med takšne ukrepe spada tudi prepoved uvoza govedi z okuženih območij, rejci pa naj bodo še posebej pozorni na uvoz pitancev z območja jugovzhodne Evrope.

Izobraževanje za rejce in veterinarje

Na republiški upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so povedali, da so glede na razvoj bolezni v regiji takoj začeli z aktivnostmi, s katerimi bi preprečili vnos in širjenje bolezni. Junija so organizirali izobraževanje za rejce in veterinarje in pripravili zgibanko z informacijami o tem, kako bolezen prepoznati in kako ukrepati ob morebitnem pojavu. Ker se bolezen na daljše razdalje lahko hitro razširi s transportom, so na možno nevarnost opozorili prevoznike, ki prevažajo žive živali. Začeli so s postopki za nabavo potrebnih količin cepiva, saj je cepljenje po potrditvi bolezni dopolnilni ukrep, s katerim je možno preprečiti nadaljnje širjenje bolezni. Aktivno so se vključili v pripravo preventivnih ukrepov na mednarodni ravni, v posodobitev zakonodaje in mednarodnih standardov, o možnih ukrepih in posledicah so seznanili tudi predstavnike kmetijsko-gozdarske zbornice in gospodarskega interesnega združenja kmetijskih in živilskih podjetij.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin opozarja govedorejce, da so pozorni na izvor živali in da vsak sum na pojav bolezni takoj sporočijo veterinarski organizaciji.

Za bolezen ni zdravila

Kot navajajo v zgibanki, ki so jo pripravili predvsem za imetnike živali, se bolezen pri govedu kaže v povišani telesni temperaturi, vnetju nosne sluznice in očesnih veznic ter v prekomernem slinjenju. Mlečnost krav se občutno zniža. Po vsem telesu, predvsem pa po glavi, vratu, vimenu in presredku, se razvijejo boleči vozliči, veliki od dva do pet centimetrov, na sredini vozličev se postopoma pojavijo odprte rane. Živali so depresivne, neješče in hujšajo. Bezgavke so povečane, po okončinah se pojavijo otekline. Bolezen najpogosteje prenašajo insekti – muhe, komarji in klopi, na velike razdalje tudi s pomočjo vetra in prevoznih sredstev. Do prenosa lahko pride tudi z zaužitjem vode in krme, onesnažene s slino okužene živali, možni vir okužbe so tudi okužene igle.

Ko se bolezen pojavi na določenem območju, je zelo težko preprečiti njeno nadaljnje širjenje, zato je zelo pomembno preventivno, zaščitno delovanje. Med tovrstne ukrepe sodijo tudi omejitve oz. prepovedi vnosa in uvoza živih živali, trupov, kož, semena živali iz regij in držav, ki so okužene z vozličastim dermatitisom. Če pa se bolezen na določenem območju oz. v državi pojavi, je nujna prepoved premikov živali, stroga karantena ter zakol vseh bolnih in okuženih živali. Za bolezen ni zdravila. »S cepljenjem sicer zmanjšamo obolevnost in ekonomske škode ter omejimo hitrost širjenja bolezni, vendar je potem treba tudi vse cepljene živali usmrtiti,« ugotavlja dr. Ivan Toplak in dodaja: »Za kako trdovratno bolezen gre, pove tudi podatek, da nobeni afriški državi bolezni kljub številnim naporom ni uspelo izkoreniniti, ko se je ta pojavila.«

Odkupne cene mleka

Cveto Zaplotnik

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne junija letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 24,20 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 7 centov ali za 0,29 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,04 odstotka maščobe in 3,32 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 25,91 evra in je bila za 26 centov ali za 0,99 odstotka nižja kot maja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 21,27 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 23,16 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
Januar 2016	28,07	29,98	24,06	27,45
Februar 2016	27,01	9,02	23,50	26,65
Marec 20016	25,63	27,87	22,42	25,13
April 2016	24,40	26,42	21,35	23,64
Maj 2016	24,27	26,17	21,17	23,46
Junij 2016	24,20	25,91	21,27	23,16

Pika najpogostejše kravje ime

Krave v Sloveniji imajo devetnajst tisoč različnih imen, tri najpogostejša so Pika, Šeka in Liska. Nekatere imajo imena po rastlinah, živalih, mestih, geografski pripadnosti, lastnostih ...

Cveto Zaplotnik

Kranj – Na državnem statističnem uradu so na podlagi nacionalne Centralne podatkovne zbirke Govedo, ki jo vodi Kmetijski inštitut Slovenije, analizirali imena krav, teličk in telic, ki so bile rojene v obdobju 2000–2015. Kot so ugotovili, je v podatkovni zbirki zajetih 1,2 milijona ženskih goved, od tega jih ima okrog 570 tisoč ime, ki ne vsebuje številk. Vseh takšnih različnih imen je 19 tisoč, skoraj 3800 imen pa se v zbirki pojavlja več kot devetkrat. Najpogostejše kravje ime v zadnjih petnajstih letih je bilo Pika, tako je bilo ime več kot 9908 kravam, na drugem mestu je Šeka, teh je bilo 9618, na tretjem mestu pa je bila Liska, teh je bilo 6235. Sledijo imena Miša (5817), Srna (5160), Mura (5009), Linda (4933), Bistra (4872), Beba (4860), Biba (4702), Soča (4376), Muca (4322), Roža (4172) - in tako dalje. Razlike so tudi med statističnimi regijami: v vzhodni Sloveniji je bilo najpogostejše ime Šeka, v zahodni pa Soča.

V zbirki kravjih imen je najti pogosta ženska imena (Angelca, Barbara, Breda, Cveta, Sara, Francka ...), veliko krav se imenuje po rastlinah (Ajda, Češplja, Koprива, Jablana, Hruška, Narcisa ...), po živalih (Glista, Kamela, Kobra, Kača, Ovca, Žaba, Želva, Zebra, Vrana, Štorklja, Sova, Lisička, Krava ...), po državah, mestih, rekah, gorah, dolinah (Amerika, Bosna, Indija, Irska, Barcelona, Lizbona, Irska, Nevada, Volga, Golica, Savica, Planica, Kropa ...), po avtomobilskih znamkah (Mazda, Mercedes, Honda ...), glasbenih zvezdah (Ceca, Severina, Sidarta ...). Nekatera imena odražajo nacionalno, etnično, geografsko pripadnost (Belgijka, Tajka, Ciganka, Slovenka, Dolenka, Gorenka, Štajerka, Blejka ...), druga lepe in manj lepe značilnosti, lastnosti in posebnosti žensk (Avša, Bajsa, Trma, Čveka, Zvita, Trapa, Špeca, Tamala, Šefica, Stara, Ritka, Ragla, Packa, Mona, Mis, Joška, Mevža, Luštna, Lumpa, Lepotica, Lajdra, Hopsa, Frajla, Trola, Borka ...). Zanimivo: štiriinštiridesetim kravam je ime Bik.

Le kako je ime tem trem kravam, odličnim mlekaricam!?

Priznanja najboljšim delavcem in inovatorjem

Na Ravnah na Koroškem je skupina Slovenske industrije jekla organizirala že tretji Dan metalurga, na katerem so priznanja dobili tudi gorenjski delavci.

Andraž Sodja

Ravne na Koroškem – V skupini SIJ – Slovenski industriji jekla so pred leti oživili praznik Dan metalurga, ki je v Rusiji, od koder prihajajo lastniki SIJ še vedno priljubljen. Dan metalurga v Sloveniji je tako postal priložnost za druženje delavcev podjetja iz različnih krajev Slovenije, zato se tudi praznik seli me osrednjima krajema, kjer so proizvodni obrati SIJ – Jesenicami in Ravnami na Koroškem. Letošnji, tretji Dan metalurga se je tako odvijal na Ravnah na Koroškem, kjer so podelili tudi priznanja najboljšim delavcem in inovatorjem. Med najboljšimi delavci pa so bili tudi številni Gorenjci. Tako so priznanja prejeli Huska Bečirovič, Dragoslav Dobravec, Igor Koren, Branko Mrak, Boštjan Pirnar in Gregor Plahuta. Priznanje za inovacijo pa so prejeli Matevž Fazarinc, Boštjan Bradaškja, Anton Košir, Boštjan Pirnar, Jure Bernetič, Viktorija Marušič, Matjaž Marčetič in Milan Klinar za razvoj visokoogljičnega jekla X120Mn12 po postopku kontinuirnega litja, za kar so prejeli tudi že priznanje Gospodarske zbornice Slovenije.

Priznanje inovatorjem (od leve proti desni): Blaž Jasnič, glavni direktor Acronija, dr. Matevž Fazarinc, direktor za razvoj in tehnologijo v Acroniju (RCJ), dr. Boštjan Bradaškja, razvojni inženir za nerjavna jekla v Acroniju (RCJ), mag. Viktorija Marušič, razvojna inženirka za nerjavna jekla v Acroniju (RCJ) / Foto: SIJ

Družabnega in športnorekreativnega dogodka se je udeležilo okoli 2800 udeležencev iz proizvodnih lokacij Ravne in Jesenice ter z uprave v Ljubljani. Dogodek pa je pospremil tudi obisk slovenskih olimpijcev in vrhunskih športnikov, od biatlonske reprezentance do plavalcev, domačina Damirja Dugonjiča in Sare Isakovič. Posebno priznanje pa je prejela tudi jeseniška družba Acroni, ki so jo razglasili za najbolj inovativno družbo leta 2015.

Iztisnili male delničarje

Mali delničarji Adrie Airways so za delnico prejeli po petnajst centov odpravnine.

Simon Šubic

Brnik – Skupščina družbe Adria Airways je prejšnji četrtek potrdila iztisnitev malih delničarjev, ki so v zameno že prejeli denarno odpravnino v višini 15 centov na delnico. Na skupščini je sodeloval le glavni delničar slovenskega letalskega prevoznika AA International Aviation Holding z 99,14 odstotka delnic z glasovalno pravico, je razvidno iz zapisnika, objavljenega na spletnih straneh Ajpesa.

Družba AA International Aviation Holding, ki je imela prek hčerinskega podjetja 4K Invest v lasti že 7.576.725 delnic Adrie Airways, je tako za preostalih 65.720 delnic plačala slabih 9900 evrov. Odpravnina je enaka ceni v prevzemni ponudbi, ki je trajala med 8. aprilom in 9. majem letos, v njej pa so nemški lastniki pridobili dodatnih 3,05 odstotka delnic. Kot so pojasnili, bodo s prenosom delnic poenostavili procese upravljanja, struktura bo fleksibilnejša, operativni stroški pa bodo zmanjšani.

Pogodbo za nakup Adrie Airways je družba 4K Invest s prejšnjimi lastniki – Slovenskim državnim holdingom, Družbo za upravljanje terjatev bank in državo – podpisala januarja letos. V skladu s pogodbo so Adrio pred dokončno prodajo dokapitalizirali za 4,1 milijona evrov, od tega je država prispevala 3,1 milijona evrov, 4K Invest prek odvisne družbe milijon evrov, kupec pa je dodal še 100 tisoč evrov kupnine. Prodajni postopek je bil končan marca, skupaj z učinkom dokapitalizacije pa je 4K Invest postal lastnik 96,09 odstotka Adrie Airways, po izteku prevzemne ponudbe pa je pridobil še 3,05 odstotka delnic.

Dovoljenje za združitev bank

Cveto Zaplotnik

Kranj – Nova KBM in Poštna banka Slovenije sta od Evropske centralne banke prejeli dovoljenje za združitev. Združena banka je po tržnem deležu v bilančni vsoti postala druga največja banka v Sloveniji.

Kot so ob tem sporočili iz bank, se bo Poštna banka pripojila k Novi KBM predvidoma 1. septembra letos, pripojitev pa bo pravno začela veljati z dnem vpisa v sodni register. Združena banka se bo imenovala Nova KBM, njen sedež pa bo še naprej v Mariboru. Poštna banka bo prenehala poslovati kot samostojna pravna oseba, vse njene obveznosti in pravice pa bo prevzela njena pravna naslednica. Stranke bodo o združitvi pisno obveščene, poslovanje bo potekalo nemoteno, zaradi spremembe jim tudi ne bo treba obiskati banke. Z združitvijo bodo pridobile širšo ponudbo sodobnih bančnih storitev in še bolj razvejano mrežo bančnih poslovalnic. Skupaj s strateškim partnerjem, Pošto Slovenije, s katero je Skupina Nove KBM že doslej odlično sodelovala, bo nadgrajevala ponudbo kakovostnih storitev.

Pošta uvaja nove cene v mednarodnem prometu

Simon Šubic

Kranj – Če razmišljate, da bi prijateljem, ki živijo v tujini, poslali poštno razglednico ali klasično pismo, potem pohitite, saj se bodo s 1. avgustom podražile cene poštnih storitev v mednarodnem prometu. Nove cene bodo veljale za standardno pismo, dopisnico in navadno pismo do 100 gramov s storitvijo ali brez, za poslovni odgovor do 100 gramov, porto poštnino in zamenjavo tujega žigosanega mednarodnega kupona za odgovor. Spremenile se bodo tudi masne stopnje za navadno pismo brez in s storitvijo v mednarodnem prometu. Uvedli bodo novi masni stopnji do 50 gramov in ad 50 do 100 gramov, ukinili pa dosedanji masni stopnji do 20 gramov ter nad 20 do 100 gramov. Podobno velja tudi za masne stopnje pri poslovnem odgovoru. Z naslednjim ponedeljkom se spreminjajo tudi cene poštnih znamk s črkovnima oznakama C in D.

Pošta Slovenije je skupaj s Hrvaško pošto 150. obletnico znamenite bitke na Visu, v kateri je Mariborčan Wilhelm von Tegetthoff avstrijsko ladjevje povedel do pomembne zmage nad italijansko vojno mornarico, obeležila s skupno izdajo posebnih znamk. Znamka obeh držav z enakim motivom prikazuje bitko ter portret admirala. Obe znamki sta 18. julija izšli v bloku, kupiti pa ju je možno tudi v posebnem tematskem kompletu. Nominalna vrednost slovenske znamke je 60 centov.

Prvega avgusta poteče rok za doplačilo dohodnine

Cveto Zaplotnik

Kranj – Davčni zavezanci, ki so prejeli informativni izračun dohodnine z datumom odpreme 31. maj, bodo danes, v petek, prejeli na račune preveč plačano dohodnino za lani, tisti, ki so jo plačali premalo, pa morajo razliko doplačati najkasneje 1. avgusta. Zavezancem, ki so v roku, to je do 30. junija, vložili ugovor na informativni izračun dohodnine, zneska ni treba poravnati, saj ugovor zadrži plačilo. V drugem svežnju informativnih izračunov, ki jih je finančna uprava odposlala z datumom 31. maj, je bilo 579.996 izračunov, od tega jih je bilo 125.514 z doplačilom, 345.055 z vračilom in 109.427 brez doplačila ali vračila. Zavezanci naj bi v tem svežnju skupno doplačali nekaj manj kot 43 milijonov evrov oz. vsak povprečno 342 evrov, država pa naj bi jim vrnila nekaj manj kot 179 milijonov evrov oz. vsakemu povprečno 518 evrov.

Zavezanci, ki do 15. junija niso prejeli na dom informativnega izračuna dohodnine, a so lani imeli dohodke, ki so obdavčeni z dohodnino, pa morajo najkasneje do 1. avgusta sami vložiti napoved za odmero dohodnine, pri tem pa ni pomembna višina prejetega dohodka.

Usposabljanje na delovnem mestu

Cveto Zaplotnik

Kranj – Zavod za zaposlovanje je pred kratkim objavil javno povabilo za usposabljanje mladih brezposelnih na delovnem mestu pri delodajalcih, povabilo bo odprto do porabe razpoložljivega denarja oz. najdlje do 31. maja 2017. Mladi, stari do trideset let, ki so že vsaj tri mesece prijavljeni v evidenco brezposelnih, si bodo tako lahko izboljšali svoje zaposlitvene možnosti, delodajalci pa jih bodo usposobili za konkretno delo. Usposabljanje bo trajalo dva ali tri mesece. V dvomesečno usposabljanje se bodo lahko vključili tisti, ki že imajo delovne izkušnje, v trimesečno pa iskalci prve zaposlitve. Za usposabljanje bo letos in prihodnje leto na razpolago okrog 4,4 milijona evrov, od tega bo štiri petine prispevala Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. V dveh letih se bo v usposabljanje lahko vključilo 2291 brezposelnih. V zavodu za zaposlovanje ugotavljajo, da je to eden najuspešnejših programov aktivne politike zaposlovanja, saj se je doslej v letu dni po zaključku usposabljanja zaposlilo več kot 70 odstotkov brezposelnih, ki so se vključili v program.

Škoda je ogromna

Brunarica Rozka na Krvavcu je tako poškodovana, da je škoda zagotovo ogromna.

Vilma Stanovnik

Ambrož pod Krvavcem – »Kriminalistična preiskava trenutno še traja, kriminalisti si ogledujejo tisto, kar je ostalo od objekta, gasilci pa bomo imeli na pogorišču še kar precej dela, saj je treba odstraniti vse, kar je na stavbi lesenega. Zgoreli so streha, ostrešje, zgornje nadstropje. Uničeno je praktično vse, razen pritličja,« je ob gašenju požara včeraj povedal vodja intervencije Marjan Luskovec, ki domneva, da je požar zanetila strela.

»Ker je bila brunarica že tri dni zaprta in ni bilo v njej nikogar, mislim, da je bila vzrok za požar strela. Seveda to sedaj še ni raziskano in počakati je treba na rezultat preiskave. Dejstvo je, da je škoda ogromna, k sreči pa ni bilo v objektu nikogar in tako tudi ni poškodovanih,« je še povedal Luskovec.

Foto: Gorazd Kavčič

Včeraj zjutraj je bilo na prizorišču požara več kot trideset gasilcev, ki so hiteli reševati, kar je bilo še moč rešiti.

Zgoreli streha, ostrešje in zgornje nadstropje brunarice Rozka, vzrok požara pa včeraj še ni bil znan. / Foto: Gorazd Kavčič

Ujeli so tatu torbic

Kranj – Kranjski policisti so v torek v hitri intervenciji v Kranju izsledili in pridržali 48-letnega domačina, ki je osumljen dveh drznih tatvin, ki sta se zgodili v razmiku zgolj nekaj minut, v obeh pa si je osumljenec prilastil ženski torbici. Eno je oškodovanki strgal z rame, drugi pa je torbico iztrgal iz roke. Za izvršitev kaznivega dejanja je obakrat uporabil kolo, po dejanjih pa je s kraja dejanja pobegnil in se skril med stanovanjske bloke, kjer so ga policisti opazili. Z dejanji je storilec žrtvi oškodoval za nekaj sto evrov, nekaj predmetov pa so policisti v preiskavi našli in jih že vrnili oškodovanki. S kazensko ovadbo je bil Kranjčan priveden k preiskovalni sodnici pristojnega sodišča, ki je zanj odredila pripor. Za dejanje se storilec lahko kaznuje z zaporom do pet let.

Zbila je kolesarja

Škofja Loka – Voznica osebnega avtomobila je prejšnji konec tedna pri Veštru na škofjeloškem območju v prehitevanju trčila s kolesarjem, ki se je po cesti peljal v isti smeri. Po trčenju je kolesar padel po cesti, glede na podatke o poškodbah, ki so jih škofjeloški policisti pridobili ta teden, pa se je hudo telesno poškodoval. Kot ugotavljajo policisti, je vsako trčenje za kolesarje lahko zelo nevarno, kar potrjuje podatek, da so bili letos poškodovani skoraj vsi kolesarji, ki so bili udeleženi v prometnih nesrečah. Nesreč kolesarjev je bilo 68. Poškodovalo se jih je 61, od tega 8 huje. Zato policisti odsvetujejo prehitevanja kolesarjev v ovinkih, na ozkih in poškodovanih delih cest, pri prometu vozil iz nasprotne smeri in pri večjih hitrostih vožnje. Previdno naj v prometu ravnajo tudi kolesarji.

Tatovi poleti nimajo počitnic

Čeprav policisti ugotavljajo, da vlomov poleti ni nič več kot druge mesece, pa je vseeno še vedno veliko primerov, ko storilci izkoristijo odsotnost ter vlomijo v hišo in izpraznijo stanovanje. Marsikaj za varnost lahko storimo sami – tako da zapremo vrata in okna ter na odsotnost opozorimo sosede.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – »V Sloveniji zadnja leta beležimo upad premoženjskih kaznivih dejanj, kar pomeni, da smo obravnavali manj vlomov v stanovanja in stanovanjske hiše, ropov ter tatvin. Varnostna slika se tako izboljšuje, kar pa ne pomeni, da do teh kaznivih dejanj ne prihaja več. Pri tem se mi zdi pomembno opozoriti, da vsak lahko sam poskrbi za preventivne ukrepe, ki nas praktično nič ne stanejo. Pri tem mislim zlasti na priložnostne tatvine, ko sami napeljemo storilca, da nam kaj ukrade. Marsikdaj namreč odlagamo denarnice, torbice, mobilne telefone, nahrbtnike, računalnike in še kaj na mesto, ki ga nimamo pod nadzorom. Tako odloženi predmeti so lahka tarča za tatove tudi v vozilih, zato jih tudi tam ni priporočljivo puščati. Če pride do kraje, pa je treba takoj obvestiti policijo,« pravi Matija Breznik s Policijske uprave Ljubljana in dodaja, da se v zadnjem obdobju pojavlja veliko število drznih tatvin iz stanovanjskih hiš, saj so tako na področju Policijske uprave Ljubljana kot tudi Kranj obravnavali več primerov, ko so storilci z različnimi dejanji preusmerili pozornost občanov, nato pa so jih okradli.

Matija Breznik opozarja na drzne tatvine s preusmerjanjem pozornosti oškodovancev. / Foto: Gorazd Kavčič

Marko Panić pravi, da za varnost pred vlomom marsikaj lahko naredijo tudi lastniki sami. / Foto: Gorazd Kavčič

Pozorni bodite na storitve neznancev

»Običajno se tatovi dobro pripravijo, obiskujejo manjše kraje, njihove tarče pa so najpogosteje starejši. Navadno se predstavijo kot akviziterji, izvajalci določenih del ali prodajalci. Z njimi se zapletejo v prijazen pogovor, nato pa ga skušajo odpeljati proč od vhoda, tako da ga nimajo pod nadzorom. V tistem trenutku, navadno kar skozi vhodna vrata, vstopijo sostorilci ter pregledajo notranjost hiše. Predvsem iščejo vrednejše predmete, denar in zlatnino. Nato neopazno odidejo. Ob ogledih teh kaznivih dejanj ugotavljamo, da oškodovanci šele več ur ali celo dni kasneje ugotovijo, da so jih okradli. Problem je tudi, ker se kasneje slabo spomnijo dejanja, kdaj točno se je zgodilo, s kakšnim vozilom so se tatovi pripeljali in podobno. Zato je treba biti ob obisku nenajavljenih neznancev zelo previden in pozoren. Če se oddaljimo od vrat, jih je treba zakleniti ali jih imeti pod nadzorom. Neznancev ne smemo vabiti v hišo, prav tako pa moramo biti pozorni, če se okoli hiše oziroma v naselju zadržujejo neznanci, si ogledujejo in celo slikajo hiše. O tem je treba takoj obvestiti policijo na 113. Če želijo ostati anonimni, lahko pokličejo po telefonu na številko 080 1200,« pojasnjuje Matija Breznik in v poletnem času opozarja tudi na roparske tatvine.

Drzne tatvine torbic

»Gre za nasilna dejanja, ko z grožnjo napadejo in odnesejo torbico, denarnico ali verižico. V tem primeru so žrtve najpogosteje ženske,« pravi Breznik, ki sicer s sodelavci ugotavlja, da se še vedno pojavljajo tudi tatvine na avtocestnih postajališčih, čeprav je zadnje čase teh tatvin nekaj manj, žrtve kaznivega dejanja pa so navadno tujci. Tatovi na počivališčih okradejo tiste, ki tam zaspijo ali pustijo vozila brez nadzora. Večkrat se zgodi, da prebodejo pnevmatike, nato pa zasledujejo avto in vozniku prijazno ponudijo pomoč. Ko ni pozoren, ga okradejo. Najpogosteje odnesejo torbice, denarnice in računalniško opremo.

O odsotnosti ne obveščajte na družbenih omrežjih

V času dopustov, ko je marsikatero stanovanje ali hiša prazna, policisti opozarjajo na ukrepe, ki zaščitijo naše imetje. »Najbolj šibka točka na nepremičninah so okna in vrata, oškodovanci pa občasno tudi sami poskrbijo, da storilec laže pride v stanovanje ali hišo. Kljub odsotnosti ne zapirajo oken, celo ne zaklepajo vrat. Sicer pa storilci najpogosteje nasilno vstopajo z vlamljanjem skozi okna in vrata, največ pa kradejo denar, nakit in tehnično opremo. To predstavlja približno polovico vseh kraj,« pravi Marko Panič s Policijske postaje Jesenice in opozarja, da v primeru, ko smo ob prihodu domov ugotovili, da je bilo vlomljeno, naj v prostor ne vstopamo in ne pregledujemo, koliko je škode, ampak čim prej pokličemo policijo na interventno številko 113. To je pomembno ne le zato, ker uničimo sledi, ampak tudi zato, ker je vlomilec lahko še kje v prostorih.

»Pri preprečevanju vlomov so zelo pomembna samozaščitna dejanja, kar pomeni, da poskrbimo za to, da na telefonskih tajnicah ne puščamo obvestil o odsotnosti, da o odsotnosti ne obveščamo znancev prek družbenih omrežij. Prav tako moramo poskrbeti za praznjenje poštnega nabiralnika oziroma preusmeritev pošte. Ko smo odsotni, naj hiše ne dajejo videza, da nas ni doma, zato ne zastirajmo oken,« še dodaja in pojasnjuje, da za preventivo lahko poskrbimo s časovnimi stikali za prižiganje luči, za alarme, za elektronska varovala in podobno. V veliko pomoč so lahko tudi sosedje, zato jih je koristno poznati in imeti dobre odnose z njimi.

V vozilu ne puščajte ničesar

»Ob morju, na gorskih izhodiščih in v drugih turističnih krajih, kjer so poleti parkirišča polna vozil, ne puščajte ničesar v vozilih. Storilci praviloma vlomijo v vozilo, v katerem vidijo predmet, pri čemer škoda na vozilu pogosto presega vrednost odtujenega predmeta. Zato svetujemo, da v vozilu ne puščate predmetov. Če pa jih že morate pustiti v njem, pa naj ne bodo na vidnem mestu,« še priporoča Panič.

Janko Šubic pravi, da so med orodjem za vlamljanje še vedno pogoste klešče, kladivo, viličasti ključ, odpirači zabojev, žage in različne palice. / Foto: Gorazd Kavčič

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Starinskost ima poseben čar

Tako pravi Valentin Marinšek iz Šenčurja, ki v svojem domu hrani več kot petdeset smuči in sedem koles starinske vrednosti. Svojo zbirko vseskozi dopolnjuje, skupaj s soprogo Ano pa v starodobnem slogu dokazujeta, da so smuči še vedno »žive«, saj se z njimi pogosto spustita po belih strminah, s starinskimi kolesi pa popestrita dogajanje na raznoraznih prireditvah doma in v tujini.

Urša Gluščič

Poseben prostor v domu zakoncev Marinšek iz Šenčurja vsakogar, ki vstopi vanj, vrne v preteklost. V čas, ko so se ljudje prevažali zlasti s kolesi in smučali z lesenimi smučmi z robniki in brez njih. Valentin Marinšek že več kot petnajst let ljubiteljsko zbira starinske smuči, smučarsko obutev in palice, tekaške smuči, kolesa ... Kot nam pove, ima vsak predmet iz zbirke svojo zgodbo in poseben čar, najbolj dragoceni pa so tisti, ki spadajo med redke primerke ali celo unikate.

»Najstarejše smuči iz moje zbirke so letnik 1923, uvožene so iz Avstrije, drugje v Sloveniji pa jih še nisem zasledil. Po oceni strokovnjaka, ljubljanskega smučarja in smučarskega sodnika gospoda dr. Aleša Gučka gre za elegantne damske smuči s tremi črtami ... Vezi in okovje smuči so naredili za posebno določene čevlje oz. kot celoto po naročilu za določeno osebo,« o najstarejših smučeh iz zbirke pove Marinšek, ki izpostavi tudi prve turne smuči kranjskega 'fabrikanta' Zvonka Debeljaka z vrezano jelenovo kožo, tekaške smuči nekdanjega tržiškega tovarnarja Lukanca in smuči jugoslovanske vojske. Pokaže in predstavi nam tudi predhodnice smuči – doge, ki so jih izdelovali iz delov sodov: »Z njimi večinoma še niso smučali, ampak so v glavnem hodili po snegu. Take primerke so uporabljali že pred letom 1900.«

Tako kot danes je bila tudi v preteklosti pomemben del smučarske opreme ustrezna obutev, ki je bila izdelana iz čistega usnja. Valentin Marinšek hrani primerke iz obdobja med leti 1950 in 1960. »Včasih je bil za dobro smučanje obvezen tudi t. i. peglezen, s katerim so mazali smuči,« nam pove in pokaže primerek Marinšek.

Skupaj s soprogo Ano svojo zbirko vseskozi dopolnjuje in neguje, ker pa sta zakonca tudi navdušena starodobna smučarja, se s starinskimi smučmi pogosto udeležujeta domačih in tujih tekmovanj smučanja po starem. »Prve tovrstne prireditve sem se udeležil v Kropi pred petnajstimi leti. Smučal sem z elegantnimi damskimi smučmi, ki jih pred tem nisem niti preizkusil. Zame so bile seveda prekratke in prelahke, zato začetek ni bil najboljši. Naslednjo nedeljo sem izbral druge smuči iz zbirke, s seboj vzel tudi soprogo in odšla sva na novo prireditev smučanja po starem. Tako sva začela, potem pa dobila veselje in s tem nadaljevala. Soproga je trenutno najstarejša smučarka po starem v Sloveniji. Leta 2003 je bila v avstrijskem Leogangu na svetovnem prvenstvu v starodobnem smučanju prva in do sedaj edina Slovenka, ki se je udeležila tega tekmovanja. Tekmovanje je celo odprla s štartno številko ena, peljala po ne preparirani progi, ampak ji je uspelo priti v cilj in to ji je dalo zagon,« svoje in soprogine začetke smučanja po starem opiše Marinšek, ki ga smučanje spremlja že od malih nog. Danes sta zakonca že stara znanca tovrstnih tekmovanj, pohvalita pa se lahko tudi s številnimi nagradami, priznanji in medaljami.

Najstarejše smuči iz zbirke Valentina Marinška so letnik 1923. / Foto: Tina Dokl

Kot zbiratelja Valentina ne navdušujejo le smuči, ampak tudi kolesa: »Stare stvari me zanimajo že od nekdaj. Prvo in drugo starinsko kolo sem kupil, potem pa sem jih začel pridobivati od ljudi, ki so jih imeli doma in jih niso več potrebovali. Tako se je tudi zbirka koles začela širiti in še danes se. Najstarejše kolo, ki ga hranim, je letnik 1920. Posebno mesto v moji zbirki ima tudi moped T12, letnik 1962, z originalno čelado. V mladosti sem namreč imel moped kolibri, s katerim sem se vozil tudi v službo v Avstrijo. Kasneje sem ga prodal, kupil avto, vedno pa žaloval za tem mopedom in imel željo, da ga spet kupim. Pred šestnajstimi leti sem v časopisu zasledil, da nekdo prodaja moped. Takoj sem poklical gospoda in moped kupil, ne da bi ga videl. Želja se mi je tako izpolnila, z mopedom pa se še vedno včasih zapeljem.«

Zakonca poseben vtis puščata tudi z oblačili, narejenimi po zgledu starega meščanskega sloga. / Foto: Tina Dokl

Valentin in Ana kolesa zavidljive starosti rada predstavita v okviru raznoraznih domačih in tujih prireditev, kjer poseben vtis pustita tudi z oblačili, narejenimi po zgledu starega meščanskega sloga.

»Starinski predmeti so nekaj posebnega. To je moj hobi in v tem uživam,« za konec pove Valentin in doda, da čeprav je njegov hobi včasih »drag šport«, interes za starinskost ostaja in se krepi iz dneva v dan.

Od petka do petka

Cerar: Stopnja ogroženosti Slovenije nizka; delavci migranti na Evropsko sodišče ... **Stran 16**

Gorenjski olimpijci

Med udeleženci olimpijskih iger v Braziliji so tudi gorenjski športniki. **Strani 18, 19**

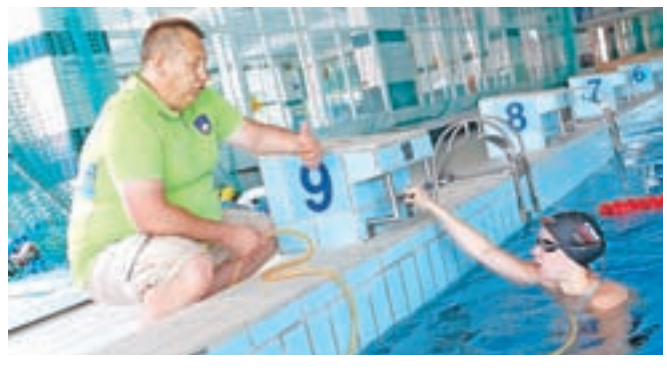

MultiKulti

Štirje črnogorski študentje so dva meseca na praksi v hotelu Astoria na Bledu. **Stran 20**

Od petka do petka

Premier Miro Cerar kljub zaostrenim razmeram v Evropi ugotavlja, da je Slovenija še vedno varna država. / Foto: Tina Dokl

Predsednik Borut Pahor je v začetku tedna gostil predsednika Bolgarije Rosena Plevnelieva. / Foto: Tina Dokl

Na RTVS zanikajo, da je vrhovno sodišče pritrdilo Nataši Pirc Musar. / Foto: Tina Dokl

Stopnja ogroženosti nizka

Predsednik vlade Miro Cerar je v sredo sklical sejo sveta za nacionalno varnost in po njej sporočil, da stopnja ogroženosti Slovenije tudi po nedavnih terorističnih napadih v Evropi ostaja nizka.

Jasna Paladin

Glede varnosti mora vlada vseskozi biti budna

Člani sveta za nacionalno varnost so na pobudo premierja Mira Cerarja še pred dopustom preverili varnostni položaj v Sloveniji in s tem povezane izzive, predvsem dejstvo, ali še vedno dobro sodelujemo s sosednjimi in drugimi državami glede obveščevalnih in drugih dejavnosti.

Kot je po seji sporočil Cerar, ki položaj okoli nas in v svetu ocenjuje kot zelo dramatičnega, stopnja ogroženosti Slovenije ostaja nizka, a pristojne službe kljub vsemu delujejo na vso moč. »Slovenije deluje normalno, se pa vsi zavedamo, da moramo biti glede na dogodke v soseščini ter širše v Evropi in svetu zelo budni in zelo pozorni,« je med drugim sporočil in pozval k spodbujanju kulture miru in nenasilja ter sodelovanju tudi na politični ravni. Kljub temu vlada zaradi ugotovljene nizke stopnje ogroženosti ne namerava uvajati ukrepov, ki bi nesorazmerno posegali v pravice delavcev.

Delavci migranti na evropsko sodišče

Sindikat delavcev migrantov Slovenije je minuli petek na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu vložil pritožbo zoper Slovenijo, ker ni omogočila referendumov, ki so jih zahtevali, in ni razveljavila odločitve predsednika DZ Milana Brgleza, da ne določi roka za zbiranje podpisov za razpis referendumov. Slovenija je s tem, ko ni omogočila referendumov in ni razveljavila omenjene Brglezove odločitve, delavcem migrantom kršila pravico do izražanja v referendumskem postopku, pravijo v sindikatu. Omenjeni delavci se po pravico na evropsko sodišče obračajo po tem, ko je njihove pritožbe in pobude zavrlo Ustavno sodišče.

Na obisku v Sloveniji bolgarski predsednik

Na Brdu pri Kranju sta se v ponedeljek sestala predsednika Slovenije in Bolgarije Borut Pahor in Rosen Plevneliev. Pahor je po pogovoru s svojim bolgarskim kolegom dejal, da državi nimata odprtih vprašanj, da je politično sodelovanje med državama odlično, po kriznih letih pa se izboljšuje tudi gospodarsko sodelovanje. Poudarila sta tudi slovansko tradicijo in skupne zgodovinske izkušnje, ki povezujejo oba naroda. Predsednika sta se dotaknila tudi aktualnih vprašanj v EU in mednarodni skupnosti s poudarkom na varnostnih vprašanjih in migrantski politiki, ob tem pa sta se strinjala, da je ključno za obstoj EU sodelovanje in moč evropskih institucij.

Pahor in Plevneliev sta z Brda pri Kranju odšla v Medvode, kjer sta odkrila klop prijateljstva, ki ponuja pogled na reko Soro in sotočje Sore in Save. Kot so sporočili iz urada predsednika, bo obeležje trajno spominjalo na dobre odnose med državama in obiskovalcem ter mimoidočim ponudilo mesto za počitek, postanek in razmislek.

Lokacija klopi ima simbolni pomen, saj je vas Vikrče v občini Medvode v tridesetih letih prejšnjega stoletja redno obiskovala največja bolgarska pesnica Elisaveta Bagrjana.

Vrhovno sodišče o RTVS in Pirc Musarjevi

Vrhovno sodišče je v sporu med Radiotelevizijo Slovenija (RTVS) in Natašo Pirc Musar zavrnilo zahtevek za revizijo sodbe in sklepa višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je razsodilo, da je imenovanje Pirc Musarjeve za generalno direktorico zavoda leta 2014 bilo zakonito. Na RTVS zanikajo, da je vrhovno sodišče s tem pritrdilo Nataši Pirc Musar glede imenovanja za generalno direktorico, in trdijo, da je sodišče sklenilo le, da ne bo vsebinsko odločalo o tem, ali o generalnem direktorju lahko glasuje programski svetnik, ki ne izpolnjuje pogojev za članstvo v svetu. Spomnimo, da je bila Pirc Musarjeva leta 2014 izbrana za generalno direktorico RTVS, a je pozneje programski svet zavoda izbiro razveljavil zaradi tega, ker eden od svetnikov ni izpolnjeval zakonsko določenih pogojev za članstvo v svetu. Kot je sporočila, te funkcije sicer ni več pripravljena prevzeti, saj je na začetku nove poklicne poti v odvetništvu in čas, ko je želela RTVS popeljati na pot nujnih sprememb, je nepovratno minil.

Vlada pred počitnicami še o nasilju v družinah

Vlada se je včeraj sestala na zadnji predpočitniški seji, na kateri so med drugim obravnavali tudi novelo zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki med drugim prepoveduje telesno kaznovanje otrok. Omenjena novela zakona naj bi natančneje opredelila nasilje v družini in izboljšala delovanje državnih institucij pri obravnavanju tovrstnega nasilja, po novem predlogu pa se bo kot nasilje štela tudi grožnja, telesno kaznovanje otrok bo prepovedano, širša bo tudi opredelitev nasilja v družini.

Politična korektnost po »multikulti« Nici

Branko Grims, SDS

moj pogled

Večja ko je laž in lepše ko se sliši, več ljudi ji bo hotelo verjeti. (Murphyev zakon).

Tolerirati netolerantnost radikalnega islama je bolezen moderne Evrope. Njen virus je »politična korektnost«, kot se skrajno zavajajoče imenuje sistematično levičarsko laganje v medijih in načrtno manipuliranje z ljudmi. Žal je tudi velik del desnice nasedel temu dolgoletnemu pranju možganov ter prezrl, da je samo v funkciji uvoza novih volivcev levice. Od (med) kulturnega dialoga, ki brezpogojno zahteva, da se stvari poimenujejo s pravim izrazom, v osrednjih medijih ni ostalo nič.

Zločin islamskega terorista Mohameda L. Bouhlela v Nici je zaznamoval Evropo. Napadel je na praznik bratstva, enakosti in svobode in s tem na simbolni ravni poteptal temeljne vrednote. S tovornjakom je pomoril 84 ljudi, od tega 11 majhnih otrok, še več kot 200 pa ranil. Srce parajoča slika drobne lutke, ki leži poleg s pregrinjalom delno pokrite mrtve triletne deklice, ki jo je zločinsko umoril islamski terorist, bi morala pretresti vsakogar in končno prebuditi Evropo iz poblaznele nočne more uničujočega samoobtoževanja ter levičarske »politične korektnosti« in »multikulturalizma«. Sledil je napad islamskega skrajneža na jugu Nemčije, ki je s sekiro na vlaku hudo ranil več ljudi, nato je Iranec postrelil devet ljudi v McDonald'su v Münchnu, dan za tem je migrant v Würzburgu z mačeto razsekal 21-letno nosečnico in ranil še dve drugi, za konec tedna se je še en migrant razstrelil na koncertu. Vse v Nemčiji. Račun za vabljenje novih levih volivcev in njihov uvoz je prišel. Plačuje se z življenji, z varnostjo in z zdravjem ljudi. In šele začelo se je.

Medijska manipulacija »politične korektnosti« osrednjih medijev je šla preko vseh meja. Po zločinu v Nici so poročali, kot da ne gre za islamski terorizem, da je »domačin«. Storilec je v resnici tunizijski migrant, ki je v Evropo prišel pred nekaj leti, kar je še en dokaz povsem zgrešene migrantske politike EU, ki se vleče že leta in leta. Skupaj z medijskim zavajanjem, ki se iz »politične korektnosti« besedi islam izogiba. O morilcu v Münchnu so zamolčali, da je bil kot radikalni islamist znan po nadlegovanju »nedostojne« mladine na facebooku; pisali so, da je »preučeval Breivika«, ob tem pa zamolčali, da še kup islamskih teroristov in drugih zločincev. V hitenju, da bi Iranca »pritisnili« desnici, nihče ni hotel niti opaziti, da je šlo glede na sestavo žrtev za najbrž prvi obračun med šiiti in suniti na nemških tleh. Lažni humanizem je z nerazumevanjem radikalnega islama, kot kaže, uvozil tujo vojno na evropska tla. Prikrito za floskule o »duševnih težavah« storilcev, kar je najpogostejše zamegljevanje bistva islamskega radikalizma od ZDA in institucij EU do Slovenije.

Ne potrebujemo prav nobenega razpada Evropske unije (gospodarstvo!), skrajno nujno pa bo treba zamenjati garnituro vodilnih politikov v Bruslju. Njihova naloga je, da zagotavljajo mir in varnost, ne pa, da nas poučujejo, da »se moramo navaditi živeti s terorizmom« ... Nikoli! »Politične korektnosti« mora biti konec, sicer bo konec Evrope. Za vsak teroristični napad migrantov bi morali poleg storilcev odgovarjati tudi tisti, ki so jih sem vabili in omogočali njihov ne dovolj nadzorovan prihod! Ko bo EU iz sebe povsem odstranila rakasto tkivo radikalnega islama in bo izgovarjanje na drugo kulturo ali vero upoštevano kot oteževalna(!) okoliščina za storjeni zločin (terorizma, posilstev žensk in otrok ...), bo Evropa na pravi poti.

Po svetu

Največje tovarne na svetu

Kje stoji in obratuje največja tovarna na svetu? To je matična tovarna Volkswagen v Wolfsburgu, v kateri več kot 73 tisoč zaposlenih proizvede 3800 avtomobilov dnevno. Toda: že danes bo odprta še večja ...

Miha Naglič

Tesla prehiteva Volkswagen

Prav danes, 29. julija, naj bi sredi puščave v Nevadi (ZDA) odprli delno dokončano gigatovarno družbe Tesla. Proizvajala bo baterije za Tesline električne avtomobile. Tovarna že zdaj zavzema 540 tisoč kvadratnih metrov uporabne površine, do leta 2020 se bo razširila na 1,25 milijona kvadratnih metrov. Ko bo končana, bo druga največja na svetu tudi glede na prostornino stavbe, s 13 milijoni kubičnih metrov prostornine bo od nje večja le tovarna Boeing v Everettu s 13,4 milijona kubičnih metrov. Vrednost tovarne je ocenjena na 4,5 milijarde evrov in bo v polni zmogljivosti zaposlovala 6500 ljudi. Energetsko bo povsem avtonomna, saj naj bi vso elektriko pridobivala iz obnovljivih virov. Poklon! – Zdaj pa preletimo osebne izkaznice desetih največjih tovarn na planetu. Prva je, kot rečeno, tovarna Volkswagen v Wolfsburgu. Velikost 6,5 mio. m², 75 km cest, 69 km železniških tirov, proizvedenih več kot 40 mio. avtomobilov, število zaposlenih: 73.730, zmogljivost 3800 avtomobilov dnevno, zaposleni se po hali vozijo s kolesi. Druga: tovarna Ulsan motornega proizvajalca Hyundai. Velikost 5,05 mio. m², število zaposlenih 34 tisoč, kompleks sestavlja pet različnih tovarn, zmogljivost 5600 avtomobilov dnevno, ima svoj pomol, na katerem so istočasno lahko zasidrane tri 50-tisočtonske ladje. Tretja: tovarna Tesla v Kaliforniji. Velikost 510 tisoč m², zmogljivost 8000 vozil na mesec, 160 specialnih robotov, od tega deset robotov med največjimi na svetu. Četrta: tovarna Boeing v Everettu, velikost 398 tisoč m², največja stavba (glede na prostornino) na svetu: 13,38 mio. m³, proizvodnja boeingov 747, 767, 777, 787, število zaposlenih 30 tisoč. Peta: tovarna Belvidere Assembly, velikost 210 tisoč m², število zaposlenih 4062, 945 robotov, sestavljajo avtomobile znamk Fiat Chrysler (Dodge, Jeep). Šesta: tovarna Mitsubishi Motors North America, velikost 200 tisoč m². Sedma: tovarna Jean-Luc Lagardene, velikost 122.500 m², prostornina 5,6 mio. m³, proizvodnja airbus A380, dolžina sestavljalne linije 470 m, skupna površina 2 mio. m², skupna površina letališčih stez 200 tisoč m². Osma: Lauma Fabrics, Latvija, velikost 115.600 m², največja tovarna za proizvodnjo tekstila na svetu. Deveta: Meyer Werft Dockhalle 2, Nemčija. Velikost 63 tisoč m², največja hala za gradnjo potniških ladij, največji pokriti suhi dok na svetu (dolžina strehe 504 m, širina 125 m, višina 75 m), število zaposlenih 3000, zgradili več kot 41 ladij za križarjenje. Deseta: NASA vehicle assembly building, velikost 32.400 m², prostornina 3,66 m³, največja enonadstropna stavba na svetu, stavba ima četvero vrat, visokih 139 m, stavba ima 71 žerjavov ... Za primerjavo s temi giganti zapišimo še, da je največja tovarna v Sloveniji novomeški Revoz z uporabno površino 85.600 m² in površino zemljišča pod stavbo 68 tisoč m². Spodobno. (Vir: siol.net)

Erdogan ugrablja državo

»V bistvu je Turčija zdaj v letu 1933. Takrat so poslopje Reichstaga zažgali nacisti, ki so to izkoristili, da so aretirali vso opozicijo in jo okrivili za požig. Vse so aretirali, zaprli in ubili. To je bil čas, ko je Hitler ugrabil državo in ko je njegova stranka postala država. Zdaj pa smo priča temu, da Erdogan in AKP ugrabljata državo in sama postajata država.« To je izjavil turški intelektualec Latif Tas (1975). Najprej je delal kot novinar v Turčiji, nato doktoriral iz prava v Veliki Britaniji. Delal je tudi v Nemčiji, kot raziskovalec na Humboldtovi univerzi v Berlinu in na inštitutu Maxa Plancka. Zdaj dela na Šoli za orientalske in afriške študije na Univerzi v Londonu. In dodaja: »Ta pregon akademikov, novinarjev, na splošno intelektualcev, ni nekaj novega v Turčiji. Če želiš ustvariti avtoritarni režim, se moraš znebiti vseh, ki bi lahko nasprotovali temu režimu, ki bi lahko zoper njega spregovorili ali pa tudi zgolj mislili. Zdaj v Turčiji aretirajo ljudi, ki zgolj mislijo zoper režim.«

Najboljša (ne) sme skočiti

Jelena Isinbajeva, dvakratna olimpijska prvakinja in svetovna rekorderka v skoku s palico, v letih 2013–2015 ni tekmovala, postala je mama. Tedaj je napovedala: »Vse bom podredila nastopu na olimpijskih igrah v Riu de Janeiru. To je moj cilj.« A se je znašla v veliki skupini 67 ruskih atletov, ki ji je Mednarodna atletska zveza zaradi »sistemskega državnega dopinga« prepovedala olimpijski nastop. Res škoda! Isinbajeva je še veljavni svetovni rekord postavila pred šestimi leti na mitingu Weltklasse v Zürichu. Preskočila je 5,06 metra!

Matična tovarna Volkswagen v Wolfsburgu, po uporabni površini doslej največja na svetu / Foto: Wikipedija

Ena odhaja, druga ostaja: Michelle Obama in Emine Erdogan, prvi dami ZDA in Turčije, ob srečanju v Beli hiši, 8. 12. 2009 / Foto: Wikipedija

Jelena Isinbajeva (1982), ruska atletinja iz Volgograda, še vedno upa, da bo smela nastopiti na OI v Riu, v skoku v višino s palico je pač najboljša na svetu. / Foto: Wikipedija

Slovenci v zamejstvu (518)

Na Rebrco in v Sveče

Jože Košnjek

med sosedi

Kultura poživlja poletni utrip Slovencev na Koroškem. O predstavi Jurčičevega Domna v Vogrčah sem že pisal. Nekaj več pozornosti pa si zaslužita še dve prireditvi. Prva je tradicionalni, letos že 35. Slikarski teden v Svečah/Suetschach v Rožu. Sedem slikark in slikarjev ga je začelo v nedeljo, 24. julija. V Galeriji Gorše na nekdanji Vrbnikovi domačiji in v vasi ter njeni okolici bodo ustvarjali do jutri, 30. julija, ko bo pozno popoldne z razstavo umetniških izdelkov slikarski teden tudi končan. Da so Sveče z okolico en teden živele z umetnostjo, so poskrbele tudi ustvarjalne delavnice za mlade in družabni dogodki. Veliko ljudi je zaslužnih za nad tridesetletno tradicijo tedna. Največje organizacijsko breme pa je na Krščanski kulturni zvezi iz Celovca in na domačem Slovenskem prosvetnem društvu Kočna, ki ga vodi domačinka Alenka Weber, sestra znanega koroškega Slovenca, diplomata dr. Valentina Inzka.

Na vzhodnejšem delu dvojezične Koroške, na Rebrci/Rechbergu nad Železno Kaplo pa imajo glavno vlogo mladi. Mladinski center Rebrca, ki ga je postavil na noge kapelski župnik Poldej Zunder, in Krščanska kulturna zveza sta organizatorja tradicionalnega Tedna mladih umetnikov. Zanimanje mladih, starih od šest do dvanajst let je tolikšno, da morajo organizatorji mlade razdeliti v dve skupini. Prva, ki šteje 60 deklet in fantov, bo pod vodstvom mentorjev in animatorjev ustvarjala do jutri, 30. julija, ko bo dopoldne v gradu razstava del. V ponedeljek, 1. avgusta, bo prišla na Rebrco nova skupina, ki bo tam do sobote, 6. avgusta. Tudi njeni izdelki bodo na ogled v gradu, kjer ima Mladinski center svoje prostore.

Jutri se končuje prvi del Tedna mladih umetnikov na Rebrci. V ponedeljek ga začenja druga skupina. Vsaka konča bivanje na Rebrci s plesnim in pevskim nastopom. Moto letošnjega ustvarjanja je Sen kresne noči.

Melodije na vasi je naslov prireditve, ki jo v Kanalski dolini v Italiji organizira Združenje Don Mario Cernet iz Ovčje vasi/Valbrune. Prva dva koncerta sta bila v cerkvi sv. Doroteje v Žabnicah, tretji pa bo v petek, 5. avgusta, v cerkvi sv. Trojice v Ovčji vasi/Valbruni.

Sredi meseca pa so se v Šmarjeti na Dolenjskem končale letošnje Jezikovne počitnice. Leta 1989 so se začele na pobudo takratnega predsednika Krščanske kulturne zveze Janka Zerzerja, ki se je zgledoval po jezikovnih kampih. Šestindvajset let so bile počitnice na Osnovni šoli Grm Novo mesto, zadnji dve leti pa so v Šmarjeti.

Gorenjski olimpijci

Doživeli bodo olimpijsko vzdušje

Čez natanko teden dni se bodo v Riu de Janeiru začele XXXI. olimpijske igre, ki bodo trajale do 21. avgusta, v Brazilijo pa je te dni odpotovala že večina od devetinpetdesetih slovenskih športnikov in športnic, ki bodo poskrbeli, da bomo s še večjim zanimanjem spremljali obračune za olimpijska odličja.

Vilma Stanovnik, Matjaž Klemenc

V olimpijski vasi v Riu de Janeiru te dni sprejemajo prve od več kot deset tisoč športnikov in športnic iz 205 držav, poleg njih pa še okoli 8500 spremljevalcev. Športne obračune bo spremljalo okoli dvajset tisoč novinarjev.

Navijači si bodo na različnih prizoriščih ter prek televizijskih prenosov lahko ogledali obračune za 306 kompletov medalj v 28 športnih panogah. Slovenski športniki, med njimi tudi Gorenjci, bodo nastopili v 14 športih, in sicer atletiki, športni gimnastiki, jadranju, judu, kajaku na divjih in mirnih vodah, cestnem in gorskem kolesarstvu, namiznem tenisu, plavanju, daljinskem plavanju, rokometu, strelstvu in triatlonu.

Največ Gorenjcev je med plavalci

V slovenski plavalni reprezentanci, ki je že v pripravljalnem kampu v Sao Paolu, je devet športnikov, ki bodo nastopili v bazenskih disciplinah: Anja Klinar, Robert Žbogar, Tjaša Pintar, Tjaša Vozel, Tjaša Oder, Damir Dugonjić, Anže Tavčar, Martin Bau in Janja Šegel. Velik del ekipe, ki jo vodi selektor Miha Potočnik, sestavljajo gorenjski plavalci in plavalke, saj so Anja Klinar, Robert Žbogar, Tjaša Pintar in Špela Perše, ki bo nastopila v daljinskem plavanju, člani PK Gorenjska banka Radovljica, Tjaša Vozel pa je članica kranjske Zvezde.

Z olimpijskimi nastopi ima največ izkušenj 28-letna Anja Klinar, saj jo v Riu čaka že četrti nastop na olimpijskih igrah. Plavala naj bi v disciplinah 400 metrov mešano in prosto, 200 metrov delfin in v štafeti 4 x 200 metrov prosto. Anji, ki je na olimpijskih igrah prvič nastopila pri 16 letih v Atenah leta 2004, motivacije tudi pred novimi nastopi ne manjka.

Anja Klinar / Foto: Gorazd Kavčič

Robert Žbogar / Foto: Gorazd Kavčič

Tjaša Pintar / Foto: Gorazd Kavčič

Špela Perše / Foto: Gorazd Kavčič

»Na zadnjih pripravah v Franciji in treningih doma sem zelo garala, moram pa reči, da mi je šlo dobro. Zaradi prilaganja času v Braziliji smo zamenjali ritem treningov in trenirali smo zelo pozno. Ker imam za seboj uspešno sezono z dobrimi rezultati in ker sem v izjemni formi, moram verjeti vase – in to mi lahko prinese želene rezultate. Upam, da ne bo kakšnih težav, da bom imela srečo in bom pokazala vse, česar sem sposobna,« pravi Anja, ki bo v Riu skušala unovčiti izkušnje iz preteklih treh olimpijskih iger. »Mislim, da so na tako pomembni tekmi izkušnje ključne. Če se spomnim svojih prvih olimpijskih iger, je bilo veliko pozornosti posvečene dogodkom okoli njih, bila so velika pričakovanja in z njimi povezani pritiski. Sedaj sem tega vajena in se bom laže posvetila plavanju,« pravi Anja, ki je, tako kot večina športnic, razmišljala tudi o težavah, ki so povezane z virusom zika. »Po eni strani me to res malce skrbi, mislim pa, da ni tako hudo, kot je bilo sprva slišati. Upam, da bom imela srečo in se mi s tem ne bo treba ukvarjati. Sicer pa vsaj še dve leti ne nameravam imeti otrok in se s tem niti ne obremenjujem preveč,« še pove Anja, ki pravi, da se z uvrstitvami pred nastopi ne obremenjuje, si pa želi odplavati čim boljše rezultate, tako osebne kot državne rekorde.

V čim boljšem spominu pa želi svoj prvi nastop na olimpijskih igrah ohraniti Tjaša Pintar, ki bo nastopila v štafeti 4 x 200 metrov prosto. »Z zadnjimi treningi in nastopi sem zadovoljna, tako da upam, da mi bo tudi v Riu uspelo odplavati čim boljši rezultat, če bo mogoče – najboljšega v svoji karieri. Poleg tega si želim dobiti tudi izkušnje za nove nastope,« pravi Tjaša Pintar, sicer dijakinja četrtega letnika Gimnazije Jesenice iz Globokega.

»Veselim se zadnjih priprav in nato nastopov na olimpijskih igrah, saj so rezultati zadnji treningov in tekmovanja pokazali, da sem sposoben vrhunskih rezultatov. Olimpijska izkušnja je že za menoj in to mi bo pomagalo, da se bom laže osredotočil na nastop. Za cilj sem si zastavil nov državni rekord in najboljši rezultat v karieri,« je pred odhodom čez lužo povedal Robert Žbogar, ki naj bi v olimpijskem bazenu nastopil v disciplinah 200 in 100 metrov delfin.

V Braziliji je, skupaj s trenerjem Igorjem Veličkovičem, tudi Tjaša Vozel, plavalka kranjske Zvezde, ki bo nastopila na svojih drugih olimpijskih igrah. »Nastop na olimpijskih igrah v Londonu je bil zame neprecenljiva izkušnja. Sedaj že vem, kako vse skupaj poteka, kakšno vzdušje lahko pričakujem. Gotovo bo tudi trema zato manjša in laže se bom zbrala za nastop. Plavala bom v disciplini 100 metrov prsno in zagotovo bom plavala najbolje, kar bo mogoče. Seveda je uvrstitev težko napovedovati, saj bo konkurenca res vrhunska. Moj cilj je, da odplavam državni rekord, s čimer bi bila lahko blizu polfinala,« je tudi povedala 22-letna Tjaša Vozel, ki je šesto leto članica PK Zvezda.

Špela Perše bo plavala na 10 kilometrov

Špela Perše je ena izmed novink na letošnjih Olimpijskih igrah. Ko bodo plavalci s svojimi nastopi v bazenu v Riu že končali, bo pred Špelo tekma v daljinskem plavanju na 10 kilometrov. Petkilometrska razdalja ni v olimpijskem programu. Špela potuje v Rio 6. avgusta.

»Na svojih prvih olimpijskih igrah želim dobiti čim več izkušenj, doživeti olimpijski utrip in seveda čim bolje odplavati. V močni konkurenci si želim uvrstitev v prvo dvajseterico. Za nastop sem vložila veliko truda in veliko preplavanih kilometrov. Pred kratkim sem nastopila na evropskem prvenstvu v daljinskem plavanju na Nizozemskem. To je bil dober trening pred letošnjo glavno tekmo. Na razdalji pet kilometrov sem osvojila štirinajsto mesto, na še enkrat daljši razdalji pa sem bila šestnajsta,« pravi Špela Perše.

Mlada, a moča ekipa kolesarjev

Včeraj je proti Braziliji odpotoval tudi naša ekipa kolesarjev, v kateri so Matej Mohorič, Jan Polanc, Simon Špilak in Primož Roglič. Natopili bodo na cesti dirki, ki bo na sporedu že 6. avgusta, Primož Roglič pa bo tekmoval še v kronometru. Poleg fantov bo nastopila tudi kolesarka Polona Batagelj.

»Olimpijske igre so tudi za nas kolesarje nekaj posebnega, saj se bomo na njih srečali s športniki iz drugih panog. Res je v kolesarskih krogih nekako na prvem mestu Tour, sledi pa svetovno prvenstvo, a tudi olimpijske igre pa pridobivajo veljavo. Morda je to zaradi globalizacije. Zase lahko rečem, da bom na olimpijskih igrah s ponosom zastopal barve Slovenije, kar bo tudi drugače kot na večini preostalih dirk, ko pač tekmujem v dresu svoje ekipe. Mislim, da je slovenska ekipa za nastop na olimpijskih igrah dobra. Jaz bom naredil vse, da bom pomagal po svojih močeh in z veseljem pričakujem razplet,« pravi Matej Mohorič iz Podblice, nekoč savčan, ki nastopa za ekipo Lampre-Merida.

»Vsak športnik ima cilj kdaj v karieri nastopiti na olimpijskih igrah, ki so le enkrat na štiri leta. Tako imamo kolesarji možnost nastopiti nekako na dveh olimpijskih igrah, kar pa je odvisno tudi od tega, ali nam profil trase ustreza. Gotovo je tudi Tour velika stvar, vendar bi mu prav olimpijske igre lahko postavil ob bok,« pravi Kranjčan Jan Polanc, ki je v nedeljo v dresu ekipe Lampra na Touru pripeljal

Plavalka Tjaša Vozel je zadnje treninge pred odhodom skupaj s trenerjem Igorjem Veličkovičem opravila v kranjskem bazenu. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot vodja navijačev v Rio odhaja nekdanja plavalka in olimpijka Sara Isaković, ki bo poskrbela za dobro vzdušje med slovenskimi obiskovalci v Riu. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski olimpijci

Matej Mohorič / Foto: Gorazd Kavčič

Jan Polanc / Foto: Gorazd Kavčič

Tanja Žakelj / Foto: Gorazd Kavčič

Matej Gaber / Foto: Gorazd Kavčič

Jure Dolenec / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

Darko Cingesar

v Pariz. »V teh nekaj dneh sem si doma odpočil in z veseljem se odpravljam proti Braziliji,« je pred odhodom povedal Jan Polanc.

Le ena gorska kolesarka

Nastop na drugih olimpijskih igrah čaka tudi večkratno svetovno, evropsko ter državno prvakinjo v gorskem kolesarstvu Tanjo Žakelj, ki je v Londonu z desetim mestom dosegla najvišjo uvrstitev na olimpijskih igrah v zgodovini slovenskega gorskega kolesarstva. Tanja bo nastopila v olimpijskem krosu. Normo za nastop v Riu je izpolnila tudi Blaža Klemenčič iz Selc, ki pa tam ne bo nastopila, saj je Mednarodna kolesarska zveza Mednarodni olimpijski komite zaprosila naj ne potrdi njenega nastopa. Njen primer v zvezi z domnevno zlorabo dopinga na arbitražnem sodišču v Lozani namreč še ni zaključen.

Triatlonka Mateja Šimic

Triatlon je olimpijski šport postal leta 2000, Mateja Šimic, ki je tudi že mamica, pa je prvič na olimpijskih igrah nastopila pred štirimi leti v Londonu, tako da bodo igre v Riu zanjo druge. V Londonu je bila 37., ker še vedno napreduje tako v teku kot tudi plavanju in kolesarjenju, pa v Riu pričakuje še boljši dosežek. Kot pravi, je na nastop v olimpijskem triatlonu odlično pripravljena, če bo imela še malo sreče, pa Kamničanka verjame v super rezultat.

Deset atletov, dva Gorenjca

V naši olimpijski ekipi je tudi deset atletov, saj bodo barve Slovenije v Riu zastopali Luka Janežič, ki bo tekel na 400 metrov, maratonca Anton Kosmač in Daneja Grandovec, Robert Renner v skoku s palico, Maja Mihalinec v teku na 200 in 100 metrov, Sabina Veit v teku na 100 metrov, Maruša Černjul v skoku v višino, Tina Šutej v skoku s palico in Martina Ratej v metu kopja.

Oba Gorenjca, tako Luka Janežič z Vodic, sicer član Kladivarja iz Celja, kot Anton Kosmač s Hotavelj, član ŠD Marmor Hotavlje, bosta na olimpijskih igrah nastopila prvič.

Za Luko, slovenskim rekorderjem v teku na 400 metrov, je uspešen nastop na tekmi diamantne lige v Londonu, kjer je minuli konec tedna osvojil četrto mesto in le 32 stotink zaostal za svojim letošnjim rekordom, zato z veseljem pričakuje tudi nastop na olimpijskih igrah.

Nastopa v maratonu pa se veseli Anton Kosmač, za katerega bo tekma v Riu pri 39 letih vrhunec kariere. »Časa ne bom napovedoval, saj je v maratonu to zelo nehvaležno, zagotovo pa se bom boril za čim boljšo uvrstitev. To bo tekma mojega življenja in iz sebe bom poskusil iztisniti čim več,« pravi Anton Kosmač.

Veslači brez olimpijskega nastopa

Slovenski veslači, ki so nas predvsem po zaslugi Iztoka Čopa in Luke Špika zadnja leta razvajali z odličnimi rezultati in tudi olimpijskimi odličji, letos v Riu ne bodo imeli svojega zastopnika. Bo pa v jadranju, razredu finn, nastopil Vasilij Žbogar, poleg njega pa še Tina Mark in Veronika Macarol (470). V kajaku na divjih vodah se na nastop v Riu že pripravljajo Benjamin Savšek (kanu), Luka Božič in Sašo Taljat (kanu, dvojec), Urša Kragelj (kajak) in Peter Kauzer (kajak), v kajaku na mirnih vodah pa Špela Ponomarenko Janić (kajak, 200 in 500 m). Prav tako bo z Bojanom Tokićem imela Slovenija predstavnika v namiznem tenisu, s Tejo Belak pa v športni gimnastiki (preskok). V judu bodo slovenske barve zastopali Tina Trstenjak (od 63 kg), Anamari Velenšek (do 78 kg), Rok Drakšič (do 73 kg), Mihael Žgank (do 90 kg) in Adrian Gomboc (do 66 kg), strelstvu pa Boštjan Maček (trap) in Živa Dvoršak (zračna puška, MK piška 3 x 20).

Potem ko so brez nastopa ostali številni ruski športniki, se bo dosleden boj proti dopingu očitno nadaljeval tudi v Riu. Nemalo so bili presenečeni naši olimpijci Peter Kauzer, Urša Kragelj, Sašo Taljat in Luka Božič, ko jih je na zajtrku nenapovedano obiskala ena od številnih protidopinških ekip, ki bodo v prihodnjem mesecu opravile ogromno število testov olimpijk in olimpijcev z vsega sveta. Z olimpijci je bil na testiranju urina vodja zdravniške komisije pri Olimpijskem komiteju Slovenije prof. dr. Matjaž Vogrin, ki je še posebej poudaril, da je bil ves postopek opravljen korektno in na visokem strokovnem nivoju.

Rokometaši so naša edina ekipa

Slovenska moška članska rokometna reprezentanca se je na aprilskem turnirju v Malmöju tretjič uvrstila na olimpijske igre, po napornih pripravah in štirih julijskih pripravljalnih tekmah pa je selektor Veselin Vujović v sredo objavil seznam igralcev, ki bodo naše barve zastopali v Riu. To so: Matevž Skok, Gorazd Škof, Urban Lesjak, Blaž Blagotinšek, Nik Henigman, Vid Kavtičnik, Blaž Janc, Jure Dolenec, Darko Cingesar, Matej Gaber, Vid Poteko, David Miklavčič, Uroš Zorman, Marko Bezjak, Simon Razgor, Miha Zarabec in Dejan Bombač.

Tako bodo v Rio v ponedeljek po pričakovanjih odpotovali tudi vsi trije Škofjeločani: 27-letni desni zunanji igralec Jure Dolenec, 26-letni (rojstni dan bo praznoval v ponedeljek, 25. julija) krilni igralec Darko Cingesar in 25-letni krožni napadalec Matej Gaber. Vsi trije so bili vzgojeni v škofjeloškem rokometnem klubu in bodo na olimpijskih igrah nastopili prvič. »V Brazilijo ne odhajamo zgolj zato, da bi tam sodelovali,« pravi Jure Dolenec, ki je ponosen, da bo, skupaj z drugimi fanti, zastopal Slovenijo na olimpijskih igrah.

Naši bodo pred začetkom olimpijskega turnirja v četrtek, 4. avgusta, v Riu de Janeiru odigrali še pripravljalno tekmo z Dansko. Prvi nastop jih čaka v nedeljo, 7. avgusta, ko se bodo pomerili z Egiptom, v skupini B pa bodo nato njihovi nasprotniki še: Brazilija, Švedska, Nemčija in Poljska. Četrtfinale bo v sredo, 17. avgusta, polfinale v petek, 19. avgusta, tekmi za tretje mesto in finale za prvo mesto pa bosta v nedeljo, 21. avgusta. Naslov olimpijskih prvakov iz Londona branijo Francozi, drugi so bili Švedi, tretji pa Hrvati.

Iztok Čop vodja reprezentance, Sara Isaković vodja navijačev

Vodja slovenske reprezentance v Riu je Radovljičan Iztok Čop, podpredsednik OKS in predsednik strokovnega sveta za tekmovalni šport. Nekdanji veslač ima s šestih olimpijskih iger bogate izkušnje, vseeno pa rezultatov naših športnikov podobno kot oni sami ne želi napovedovati. »Nikoli nisem in tudi ne mislim napovedovati števila kolajn, mislim pa, da je zelo močna judoistična reprezentanca, prav tako je tradicionalno močna reprezentanca v kajaku in seveda Vasilij Žbogar. Imamo tudi odlično rokometno ekipo, ki računa na boj za kolajne. Kar nekaj športnikov lahko tudi preseneti in se domov vrne s kolajno,« je pred odhodom v Rio povedal Iztok Čop.

Vlogo vodje slovenskih navijačev v Riu je prevzela Sara Isaković, nekdanja plavalka in olimpijska podprvakinja na 200 metrov prosto v Pekingu. »Presrečna sem, da grem v Rio kot vodja navijačev. Prepričana sem, da bo cela skupina z menoj na čelu poskrbela za nepozabno vzdušje in glasno navijala za naše športnike. Tokrat bom čisto sproščena in uživala bom v olimpijskem duhu,« je ob prevzemu funkcije povedala Sara, ki bo gotovo najglasnejša pri navijanju ob bazenu.

Foto: Gorazd Kavčič

Luka Janežič iz Vodic bo nastopil na 400 metrov.

Foto: Gorazd Kavčič

Anton Kosmač s Hotavelj bo nastopil v maratonu.

Foto: Gorazd Kavčič

V Riu je že vodja naše reprezentance Iztok Čop.

Triatlonka Mateja Šimic je maja v Mehiki izpolnila normo za nastop na svojih drugih olimpijskih igrah.

MULTIKULTI

Črnogorski študentje na praksi na Bledu

Darko bi imel rad nekoč svojo restavracijo. Ačim bi rad kuhal v prepoznavnem hotelu – morda v tujini, kjer bi več zaslužil. Tudi Adis želi postati šef strežbe, mogoče strokovni svetovalec za hrano in pijačo (F&B manager) – ravno tako v enem od prepoznavnih hotelov doma ali v tujini, še prej pa bi rad spoznal delo na križarki. Bojana želi ostati v Črni gori. O tem, da bi svoje znanje kasneje predajali naprej mlajšim generacijam, ki sledijo, razmišljajo vsi.

Adis z veseljem izpopolnjuje že znane okuse koktajlov in odkriva nove. / Foto: A. B.

Alenka Brun

Potem ko je Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem (VSŠGT) Bled v študentski izmenjavi v aprilu in maju gostila estonske in finske študente, imajo sedaj dvomesečno prakso v Hotelu Astoria štirje črnogorski študentje. Trije fantje in dekle prihajajo iz Podgorice. Dvajsetletna Bojana Krstović se je sicer že vrnila domov, kjer bo prakso dokončala v njihovi šolski restavraciji, medtem ko devetnajstletni Ačim Hodžić ter dvajsetletna Darko Jokić in Adis Bicić v blejskem hotelu Astoria ostajajo do sredine avgusta.

Ačim in Darko se učita kuharskih veščin, Bojana je delala v strežbi, Adis še vedno. Adisa zanimajo tudi koktajli. Teorijo z veseljem spreminja v prakso, na Bledu svoje znanje o koktajlih, recepture za kakšen svoj okus z veseljem izpopolnjuje. Adis in Bojana sta lani skupaj postala tudi državna prvaka v tekmovanju srednjih šol v znanju iz teorije dela v restavraciji, a tudi Ačim in Darko se lahko pohvalita: Ačim je zmagal na Braču na mednarodnem tekmovanju Biser mora, na katerem sodelujejo kuharji, slaščičarji in tudi študentje – v kategoriji šolskega tekmovanja; Darko pa je slavil na državnem tekmovanju v kategoriji do 23 let v Budvi.

Ker gre za izmenjavo študentov, so v tem času v Črni gori tudi slovenski študentje VSŠGT Bled. Prakso opravljajo v Svetem Štefanu, v tamkajšnji šolski restavraciji. »Nimamo pa takega hotela, kot je tu,« povejo Črnogorci, ki jih je Astoria navdušila. Sploh šolska kuhinja je s svojo opremo osupnila Darka in Ačima: »Šolski kabinet je bolje opremljen kot polovica naših restavracij v Podgorici,« smeje pripomni Darko.

Črnogorske palačinke

Ačim najraje pripravlja omake, sladice ga ne zanimajo ravno. Darko najbolj uživa v kreiranju krožnikov. Oba se strinjata, da je na koncu pomemben tudi okus. Darko še doda: »In da je gost zadovoljen, kar pa je najpomembnejše.«

V času večerij sta Ačim in Darko spoznala tudi kuhanje v živo in gosti hotela so kuharski šov dobro sprejeli. Neki večer sta jim pripravila posebne črnogorske palačinke. Ačim nam zaupa: »Zmešaš koruzno in pšenično moko. Potem se lotiš priprave palačink kot običajno. Pomembna je tudi omaka, ki je narejena iz karamele, pomaranče, maraskina in ruma. Palačinke flambiraš s slivovko, jih serviraš in preliješ z omako.« Recept za posebne palačinke je delo enega njihovih profesorjev na Srednji in višji gostinski šoli Sergije Stanića v Podgorici, v nekaterih restavracijah v Črni gori pa jih tudi strežejo.

Več kot je na krožniku, bolje je

»Trendi v kuhinji se spreminjajo,« razlaga Darko, Ačim pa ga dopolni, da v Črni gori za zdaj še vedno velja, da ljudje jedo, da bi se najedli. »Več kot je na krožniku, bolje je.« Svetovni kulinarični trendi se zelo počasi prebijajo na menije črnogorskih restavracij.

Črnogorci ogromno dajo na sveže sestavine. »Trend krojita meso in seveda ob morju riba. V Podgorici in severnem delu Črne gore se čuti vpliv italijanske kuhinje, čeprav so naše pašte drugačne. Brez pic tudi pri nas ne gre, na severu pa sta ponovno priljubljena žar in priprava hrane pod peko – sač.«

Ko pa jih vprašamo po njihovi najbolj tradicionalni jedi, vsi v en glas odgovorijo: črnogorski kačamak. To je jed, ki je pripravljena lahko iz različnih vrst moke, Darko omeni tudi krompir, čebulo, koruzo, blitvo, kajmak ... Črnogorci kačamak postrežejo v lesenih posodah, s sirom ali kislim mlekom.

Kuharska kreativnost in emocionalnost

Ačima je kuhinja zanimala že kot otroka. Ko je dedek pekel na žaru, ga je vedno imel v naročju. Čeprav mora kuhar ogromno delati, ga to ni odvrnilo, ko se je odločal za poklic kuharja. Všeč mu je, ker je v kuhinji prisotne toliko kreativnosti, medtem ko Darko h kuhanju po drugi strani pristopa tudi emocionalno.

Ačima navdušuje kuhinja Jamieja Oliverja, ta je všeč tudi Adisu, Darko pa je bolj naklonjen Gordonu Ramsayju. Eksperimentalna kuhinja angleškega chefa Hestona Blumenthala pa mlade študente, ki gojijo ljubezen do gastronomije, pretirano ne zanima. Mislijo celo, da je znani kuhar v svojem raziskovanju hrane malce zašel.

Prav vsi pa so tudi mnenja, da je obisk tujine za nabiranje izkušenj v strežbi in pri spoznavanju različnih tehnik, kuhinj verjetno nujen. Izkušnje so tisto, kar bogati in širi znanje. Bojana jasno pove, da kljub temu želi ostati v Črni gori. Adisa in Ačima privlači tujina – tudi zaradi zaslužka, medtem ko Darka ne privlači toliko. Sanja bolj o svoji restavraciji. »Ali ni to želja vsakega kuharja? In seveda, da restavracija dobro posluje in je prepoznavna tudi izven domačih meja.«

Radi so med ljudmi, radi delajo z ljudmi

Bojana in Adis sta se v Sloveniji prvič srečala tudi s samopostrežnim bifejem oziroma po njihovo »švedskim stolom«. Adis bi rad vsaj pol leta delal še na križarki; upa pa tudi, da bo nekoč postal šef strežbe v kakšnem velikem hotelu, a do takrat se bo moral še kar nekaj naučiti.

»Za poklic natakarja sem se odločil, ker rad delam z ljudmi. A to lahko počnem recimo tja do tridesetega leta, potem bo delo postalo napor in do takrat moram napredovati.« Mika ga tudi vloga F&B managerja ali šefa restavracije.

Bojana ima kljub rosnim dvajsetim že veliko prakse v strežbi, praksa v Sloveniji pa je zanjo dodatna izkušnja. Njeni kratkoročni cilji so jasni: »Zaključili smo prvi letnik, gremo v drugega. Jaz bom tretje leto nadaljevala s študijem v Beogradu, potem pa magistrirala v Kotorju. To so za zdaj moji cilji.« Njeni trije študentski kolegi razmišljajo podobno. S to izobrazbo so potem lahko menedžerji hotelov ali pa tudi predavajo. Večina njihovih profesorjev na višji šoli namreč v življenju združuje oboje in že razmišljajo v smeri, da bi enkrat v prihodnosti predajali svoje znanje generacijam, ki bodo prišle za njimi.

Slovenja jim je všeč

Bled je lepo, majhno turistično mesto. Sicer bolj za starejše, družine, za počitek, menijo. Sami so navajeni vrveža, številnih turistov, mladine, živahnejšega nočnega življenja, dogajanja sploh. Sem ter tja jim je vreme na Bledu postreglo tudi z nizkimi temperaturami, predvsem pa ugotavljajo, da je življenje na Bledu dražje, kot so ga vajeni. Kljub temu da vedo, da so tudi plače tu višje in je Bled turističen kraj. »Kilogram kruha lahko na Bledu stane dva evra, pri nas trideset centov ...,« mimogrede pripomni Bojana in v pohvalnem tonu nadaljuje, da so jih na izmenjavi nekateri vzeli za svoje, kot bi bili njihovi otroci. »Vsi, ki so zadolženi za nas, so do nas zelo korektni,« doda Adis. »Če kaj potrebujemo, pa tudi če je sredi noči, nam priskočijo na pomoč.« Sploh mu je všeč, da že precej razume jezik, kljub temu da bo tu le dva meseca. »Ne znam govoriti slovensko, razumem pa večino.«

Sicer v osnovi črnogorski študentje znajo angleško, italijansko, nekaj malega francosko, pa seveda rusko, saj je bila svoje čase Črna gora preplavljena z ruskimi turisti, sedaj pa naj bi jih po mnenju nekaterih zamenjali Kitajci.

Ačim in Darko sta vesela, da imata priložnost, da lahko delata v moderno opremljeni kuhinji. Naučila sta se rokovanja z določenimi aparati, ki poti v črnogorske restavracije še ne bodo našli tako hitro. V kuhinjah luksuznih, velikih in znanih hotelskih verig, ki jih Črna gora tudi premore, je to seveda drugače.

Sirovi štruklji

Zanimalo nas je še, ali sta Ačim in Darko do našega pogovora spoznala pripravo kakšne znane, tradicionalne slovenske ali gorenjske jedi, sta mogoče pripravljala potico. Bodoča kuharska mojstra sta se spogledala, skomignila z rameni, ponovila ime in odgovorila, da prvič slišita zanjo. Ačima pa »kolači« tako in tako ne zanimajo. Nato sta se še enkrat spogledala, obraz jima je spreletel nasmešek in v en glas sta ponosno nadaljevala, da sta se naučila pripraviti štruklje. »Slovenske sirove štruklje.«

Črnogorski gostinski kvartet: Adis, Darko, Bojana in Ačim / Foto: A.B.

Na robu

Potovanje do cilja, 3. del

Zmagovalka

Milena Miklavčič

usode

''Nežka me je spodbujala, naj grem na svoje. Reva ni vedela, da nimam nobenega denarja, nič. Lahko je bilo govoriti, a ni mi dala recepta, kako to narediti. Nekoč je najin pogovor ujela na ušesa medicinska sestra, ki nama je hodila merit temperaturo. Obljubila je, da se bo pozanimala, ali bi se kje kaj našlo zame, a seveda šele potem, ko bom spet zdrava ...«

Azra je po operaciji ostala v bolnišnici še štirinajst dni. Zadnji dan je prišla do nje medicinska sestra in ji predlagala, da sprejme povabilo njenih znancev, ki so imeli picerijo. Potrebovali so nekoga, ki bi bil na voljo za peko tudi pozno zvečer.

»Bilo mi je vseeno, kam grem, da mi le domov ne bi bilo treba! V peki bureka sem bila zelo vešča, zdelo se mi je, da tudi s picami ne bom imela težav. A ni bilo čisto tako. Marsičesa sem se morala naučiti. Malo težje mi je šlo od rok 'šparanje', ha, ha! Točno so mi določili, koliko sira lahko potresem, koliko kosov šunke položim na testo. Lastniki so me sprva imeli za slaboumno senco, za nekoga, ki ne zna šteti do pet. Name so gledali zviška zaradi priimka, ki ni bil ravno vsakdanji, pa tudi zaradi moje zunanjosti. Po operaciji sem bila še drobnejša kot poprej, veliki podočnjaki pa so pričali, da nisem v najboljši koži. To, da so me pustili pri miru, mi je bilo všeč. Lahko sem bila sama s seboj, s svojimi mislimi, spomini. Najbolj sem se bala, da bi me našel Alan. Slepa zaljubljenost vanj se je v moji duši sprevrgla v strah. Ker starejšega brata ni bilo več med živimi, sem se nadejala, da drugim ni toliko do mene, da bi me poskušali poiskati. Sicer so se v času, ko sem bila v bolnišnici, pri meni oglasili le enkrat ... Denar, ki sem ga imela skritega, so mi pobrali, sobico, v kateri sem se stiskala, pa so verjetno prav tako zasedli. Kadar je bilo slabo vreme in zato tudi manj obiska v piceriji, sem šla na sprehod. Ni me bilo strah teme. Vse življenje sem bila nekako sama, po drugi strani pa mi je bilo tudi vseeno, kaj se zgodi z menoj. Nikogar nisem imela in nikomur ni bilo mar zame. Včasih sem se poskušala spomniti staršev, zlasti očeta, a mi ni najbolje uspevalo. Pa še nobene fotografije nisem imela pri sebi, da bi jo kdaj pa kdaj pogledala. Edino zvonjenje iz bližnjega zvonika mi je šlo na živce, pa ne vem, zakaj. Preden sem šla spat, sem po mizah in klopeh pobrala revije in časopise. Nikoli nisem zaspala, dokler nisem vsega prebrala. Potem sem si kupila tudi televizijo. Zdelo se mi je, da sem neznansko bogata,« opisuje svoje življenje Azra.

V njihovo vas so po nekem čudnem spletu naključij začeli prihajati člani neke terapevtske skupine. Azra pravi, da so to bili sami izgubljenci. Najprej jih je premetavalo življenje, potem pa so navezali stik s svojo terapevtko, se nanjo navezali do te mere, da sami, brez njene pomoči, sploh niso bili več sposobni živeti. Vsako jutro so tekli, potem pa so se ustavili v piceriji, ki je bila edini lokal daleč naokoli. Naročili so vodo in kapučino. Azra jih je radovedno opazovala iz kuhinje, to pa je bilo tudi vse.

»Nekoč sem slučajno naletela na enega od njih, na Bineta. Bil je starejši gospod, približno mojih let. Ni mi bilo všeč, ker je nosil daljše sive lase. Zaradi tega se mi je zdel zanemarjen. Kar sam od sebe se mi je pridružil, ko sem šla malo peš. Povedal mi je, da je ravno tisti dan dobil odločbo, da je ločen, in da se zaradi tega ne počuti najbolje. Bila sem tiho in ga poslušala. Veliko je govoril o Stvarniku, o odpuščanju, ljubezni, modrosti in podobnem. Edina pametna stvar, ki jo je omenil, je bila, da je bil nekoč, pred svojo 'nesrečo', aktiven judoist, da je celo zmagoval in da so ga pošiljali na različne turnirje po svetu. Nato je povedal, da danes živi drugače, da je v sebi odkril otroka, da ga z veseljem hrani in spodbuja. Zaradi nesrečnega zakona je bil v 'duševnem krču', čustveno ravnovesje pa je prineslo bolečine v križu, pleksusu, želodcu. Za vse njegove težave so bili, vsaj tako se mi je zdelo, krivi drugi. Ko je nehal valiti krivdo na druge, sem se mu prijazno zahvalila za pozornost in mu povedala, da najina zveza ne bi imela prihodnosti. Povedala sem mu, da če bi že imela kdaj prijatelja, bi imela takšnega bolj 'prizemljenega'. Moj odgovor ga je zelo presenetil, še bolj pa, da sem mu obrnila hrbet in odšla nazaj v svojo sobo. Bil je prepričan, da komaj čakam, da me kakšen moški ogovori. Ponovno je prišel naokoli čez pol leta ali celo malo več. Usedel se je tik zraven izhoda iz picerije ter šefu dejal, da ne odide prej, dokler se ne pogovori z menoj. Vsi gostje so se na glas zasmejali – pa jih ni bilo malo. Še dobro, da nisem vsega, kar je razlagal, slišala! Name je čakal do pol enajste zvečer, prej nisem utegnila. Pred menoj se je zjokal kot otrok. Končno mi je priznal resnico. Da je veliko pil, da ga je žena zato tepla, da je bil pogosto brez službe, da je razmišljal celo o samomoru. Tudi znan judoist ni bil, kadar je bil trezen, je malo potreniral, to pa je bilo tudi vse. Obljubil mi je, da bo zame šel tudi po kolenih na Brezje, da ga le maram. Potem sva se skoraj do jutra pogovarjala. Priznam, bil mi je res malo všeč, a za menoj je bilo preveč krutega, da bi si na stara leta nakopala za vrat človeka, kot je bil on. Vseeno sem se toliko omehčala, da sva včasih kam šla, tudi k sebi domov me je povabil. Ko sem mu stanovanje enkrat počistila in spravila v red, je bilo v njem kar prijetno. Žal je čez dve leti ponovno začel piti. Spet se je veliko izpovedoval in jokal. Tega sem bila počasi sita. Od doma sem bila navajena, da so moški pokončni, odločni, tudi grobi. On pa je bil kot cunja. Prosila sem svojega šefa, ali me lahko priporoči v kakšno drugo picerijo, ker sem želela uiti na varno. Zame je našel nekaj boljšega: dobila sem enkratno priložnost, da sem lahko neki manjši lokal vzela v najem in postala kraljica na svojem. Nisem mogla verjeti, da se kaj takšnega dogaja meni!« s čustveno nabiti glasom zaokroža svojo zgodbo Azra.

Veliko je razmišljala, ali ima sploh pravico biti srečna. Ali je prav, da prevzame odgovornost za vodenje lokala na svoja ramena. Od mladih nog je bila navajena, da so bili v družini domala za vse odgovorni moški. Prvič v življenju se je zbala, ali bo zmogla ali ne.

»Potem me pokliče žena prejšnjega šefa in mi v solzah pove, da se je njen v gorah zelo resno poškodoval, da zdravniki ne vedo, ali bo sploh še kdaj hodil. 'Vesela bodi, da je ostal živ, sem ji rekla. Šele pozneje, ko sem odložila slušalko, sem se začela zavedati izgovorjenih besed: vesela bodi, da je še živ. Prešinilo me je, da tistega, kar razlagam drugim, sama ne znam ne slišati ne upoštevati. Lastne misli so mi dale ogromno energije! Nisem bila več mlada, a v meni so se kar naenkrat prebudile sanje. Zdelo se mi je, da vse zmorem, da bom dosegla, kar si že dolgo želim! Sicer ni bilo nikogar, ki bi bil lahko ponosen name, a vseeno. Za povrh nisem hotela biti podobna 'mojemu' judoistu. On je samo jamral, naredil pa ni nič.«

Azrin lokal je malodane ves dan poln. Njene pice slovijo kot najboljše daleč naokoli. Rada je obkrožena z mladimi ljudmi. Tudi plača jih dobro. Letos je bila na morju. Prvič v svojem življenju. Po tihem si želi, da bi v prihodnje naredila vozniški izpit. Rada bi obiskala gradove Drakule v Romuniji. Ne ve sicer, zakaj jo privlačijo, a kakšno noro željo si danes, ko je v življenju dosegla marsikaj, tudi ona želi imeti.

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Vraževerje v deželi Kranjski

Peter Colnar

Janez Bleiweis je 30. julija 1851 v Novicah poročal o sončnem mrku, istočasno pa je močno udaril po takrat zelo razširjenem vraževerju, ki je v porevolucijskih časih doseglo enega vrhuncev. Manifestiralo se je v izjemno dolgi vrsti najrazličnejših primerov – od prikazovanja Matere božje Brložnikovi Jerčiki s Pohorja do pojava tako imenovanih krvotočnic. Najbolj znana med zamaknjenkami, ki so izločale krvavi znoj, je bila 16-letna Alenčka z Gore nad Sodražico. Novice so se 24. septembra in 1. oktobra 1851 odločno uprle tej »malikovavski komediji«.

V deželi Kranjski so se kar vrstile najrazličnejše težave. Kolera je do 15. novembra 1855 na Primorskem pobrala 13.123, na Kranjskem pa 5.478 duš. Ob tem je zavladalo tudi splošno pomanjkanje. Ob lakoti in bolezni zaradi krompirjeve gnilobe, suše, toče ter zmrzali je bila mera polna. Zaupanje v Boga je sicer še vedno bilo živo, vendar je slovenski kmet svoji pregovorni pobožnosti pridajal tudi babjeverne vraže.

Ob sončnem mrku je Bleiweis v Novicah poročal o neobičajnem naravnem pojavu: »... ko je hud vihar na Gorenjski strani kozolce podiral, strehe odkrival, močne hraste razrušil in veliko škode napravil, so rekli, da je lintvern v tem hudim viharju letel čez te kraje, ki se bojo o pondeljk v potresu pogreznili, in zares – nevedni ljudje so bili v groznim strahu! Vse pa je mirno prešlo.« Ponovno pa je udaril po »starih babah in vražnih ljudeh«. Razbohotenemu praznoverju je pridala svoje še zvezda repatica, ki je strašila in plašila v letih 1853 in 1854.

»Sedem egiptovskih nadlog«, ki so v tistem času močno stiskale slovenskega človeka, je kot naročeno sovpadlo z nenavadno pogostnostjo (nad)naravnih pojavov. Nič čudnega torej, da se je preprosto ljudstvo do vratu pogreznilo v vsakovrstne vraže. Praznoverje se je širilo celo v okvirih cerkvenih organizacij. Novice so zato leta 1851 skrajno negativno poročale o dejavnosti razvpite »tercijalske bratovščine černih molitvenih bukev«.

Po vsem tem ni presenetljivo, da je ljubljanski časnik nekako na začetku katastrofalne »petletke« (23. julija 1850) med čudežne nadloge, ki so prišle v deželo, uvrstil poleg kolere še – narodni duh! Če se danes zaradi takratne nepresvetljenosti še prizanesljivo nasmihamo prednikom, se ob obsojanju dvigovanja narodne zavesti sprašujemo, zakaj se nekaj podobnega dogaja tudi sedaj? Kaj naj pomenijo strašljive spake ob »vseslovenskih« divjanjih po ulicah ...?

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Šmartnem pri Cerkljah na Gorenjskem se je 25. 7. 1887 rodil pisatelj Jakob Bedének. Postal je tiskarski korektor in tudi sourednik Slovenca. Sodeloval je pri okupaciji Bosne.**
- **V Radovljici se je 26. 7. 1898 rodil publicist, urednik in čebelar Vlado Rojec. Iz Srbije, kamor so ga deportirali Nemci, se je konec leta 1941 vrnil v tedanjo Ljubljansko pokrajino.**
- **V Nasovčah se je 29. 7. 1835 rodil ljudski umetnik, mlinar in rezbar Lovrenc Erzar. Kot mlinar je delal v lesenem mlinu ob potoku Brnik med Nasovčami in Lahovčami. S preprostim lesenim orodjem je izrezoval podobe Boga, svetnikov, Marije, angelov, poleg tega pa še oltarčke in okrasne predmete. Veliko izdelkov (»bohkove kote«) je naredil za kmečke domove.**

Glasba za vse čase

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Bližajo se olimpijske igre. Križajo se mnenja, podtikanja, hvalisanja, pričakovanja rezultatov, ugibanja, kakšno bo odprtje v prestolnici sambe, ki očitno ni najbolje pripravljena. Rio 2016, mene pa spomin odnese v 1992, na prvo olimpijsko medaljo – bronasto – za samostojno Slovenijo, ki jo je priveslal dvojec Čop-Žvegelj, in na pesem Barcelona, ki jo še vedno poslušam. Freddyju Mercuryju, ki je zmogel z edinstvenim glasom doseči pet oktav in pol, ni bilo več dano, da bi v olimpijski areni zapel skupaj z Montserrat-Caballe. Ko so žarometi osvetlili prihod olimpijske zastave, je bilo na zaslonu za trenutek videti Mikisa Theodorakisa, skladatelja himne olimpijske zastave Hellenismus, ki jo je v videzu kariatide zapela znamenita grška mezzosopranistka Agnes Baltsa. Mikis Theodorakis, skladatelj, pesnik, dirigent in izjemen človek, je glasbo študiral v Parizu. Bil je goreč in aktiven borec proti fašizmu, ki je izkusil zapore, mučenja in koncentracijsko taborišče. Njegova glasba je bila za čas vojaške diktature v Grčiji strogo prepovedana, za tistega, ki bi jo poslušal, je sledila zaporna kazen. Zdaj v Grčiji že dolgo slovi kot narodni junak. 2012, med demonstracijami proti trojki, na katere so ga pripeljali na vozičku, mu je solzivec poškodoval obraz. Letos bo Mikis dopolnil 91 let. O sebi je nekoč rekel: »Pripadam generaciji, ki se je zapisala ekstremnemu idealizmu. Vse moje življenje je bilo brezkončen boj med idealnim in stvarnim, vsakodnevnim in vizijo ... Kdor nikoli ni sanjal o padcu diktatur, kakor je znano, ne bo nikoli odrastel ...« Theodorakih je napisal več kot tisoč pesmi, ena med najbolj znanimi je Balada za Mauthausen. Njegove pesmi so pele Edith Piaf, Melina Mercoury, Milva, Nana Mouscouri, Viky Leandros in številni drugi. Klasika obsega simfonije, komorno glasbo, oratorije, med katerimi je Liturgia 2 posvečena vsem otrokom, padlim v vojnah. Opere imajo vse pečat antike, Medea, Elektra, Ifigenija, Lizistrata ... Med baleti sta najbolj odmevna Ljubimca iz Teruela in Grk Zorba, in istoimenski film z Anthonyjem Quinnom v glavni vlogi. Znani švicarski dirigent Charles Dutoit, ki zvečine živi v Kanadi, je dejal: »Grk Zorba je nepozabna glasba, posebno finale. To je glasba, ki bo za vedno ostala v spominu človeštva.« Ob Zorbi še ...

Grška sladica

Za 4 osebe potrebujemo: *2 žlici pistacij, 2 žlici pinjol, 2 žlici masla, 6 žlic medu, 500 g grškega jogurta, 2 žlički cimeta, 1 žličko naribane pomarančne lupinice (eko pomaranča), 2 žlici sveže stisnjenega pomarančnega soka, 800 g zelene melone galia.*

Na maslu in treh žlicah medu popražimo pistacije in pinjole in jih predemo na papir za peko. Zmešamo jogurt, cimet in preostali med. Ostrgamo pomarančno lupino, nekaj trakcev prihranimo, iztisnemo sok, pridenemu jogurtu in damo vsaj za eno uro na hladno. Ohlajeno melono olupimo, razrežemo na dolge, ozke režnje, ki jih razporedimo na krožnike, in na sredo dodamo jogurtovo zmes. Potresemo s karameliziranimi pistacijami in pinjolami in pomarančno lupino.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Predstavnice ženskega spola smo bile minuli konec tedna deležne posebnega doživetja. Po blejski promenadi nas je v času Blejskih dni po kavalirsko prevažal Valentin Marinšek iz Šenčurja. V starodobni opravi in s kolesom zavidljivih let nas je popeljal na način, kot so fantje včasih vozili dekleta – na 'štangi' moškega kolesa. Vožnja, ki bo nedvomno ostala v lepem, nepozabnem spominu. U. G. / Foto: Gorazd Kavčič

Dejstva, da dobra fotografija pove več kot tisoč besed, se najbolj zavedajo profesionalni fotografi, ki se morajo pri iskanju prave perspektive nemalokrat izpostavljati marsikateri nevarnosti. Tako jih pri fotografiranju naših vrlih olimpijcev na tirih železniške postaje v Ljubljani ni zmotil niti prihajajoči vlak. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (340)

A te lahko nekaj vprašam?

Miha Naglič

Vprašanje 39: A je treba vedno seksati nag? »Ne! Nikomur pri spolnem odnosu ni ničesar treba! Nekateri ljudje so med spolnim odnosom goli, ker se lahko tako bolje začutijo in božajo. Nekateri ljudje obdržijo nogavice, da jih ne zebe v noge. Nekateri ljudje so tako hitro pri stvari, da sploh nimajo časa, da bi se slekli do konca. Nekateri ljudje se za spolni odnos prav lepo uredijo, da bi bili za partnerja ali partnerico še privlačnejši. Vsak ali vsaka dela to, kar si želi. Nobenih pravil ni.« – Vprašanje 77: Kaj je kiberseks? »Kiber je beseda, ki jo uporabljamo, ko govorimo o internetu. Kiberseks je seks na internetu. Je govorjenje o seksu ali o tem, kako si seks z nekom prestavljamo. Nekateri si pri tem ogledujejo fotografije in filme, ki prikazujejo spolni odnos. Ljudje se za to, da bi imeli spolni odnos, torej ne srečujejo več v živo, temveč sedijo doma, se prek računalnika pogovarjajo ali si po telefonu pošiljajo sporočila o seksu (temu se reče sekstanje) in tako drug drugega vzburjajo. Kdor to počne, mora zelo zelo dobro premisliti, ali tisti drugi osebi res lahko zaupa. Ta namreč lahko prejeta sporočila in slike pošlje naprej in tako povzroči veliko zadrege in bolečine osebi, ki ji je zaupala.« – Vprašanje 78: Kaj pomeni fukati? »Fukati je slovenska beseda, ki je nastala iz besede f(o)ukati. Pomenila je 'hitro dihati'. V 18. stoletju je bila beseda fukati zapisana tudi v pomenu 'hitro se premikati, švigati sem ter tja'. Kar je podobno kot v angleščini in nemščini, kjer podobna beseda prav tako pomeni spolni odnos. V srednjem veku so tako kovači meč vtikali v vrečo, napolnjeno s peskom, in temu se je po nemško reklo 'ficken'. Za veliko ljudi je beseda fukati zelo grda.«

Ta knjiga je »od 8. leta starosti za čisto vse«. Ko sem bil sam v letih po osmem, takih knjig ni bilo, tudi takih vprašanj nismo nikomur postavljali, kvečjemu med seboj, ko smo bili že malo večji otroci. Zdaj je pač drugače. Ta poučna in zabavna knjiga, prevedena iz nemščine (Alenka Veler), prinaša »101 otroško vprašanje o človeku, spolnosti, odnosih (z odgovori brez zadrege!)«. Vsako vprašanje je tudi duhovito ilustrirano. Beseda »fukati« je morda res grda, a je tu in jo je treba pojasniti. Opozoriti na pasti kiberseksa je poučno. Odgovora na vprašanje, koliko ljudi je že seksalo, tudi večina odraslih ne pozna. Ve pa se, da je na Zemlji doslej živelo okoli 110 milijard ljudi. In večina je tako ali drugače okusila tudi te reči ...

Katharina von der Gathen, A te lahko nekaj vprašam?, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2016, 224 strani, 19,95 evra, www.emka.si

BLEJSKI ZLATI MIKROFON

Med 20. in 23. julijem so se na Bledu zbrali nadarjeni pevci različnih starosti in narodnosti, ki so svoj pevski talent pokazali na festivalu Blejski zlati mikrofon, ta pa je potekal v organizaciji glasbenega studia Osminka. Letošnji absolutni zmagovalec je postal Slovenec Žiga Lakner.

Urša Gluščič

Že tretje leto zapored je Bled v času tradicionalnih Blejskih dni postal pevsko mesto. Več kot sedemdeset vokalistov iz sedemnajstih držav je skušalo prepričati mednarodno desetčlansko žirijo v sestavi priznanih glasbenikov in pedagogov, ki je v vsaki izmed šestih starostnih kategorij nagradila najboljše tri pevce. Na tekmovalnem odru so prepevali otroci, najstniki, mladi in odrasli, med katerimi so se v času festivala stkale tudi prijateljske vezi.

Blejske mikrofone so pevci uradno preizkusili na sredinem velikem predstavitvenem koncertu udeležencev, na katerem je kot gostja nastopila lanska zmagovalka festivala Antonia Dora Pleško. Sledila sta dva tekmovalna dneva in sobotna razglasitev rezultatov s podelitvijo nagrad. Najbolj bučen aplavz in navdušenje s strani publike je požel absolutni zmagovalec festivala, dvajsetletni Žiga Lakner iz Idrije, ki se ga mnogi spominjajo kot finalista oddaje Slovenija ima talent. Kontratenor je na Bledu strokovno žirijo prepričal z izjemno izvedbo Fantoma iz opere in Cveta z juga, domov pa je odnesel glavno nagrado v višini 1000 evrov, ki jo je prispevala Občina Bled.

Nagrajene gorenjske pevke Taja Glavič, Ana Skumvač in Aja Koblar Tutič / Foto: Gorazd Kavčič

»Zmage nisem pričakoval, občutki pa so fenomenalni,« je po razglasitvi rezultatov in prejemu nagrad povedal Žiga Lakner, ki je posebno zahvalo namenil tudi svoji profesorici petja mag. Alenki Gotar. »Zanimanje usmerjam predvsem v opero, šolam pa se pri izjemni Alenki Gotar, ki bo ostala moja profesorica petja tudi v prihodnosti. Če mi bo glas služil, bom nedvomno ostal predan glasbi celo življenje,« je še dodal Lakner.

V posameznih pevskih starostnih kategorijah XXS, XS, S, M, L, XL so slavili tuji predstavniki, posebne nagrade festivala pa so šle v roke tudi trem Gorenjkam. Za najboljšo kostumografijo je bila nagrajena Radovljičanka Taja Glavič, nagrado za najboljšega debitanta festivala pa je prejela Kranjčanka Aja Koblar Tutič. »Zelo sem presenečena, da je nagrada šla v moje roke, saj nisem pričakovala, da bom prejela kakršnokoli nagrado. Trenutno še ne dojemam, da je to res,« je svoje veselje ob prejemu nagrade opisala Aja. Ana Skumvač iz Gorij, ki ji festivalni odri doma in drugod po svetu niso tuji, pa je tokrat prejela nagrado za najboljšo slovensko izvajalko.

Letošnji Blejski zlati mikrofon je bil rekorden v več ozirih. Na njem se je namreč predstavilo rekordnih šestinsedemdeset udeležencev, najbolj številno udeležbo v zgodovini festivala pa je imela tudi Slovenija, saj je to leto na festivalnem odru pelo petintrideset domačih pevk in pevcev.

Absolutni zmagovalec je postal dvajsetletni Žiga Lakner iz Idrije. / Foto: Gorazd Kavčič

V starostni kategoriji XXS je slavila predstavnica Malte Amy Pace. / Foto: Gorazd Kavčič

Med najstarejšimi je prvo nagrado prejel Italijan Luis Navarro. / Foto: Gorazd Kavčič

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Že kar nekaj časa ste se otepali raznorazne družbe z izgovorom, da nimate časa. Tokrat vam to ne bo uspelo. Navsezadnje se boste imeli še kar lepo. Lepo presenečenje pa vas čaka tudi pri financah, saj boste dobili darilo v obliki denarja.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Od drugih boste veliko pričakovali in zahtevali, sami pa ne boste sposobni storiti koraka naprej, čeprav bi to že davno morali. Če je za vse tako lahko, zakaj ne bi bilo še za vas. Pred vami so lepi, umirjeni dopustniški dnevi.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Uživali boste z zavestjo, da je življenje prekratko, da bi se obremenjevali z nepomembnimi zadevami. V celem tednu boste skušali čim več storiti zase, tako na duhovni ravni kot tudi drugače. Darilo vas bo presenetilo bolj, kot si mislite.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Nikakor vas ne izuči, da se ne smete usmerjati po mnenju drugih. Tudi tokrat boste vi tisti, ki boste potegnili krajši konec. Res, da potem po drugi strani več pridobite, a vseeno razmislite, kdo so vaši resnični prijatelji.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Dnevi, ki prihajajo, vam prinašajo rešitve – take in drugačne. S tem pa je pred vami obdobje miru in sožitja. V bližnji prihodnosti boste začeli spreminjati krog svojih prijateljev, saj boste končno spregledali. Pripravite se na zabavo.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Bolj ali manj se boste v tem tednu posvečali domačim zadevam. Ne gre samo za skupna hišna opravila, lahko je tudi izlet v hribe ali potovanje v tujino. Gre za to, da potrebujete bližino ljudi, ki jih imate radi. Vsak dan posebej je lep.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Pred vami se bo odprlo obdobje prostega časa in ne boste mogli verjeti, da imate končno čas zase. Zadnje čase so bili ljudje preveč odvisni od vas, pa tudi vi ste prevzemali vedno več odgovornosti. Pot v tujino vam tokrat ne uide.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Okoli sebe si naredite tišino in bodite malo sami s seboj. S tem si boste ustvarili nov pogled in prihodnost se vam bo zdela veliko prijetnejša in svetlejša. Izogibajte se zunanjih vplivov, saj vam to zgolj škoduje. Presenečeni boste.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Spomnili se boste starih prijateljev in jih tudi poiskali. Prav čutili boste potrebo po zabavi in sproščenem smehu. Tako sprostitev bi si lahko privoščili večkrat, saj ste preveč obremenjeni. Na čustvenem področju pričakujte spremembe.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Potrebni ste notranjega miru, zato je za vas dopust več kot dobrodošel. Slabe volje boste zaradi financ, a kaj morete – ko ste brezbrižno zapravljali, na to niste mislili. Dobre novice lahko pričakujete od človeka, na katerega ste skoraj že pozabili.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Na čustvenem področju se boste prav kmalu znašli med dvema ognjema. Takemu preobratu boste kar težko sledili. Enkrat nič, drugič preveč. Rešita vas vaša razsodnost in modrost. V družbi prijateljev se boste prijetno počutili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
V naslednjih dneh boste na prvo mesto postavili sami sebe. Posvetili se boste hobijem in družabnemu življenju. Po preteklih napornih dneh si to vsekakor zaslužite. Veliko misli in spominov vam bo sprožili človek, na katerega večkrat pomislite.

TA JE DOBRA

Polnjeni papriki gresta na žur

Prideta dve 'filani' papriki v želodec. Tam pa nič, vse prazno in tiho. Malo se sprehajata, ko kar naenkrat pridrvita po požiralniku kruh in sok. »O, papriki, spet se vidimo,« se pozdravijo. Nekaj časa je mir, ko se zasliši krik: »Aaaaa!« Po požiralniku se spusti pivo. »Živijo papriki, kruh in sok. Zgoraj je žur!« Ne mine deset minut, ko se spet zasliši glas: »Aaaaa!,« in v želodec prileti vodka. »O, pivo si že tu, o, papriki, o, kruh in sok, veste, kakšna žurka je zgoraj. Ne moreš verjeti.« Preden vodka dokonča stavek, se po požiralniku spusti viski. »O, vodka, pivo, papriki, veste, kakšna žurka je zgoraj. Ne moreš verjeti.« Nakar pogleda prva paprika drugo in reče: »Lej, kolegica paprika. Zdaj imam pa jaz tega dovolj. Greva gor pogledat, kaj za ena žurka je to!«

Na drugi strani

Dva policista vsak dan malicata v istem lokalu, nekega dne pa pride samo eden.
»Kje pa je danes vaš kolega?« ga vpraša natakar.
»Bil je pri zobozdravniku, pa mu je rekel, da naj nekaj dni je na drugi strani.«
»In kje je sedaj?«
»V lokalu na drugi strani ceste.«

Kdo je kracal po tabli

Učitelj vstopi v razred, pogleda na tablo in vpraša: »Kdo je na tablo narisal penis?«
Otroci so seveda tiho.
»Dobro. Zdaj pa vsi zamižite,« reče učitelj in otroci zamižijo.
»A miži tudi tisti, ki je narisal penis na tablo?« vpraša učitelj.
»Seveda mižim,« odgovori Janezek.

LAŽJI SUDOKU

9				4		3		
5	1			7			9	
			9		1		2	
	5	2		1		6		
3			5		6			8
		1		3		9	5	
	3		2		5			
	4			6			8	7
		5		8				

Rešitev:

9	2	7	6	4	8	3	1	5
5	1	6	3	7	2	8	9	4
4	8	3	9	5	1	7	2	6
3	9	4	5	2	6	1	7	8
8	5	2	7	1	9	6	4	3
6	7	1	8	3	4	9	5	2
7	3	8	2	9	5	4	6	1
2	4	9	1	6	3	5	8	7
1	6	5	4	8	7	2	3	9

TEŽJI SUDOKU

6		2		5			3	1
			6					
9							7	
	9	5		4		2		
2								6
		4		2		7	8	
	4							8
					3			
5	8			1		3		4

Rešitev:

6	7	2	8	5	9	4	3	1
4	3	1	6	7	2	8	9	5
9	5	8	1	3	4	6	7	2
8	9	5	7	4	6	2	1	3
2	1	7	3	9	8	5	4	6
3	6	4	5	2	1	7	8	9
7	4	3	9	6	5	1	2	8
1	2	6	4	8	3	9	5	7
5	8	9	2	1	7	3	6	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	STARO-GRŠKO SODIŠČE	JAPONSKA KRASILNA TEHNIKA	KRASTAČA	ESEJIST FINCI	KANAL ZA INSTALACIJE	OLIVER ZORN	GOROVJE V SREDNJI AZIJI	ICA, TELIČKA	KOLOTEK	GRŠKI JUNAK, AJANT	NAŠ PISEC IZ PREMA (GVIDO)	GORENJSKI GLAS	SLUŽABNIK	IGRALEC DANSON	PESNICA ŠKERL	KROŽNO IZREZANA PLOŠČA	ALUMINIJ	ZARJA	BESEDA NA KONCU MOLITVE	ŽIVO V GLASBI	GRAFIK JUSTIN	SOLATNA RASTLINA	ANGLEŠKI PISATELJ (HAROLD)
NAŠ HOKEJIST (A. K.)							3					STARI TESTA-MENT						9					
IZVEDBA				12								LADJA, KI RAZKRA-JUJE LED / ZGORNJA OKONČINA	18									21	
PISATELJ KRISTAN						NAŠ PEVEC (M. R.) / MESTO V ITALIJI											UPOR, VSTAJA / SODOBNIK KELTOV			16			
NADLEŽNA ŽUŽELKA				EPSKI PESNIK			25		KOZOLEC (NAREČNO) / DEL TENI-ŠKE IGRE					SOSED PORTU-GALCA	BRITANSKA PRINCESA / IGRALEC CRUISE						JOŽE OLAJ / PERGAMON-SKI KRALJ		
PETER USTINOV			ČOK ZA SEKANJE DRV	PISATELJ KERMAU-NER / METEOR						LISTIČ	MANJŠA UTRDBA / JUŽNOAM. INDIJANEC						5	KNEZOVA HČI	MESTO V FRANCIJI / OZKS DESKA				
NEKDANJI SODNI PISAR	4						MLADOST-NIK	REŽISER KAZAN / PLEME, ROD					GRŠKI KIPAR		19							JURČIČEV ROMEN	INDIGO
STARO MESTO V BELGIJI					PLAVALEC STREL / PRIMORSKA POKRAJINA						14	LOMASTEŽ	ARH. NAJ-DIŠČE V EGIPTU / SL. IZUMI-TELJ (MARIO)							GLASBENIK SMOLAR / LUKA NA FILIPINIH		10	
ERARD NETSUKE OSETI POLIKLET VANONI	KEKS (MANJŠ.)	STENSKI LOK NA STEBRU / LETALSTVO							BESEDNI PREGIB / B IVOL S CELEBESA						ATLETINJA, KI GOJI TEK	IZOLA (IT. ZAPIS)	VNETLJIV OGLJIKO-VODIK						
DELOVODJA				8		BODEČ PLEVEL					IRANSKI NAROD NA KAVKAZU	2					JAD / ZNAMKA FR. KLA-VIRJEV						
SLIKARKA KOBILCA						BALETKA STRANIČ / JEZERO NA FILIPINIH					IGLASTO DREVO / GORSKI VZPON				11		7		VAS V SL. GORICAH / PREMOGOV DESTILAT		17		
ŠTEFAN IVANJKO		23	ITAL. PLEMIŠKA RODBINA / REKET					SESTAVINA V BENCINU / KRVOLOČNA ZVER		6				NAPAKA VODENJA ŽOGE PRI KOŠARKI							TANTAL / HUMORIST MILČINSKI		
PRERIS, POSNETEK					IGRALKA NIELSEN / GLASBENI ZNAK					ZDA (ORIGINAL) / SESTAVINA V TESTU				ŠAHISTKA KUŠNIR				PEVEC NIPIČ					NAŠA REVIJA
SLIKAR RIMELE				NACIONAL-SOCIALIST (KRAJŠE)					PODZEMNA ŽIVAL				PRILOGA ČASNIKA DELO	IZREDNA LEPOTA / AFRIŠKI VELETOK				AKTOVKA / IGRALKA FURLAN					
VRSTA, SORTA				RUSKO MOŠKO IME / KONEC POLOTOKA			15		IT. PEVKA (ORNELLA) / GEORGE ORWELL	20						TONSKI NAČIN / POVRŠIN-SKA MERA				OTOČJE PRI NOVI GVINEJI / JURE KOŠIR			
NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ)		1				OSKRBA					ENKA		22				IGRALEC NA LAJNO			24			
VSTOPNICA						SPORA					KAJŽAR						ZBIRANJE JAVNIH MNENJ						13

nancy BEACHWEAR

TRGOVINA NANCY
Nancy Aljančič, s. p.
Cvetlična ulica 3, Naklo
pon.– pet.: 9. – 19.,
sobota: 8.– 13.
www.nancy.si

1., 2. in 3. nagrada: kopalno krilo

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 10. avgusta 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25	

DRUŽABNA KRONIKA

GRAVNER IN GLAMPING

V Ribnem so predstavili zanimivo turistično pridobitev, Justinova sta praznovala tridesetletnico, kulinarični večer v restavraciji njunega kranjskogorskega hotela pa je gostil Gravnerjeva vina. Za videz in okus na krožnikih je ponovno poskrbel domači kuharski kreativec Mojmir Štiftar.

Alenka Brun

Kombinacije so delovale in nekatere jedi so bile postrežene naravnost izvirno. Zanimivo papirno izvedbo tokratnega menija za goste smo v preteklosti že videli: gre za simpatični skupek več listov, ko imenu jedi dodajo še narisan krožnik oziroma kar kuharjevo skico končnega izdelka, ki razloži vse podrobnosti, jedi na njem. To v nadaljevanju precej olajša razlago vsake posamezne jedi. Nastrgane ostrige z limono in z ličijem v vodi od ostrig, odimljena sipa, pujsek od glave do pete – z dušenim uhljem, ocvrtim repom in kuhano tačko, v jajčni lupini postrežena jed na krožniku, ki je spominjal na gnezdo, telečja faca s sirčkom nacho, golobje prsi v družbi čebulnega zraka s smreko in krvavice ter pastinaka, karamelna goveja juha s hrustljavo govedino, zlatimi kroglicami, čipsom zelene ... – vso to fantazijo so tokrat pospremila vina Joška Gravnerja z Oslavja, Furlanije - Julijske krajine. Sta pa lastnika kranjskogorskega hotela Skipass, Brane in Lidija Justin, prejšnji teden praznovala že trideset let skupne življenjske poti: 19. julij 1986 je bil datum, ko sta izrekla usodni 'da', da sta se spoznala, pa naj bi bilo krivo drsanje. Danes imata dve odrasli hčerki, ki sta obe del družinskega posla, v kratkem pa bosta postala tudi dedek in babica. Na praznovanje svoje okrogle obletnice nista pozabila, novembra pa načrtujeta tudi obisk Sejšelov.

Pred kratim pa so v Ribnem, natančneje pri Hotelu Ribno Bled, predstavili zanimivo pridobitev: slavnostno so odprli Glamping Ribno Bled. Gre za šest lesenih, skorajda luksuznih hišk iz smreke in macesna, od katerih vsaka lahko gosti do štiri osebe, ugnezdili pa so jih med drevesa, tako da je stik z naravo nadvse pristen. Sploh pri dveh hiškah, ki sta obrnjeni tako, da pogled s terase na reko Savo daleč spodaj vzame gostu sapo. Dodana vrednost hišk so zunanje kadi ter poseben prostor, kjer ima vsaka hiška svojo kopalnico in stranišče, za piko na i pa še vse skupno savno. Novi pridobitvi glamping so uredili še skupen družabni prostor. Vsaka pa ima tudi ime – in to smo izvedeli ob odprtju, ko je barman Aleš Ogrin pripravljal koktajle, ki jih je poimenoval po slovenskih cveticah. Nagelj, lepi čeveljc, planika, zvončnica, encijan ... Hiške so delo ekipe Landscape, njihov Gregor Vreš pa nam je pojasnil, da ta projekt ni njihov prvi in da so hiške v Ribnem primerne za bivanje vse leto.

Foto: A. B.

Zakonca Justin sta prejšnji teden praznovala osebni jubilej.

Pujsek od glave do pete / Foto: A. B.

Mateja Zavadlal in Matevž Strajnar (v ozadju) v družbi srbskih gostij na terasi glamping hiške. / Foto: A. B.

Razpoložena Matija Blažič (Sportina turizem) in Jure Palhartinger (Hotel Jelovica Bled) / Foto: A. B.

Gregor Vreš / Foto: A. B.

Hiške so del gozda ... / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Nikoli ni imela motenj hranjenja

Igralka nanizanke The Grey's Anatomy **Ellen Pompeo (46)** je zanikala govorice, da je kdaj koli trpela zaradi motenj hranjenja. »Veliko je bilo kritik na račun moje vitkosti. Zaradi tega imam nizko samozavest, vendar sem po naravi vitka,« je povedala igralka, ki pravi, da mediji s takimi izmišljotinami slabo vplivajo na mlada dekleta, ki jo imajo za vzornico.

Zvezdnik Srednješolskega muzikala oddan

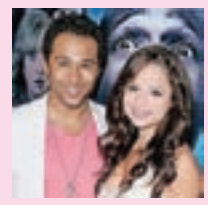

Corbin Bleu (26), ki je zaigral v filmu Srednješolski muzikal, se je poročil s svojo dolgoletno spremljevalko, igralko **Sasho Clements (26).** Par je poročne zaobljube izmenjal vpričo sto šestdesetih povabljencev v Santa Barbari v Kaliforniji. Bleu je igralko filma Odprto srce zaprosil za roko oktobra 2014 v Disney Worldu. Mladoporočenca sta pred javnostjo sicer sramežljiva.

Princ spodbuja k soočenju s težavami

Princ Harry (31) je na dogodku, posvečenem mentalnim boleznim, priznal, da obžaluje, ker do osemindvajsetega leta ni spregovoril o materini smrti. Ta se je smrtno ponesrečila, ko je bil princ star komaj dvanajst let. »Vsakdo, naj si bo to vojak, športnik ali voznik, lahko trpi in vsak ima lahko mentalne težave,« je prisotne nagovoril Harry, ki pravi, da želi spodbuditi ljudi, da se soočijo s težavami, o njih govorijo in si poiščejo pomoč, ko jo potrebujejo.

Ali je ruski milijonar prevaral Lindsay?

Lindsay Lohan (30) je svojega zaročenca, ruskega milijonarja **Egorja Tarabasova (22)** javno obtožila varanja z rusko starleto Dašo Paševkino ter nasilja v družini. Na njenem domu so zaradi hrupa celo posredovali policisti, vendar para niso našli v hiši. Lohanova je namignila tudi, da je noseča. Nekaj dni kasneje se je javno opravičila za pranje umazanega perila v javnosti, oba pa sta bila kmalu že opažena na Sardiniji.

Natalija Šahraj je tokrat v roke prijela mikrofon in z nekaj besedami predstavila novo turistično pridobitev v Ribnem. Sicer pa naj bi se odlično znašla tudi na drugi strani fotoaparata, s kuhalnico v roki, splet pa odkriva, da dekle tudi rado potuje. / Foto: A. B.

Veselica, prej in potem

Nabito poln šotor obiskovalcev, na odru znana glasbena skupina, živahno dogajanje do poznih nočnih ur ... gasilska veselica. Za gladek potek pa je potrebnega veliko dela.

Danica Zavrl Žlebir

Olševek – Poletje je čas gasilskih veselic, ki so vedno deležne velikega obiska. Ob eni takšnih, na Olševku, so nam razkrili organizacijski ustroj, ki se skriva za množično in zabavno kuliso. Olševčani so gasilsko veselico priredili na predpraznični in praznični dan 25. obletnice samostojne Slovenije, nanjo so se mrzlično pripravljali ves mesec, prve organizacijske priprave pa so stekle že na letošnjem februarskem gasilskem občnem zboru.

Poletje je tudi čas gasilskih veselic.

»Poskrbeti je bilo treba za šotor, parkirišča, redarstvo, varovanje, strežbo, nabavo, srečelov in kegljanje ter druge podrobnosti. Pri organizaciji in izvedbi veselice je sodelovalo kar okoli sedemdeset vaščank in vaščanov, ki so opravili številne prostovoljne ure, pri tem pa poskrbeli tudi za medsebojno druženje, za katerega sicer običajno primanjkuje časa,« pravi Tine Logar. Rezultat skupnega truda je veliko zadovoljstvo in ponos vaščanov, ki so po večdnevnih pripravah na predvečer praznika gostili nabito poln šotor zabave željnih obiskovalcev, in da je vse potekalo gladko. »Skupina Mambo Kings je poskrbela za izvrstno vzdušje, obiskovalci pa so naš trud ob lepem vremenu nagradili z dobrim obiskom. Z veselico smo nadaljevali tudi v soboto, ko smo gostili skupino Veseli Svatje. Žal nam je ta dan več zaporednih ploh odplaknilo kar nekaj obiskovalcev. A vzdušje je bilo dobro in veselica kljub slabemu vremenu uspešno izpeljana. Po koncu je sledilo pospravljanje in analiza minulega konca tedna, dobrodošel pa je bil tudi piknik za delavce, ki smo se ga vsi vaščani, ki smo aktivno sodelovali pri veselici, z veseljem udeležili. Takrat je namreč precej več časa za druženje, komentiranje dogodkov in načrtovanje za naprej. Trenutna energija je močna, upamo, da jo bomo uspeli prenesti tudi za naprej.«

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Voda zalila Kmetijsko zadrugo

Poljane – Ob sredinem deževju je voda zalila prostore v Kmetijski zadrugi Poljane. Posredovali so gasilci PGD Poljane, ki so pomagali pri čiščenju.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 30. 7., in nedelja, 31. 7.
13.50, 18.15, 20.30 ZVEZDNE STEZE: ONKRAJ
13.00, 16.10, 20.45 IZGANJALCI DUHOV
19.00 ROJENI ZA PLES
20.15 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK
13.15, 15.00, 16.45, 18.30 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.
17.00 OB TEBI
15.05 ISKANJE POZABLJIVE DORY, sinhro.
14.30, 16.25 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, 3D, sinhro.
16.10, 20.30 LEGENDA O TARZANU
15.40, 21.20 KAKO NAJTI ZMENEK ZA POROKO
18.10 OB TEBI
14.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY
16.00, 20.50 OBVEŠČEVALNA

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 30. 7.
18.30, 20.00, 22.20 ZVEZDNE STEZE: ONKRAJ
13.45, 17.40, 20.20, 22.35 IZGANJALCI DUHOV
22.40 MESTO ZLOČINA
13.30, 15.30, 17.25, 18.20, 19.20 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.

MESTNI KINO, DOMŽALE

Petek, 29. 7.
19.00 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN, sinhro.
21.00 IZGANJALCI DUHOV

Sobota, 30. 7.
19.00 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN
21.00 IZGANJALCI DUHOV

Nedelja, 31. 7.
18.00 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Mednarodni teden dojenja

Ob mednarodnem tednu dojenja bo ta konec tedna potekal festival Dojiva.se, prireditve pa pripravljajo tudi v Kranju, Škofji Loki in Tržiču.

Vilma Stanovnik

Kranj – To soboto in nedeljo bo v vrsti slovenskih mest potekal že tretji festival Dojiva.se. Festival je namenjen pomoči in informiranju nosečnic o pomenu dojenja in premagovanju težav z dojenjem pa tudi drugih izzivih nosečnosti in starševstva. Podporna skupina Dojiva.se, ki deluje na omrežju Facebook, se tako enkrat na leto iz virtualnega sveta preseli v parke in na ulice ter trge slovenskih mest. Festival bo letos potekal v Mariboru, Ljubljani, Celju, Murski Soboti, Kranju, Krškem, Škofji Loki, Tržiču, Izoli, Ajdovščini in na Ptuju.

Tema letošnjega festivala je Zaupam si. Dojiva se, namenjena pa je opogumljanju žensk, da ponovno odkrijejo svojo intuicijo in ji prisluhnejo. V poplavi informacij in dobronamernih nasvetov je pomembno, da se ženska zanese na svojo presojo in svoj občutek. Ob nosilni temi pa je tudi letošnji festival z vsebinami in pogovori namenjen sodelovanju med 'doječkami' in 'nosečkami', da bodo lahko bodoče mamice že v času nosečnosti pripravljene na izzive, s katerimi se srečajo v minutah, urah, dnevih in tednih po porodu.

Etno vikend v Bohinju

Urša Gluščič

Ribčev Laz – Danes se s tradicionalnim Vasovanjem v Bohinju začenja Etno vikend. Prireditev se bo začela ob 20. uri, dogajanje pa se bo odvijalo v vaškem jedru Pod lipo v Srednji vasi. Najprej bo na sporedu glasbeni koncert flavtistk Tria Misour in citrarja Dejana Praprotnika, ob 21. uri pa bodo glavno vlogo prevzeli folklorniki Kulturnega društva Bohinj, ki bodo uprizorili tradicionalno igro Vasovanje, preko katere bodo obujali stare bohinjske običaje vasovanja na vasi. Cesta skozi Srednjo vas bo zaradi prireditve zaprta med 18.30 in 22.30.

Jutri, v soboto, bo Pod Skalco v Ribčevem Lazu Kmečka ohcet. Prireditev se bo začela ob 18. uri z Veseljakovo zabavo, na kateri bodo zaigrali člani Ansambla Zakapane. Ob 19.30 se bo začela Kmečka ohcet s šrango na mostu in cerkveno poroko v cerkvi sv. Janeza Krstnika. V zakonski stan bosta letos stopila Teja in Sašo, na mostu pa bodo med poroko v cerkvi igrali člani Harmonikarskega ansambla Bučar. Po 21.30 se bo nadaljevala zabavna prireditev na način TV Veseljaka, saj bo igral še Ansambel Štrajk s pevko Darjo Gajšek. Cesta preko mostu v Bohinju bo ta dan zaprta med 20. in 21. uro.

Z motorji na pot v Vatikan

Več kot dvesto članic in članov dobrodelne organizacije Motoristi za motoriste (MzM) se je na svojih jeklenih konjičkih odpravilo na dolgo romarsko pot v Vatikan, kjer so prejeli blagoslov papeža Frančiška.

Samo Lesjak

Kranj – Društvo Motoristi za motoriste je ob desetletnici plemenitega in nesebičnega delovanja, saj pomagajo motoristom v nesreči ter njihovim družinam, organiziralo romanje v Rim na srečanje s svetim očetom. Približno dvesto petdeset romarjev na motorjih, med njimi skupina skoraj tridesetih z Gorenjskega, ter še petdeset v avtobusu se je prijetnega junijskega jutra odpravilo proti Vatikanu. V petih dneh jih je iz Gonarsa, kjer so se zbrali, združenimi tudi z udeleženci Slovenci z avstrijske Koroške, pot vodila proti Assisiju (640 km) – tam se jih je dotaknila preprostost svetega Frančiška, nato pa skozi Spoleto do Rocce di Papa, proti Rimu do Piazza del Santuffizzio. Pridružili so se jim tudi nekateri italijanski kolegi in v spremstvu policije, ki jim je prijateljsko priskočila na pomoč, so se v dolgi koloni pripeljali na Trg sv. Petra. Med jutranjo slovensko mašo, ki so jo imeli v baziliki sv. Petra, jih je med drugim pozdravil naš rojak kardinal Franc Rode, v veliko pomoč celotnemu sprejemu pa je bil tudi slovenski veleposlanik Tomaž Kunstelj. Po njej so se pridružili zbranim romarjem na trgu in čakali na prihod papeža Frančiška. Ta je najprej blagoslovil vse invalide ter tiste, še posebej potrebne duhovne pomoči, blagoslovil pa je tudi vse zbrane člane društva. Pater Niko Žvokelj s frančiškanskega samostana iz Ribnice pri Novi Štifti, sicer duhovni vodja kluba MzM in pobudnik romanja, ter zakonska para z možema na vozičkih in motorist s Koroškega so se osebno srečali s papežem. Poklonili so mu finančna sredstva za dva motorja, namenjena slovenskima misijonarjema na Madagaskarju ter v Vietnamu.

Po takšnem dogodku so vznesene misli kar kipele od udeležencev avdience, ki so na motorjih prepotovali tako dolgo pot. “Kakšen pomen ima papežev blagoslov, ki smo ga prav vsi udeleženci potovanja prejeli v Rimu? Na kakšen način to odseva v naših očeh in nasmejanih obrazih? Kako bi mogli Božje poseganje v naše načrte povezati z dobrodelnostjo, odprtostjo srca in iskrenostjo, ki smo jih tako delili kot tudi prejemali? Na pot smo se vsi podajali z zaupanjem, pa vendar tudi s skrbmi, kako bo potekalo in ali se bo vse prav izšlo. Hvaležni smo, da smo se počutili kot del celote, ki se premika po znanih poteh, kot reka po strugi,” si je pomen blagoslova razlagal Jože Levka. “Vedela sem, da grem s pravimi ljudmi. Da so vedno pozitivno naravnani, to je nekaj najlepšega, kar človek lahko doživi. Utrujeni smo tudi bili, a hvala bogu od vsega lepega. Sama prava zdrava energija. Vse to pa so popestrili še naši jekleni konjički, ki so dali sploh neki poseben čar vsemu temu. Kako lepo je pater Niko dejal: ‘Človek je pomemben, množica ljudi pa je močnejša, in če bomo en drugemu pomagali, bomo lažje vlekli do tam, kamor moramo priti.’ Hvala, ker sem bila lahko del te zgodbe, ki je bila od vseh poti do sedaj najmočnejša in najbolj nabita s čustvi. Res je, človek je tisto, kar šteje!” je svoje misli po nepozabnem romanju strnila Klavdija Zorman - Klara iz Cerkelj.

Dobra volja je vseskozi spremljala udeležence romanja: razgled do Vatikana. / Foto: arhiv MzM

Da se je vedelo, od kod prijahajo, so ob njih povsod plapolale slovenske zastave. / Foto: arhiv MzM

Razstavljale bodo tri slikarke

Kranj – V torek, 2. avgusta, ob 19. uri bo v Mali galeriji odprtje razstave treh novih članic Likovnega društva Kranj, ki je v zadnjih letih pridobil kar nekaj novih članov in članic. Prejšnji mesec sta se predstavila dva moška likovnika, v avgustu pa v, lahko bi rekli domači galeriji, priložnost dobivajo tri umetnice. S svojimi likovnimi govoricami se bodo predstavile slikarke Eva Serpan Sitar, Irena Orel in Meta Šolar. Prva v svojih delih interpretira urbano okolje in arhitekturo, druga posega po prostorsko definirani umetnosti, dela tretje pa spominjajo na portretno motiviko, hkrati pa se umikajo od njenega prvotnega pomena.

V gosteh vokalna skupina s Sicilije

Vokalna skupina Euphoné izvaja a capella renesančno in baročno glasbo. / Foto: arhiv Vokalne skupine Euphoné

Igor Kavčič

Kranj – Na povabilo Komornega zbora De profundis iz Kranja se bo ta konec tedna na treh koncertih po Sloveniji predstavila Vokalna skupina Euphoné, ki prihaja iz Palerma na Siciliji. Uvodni koncert bo vokalni ansambel imel danes, v petek, 29. julija, ob 20. uri v atriju Pavšlarjeve hiše v Kranju, v soboto in nedeljo pa bosta sledila še koncerta v Župnijski cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani in v Predjamskem gradu v Postojni.

Vokalna skupina Euphoné, ki jo vodi maestro Vincenzo Marino, je bila ustanovljena leta 2009 in se posveča izvedbam a cappella renesančne in baročne glasbe. V tokratnem programu se bo predstavila z deli skladateljev, kot so Ludovico Grossi da Viadana, Tomás Luis de Victoria, Cristóbal de Morales, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Josquin des Prés, John Bennet, Orazio Vecchi, Jacques Arcadelt, Thomas Tomkins, Antonio Il Verso, Severin Cornet, Orlando di Lasso, John Dowland, Pierre Passereau in Baldisarre Donato. Atrij Pavšlarjeve hiše se je v zadnjih letih predvsem po zaslugi zbora De profundis izkazal za zelo primerno lokacijo za izvedbo zborovskih koncertov, ki so zagotovo prijetna poživitev kulturnega utripa v starem mestnem jedru. Nedvomno bo tako tudi na gostovanju pevcev s Sicilije. Vstop je prost.

Maša za ponesrečene planince

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljk obvešča, da bo v nedeljo, 7. avgusta, ob 10. uri pri spominskem obeležju v Jasenjah maša za v gorah ponesrečene domačine ter za vse druge, ki so se ponesrečili v Martuljkovi skupini in v Karavankah. Mašo bo vodil Janez Gril.

Po dveh skoraj popolnoma razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Del Ljubljanske ceste bo zaprt zaradi obnove

Kamnik – Občina Kamnik obvešča, da bo od ponedeljka, 1. avgusta, do srede, 10. avgusta, veljala popolna zapora Ljubljanske ceste od Korobača do Svetilnika zaradi sanacije dotrajanega cestišča. V tem času bo spremenjena tudi linija avtobusnega prevoza. Postajališče Kamnik Svetilnik bo za čas zapore prestavljeno k železniški postaji Kamnik (Kranjska cesta) in velja za obe smeri. V času popolne zapore bo obvoz urejen po Kranjski cesti in Murnovi ulici.

PREJELI SMO

Novo polje zaslužka

Protokol za uporabo merilne metode za izvajanje meritev emisij prašnih delcev na vgrajenih malih kurilnih napravah na trdno gorivo, ki ga je ministrstvo za okolje in prostor MOP naročilo za bornih 16.000 evrov, odpira novo polje zaslužka na področju dimnikarskih storitev. Za male kurilne naprave se moč poveča na 500 kW, za enote moči od 500 kW do 1 MW se nadzor emisij prenaša na pooblaščene izvajalce obratovalnega monitoringa. Ker morajo izbrani pooblaščenci uvoziti merilne naprave, cena obveznih monitoringov še ni določena.

Lepo je v naši državi biti dimnikar/koncesionar. Lastnik kurilne naprave ima vso pravico in dolžnost, da omogoča poseg v svojo denarnico, saj nima pravice sam poklicati dimnikarja v primeru potrebnega posega – kot je na primer čiščenje dimnika ali peči. To je vendar naloga uporabnika! Saj pri kurjenju z drvmi dnevno nalaga gorivo v peč in jo celo zakuri. Da so na tržišču nove peči s certifikati CE, pri vsej tematiki skoraj ni pomembno. Saj mora lastnik sam kuriti in čistiti peč, dimnikar pa po načelu »veni, vidi, vici« kontrolira stanje in napiše protokol ter izstavi račun! Za kaj že? Za neočiščen dimnik (saj ga nima časa očistiti), za pogled v peč, ki je ne pozna, za prenašanje sesalca za prah (in puščanja sledi po poti do kotla). Ali za dobro očiščeno peč, uporabljeno in vzdrževano v skladu z navodili proizvajalca peči, za katero skrbi lastnik. Če dimnikarju ne odprete vrat, vas po najkrajši poti oglobi. Vsaj štirikrat letno vas razveseli, če imate kotel na lesno maso.

V demokratični deželi bi morali upoštevali, da smo lastniki malih kurilnih naprav in zagotovili varstvo zasebnosti. Z vpisom naprav v register so naši osebni podatki ustrezno varovani v skladu z 38. členom ustave RS in MOP naj spoštuje ustavo RS in zakonodajo EU ter uravnoteži javni in zasebni interes lastnikov malih kurilnih naprav. Če je v EU pretok blaga prost, čemu torej prenašati zakone, ki sankcionirajo le lastnike kurilnih naprav, če dimnikar ne more izvajati dimnikarskih storitev.

V EU je zahteva po učinkovitosti malih kurilnih naprav v 14. členu Direktive EU 201/31/EU z dne 19. maj 2010, ki določa, da se kotli do 20 kW ne pregledujejo, kotli od 20 do 100 kW se pregledujejo le, če je nastala sprememba (torej niso potrebni niti periodični niti občasni pregledi), ogrevalni sistemi z močjo nad 100kW se pregledujejo vsaki dve leti. Za plinske kotle se to obdobje podaljša na štiri leta.

Rad bom poklical dimnikarja, da mi očisti peč in dimnik, ko bom to storitev potreboval, peč pa redno servisira pooblaščeni serviser. Sanjam – upam!

Janez Jereb, Kranj

Slovenska pesem na Stradunu

Ob petnajstletnici MPZ Triglav Lesce - Bled sva se spomnila enega najinih najlepših glasbenih doživetij – njihovega koncerta v Dubrovniku oktobra lani.

Le malo je pevskih zborov, ki se lahko pohvalijo s tem, da so nastopili na enem najlepših srednjeveških trgov, na dubrovniškem Stradunu.

Čudovit jesenski dan se je že prevesil v večer, ko so se na Stradunu na stopnicah cerkve sv. Vlaha, zavetnika Dubrovnika, čeli zbirati naši pevci. Cerkev in stopnišče sta postajala vse bolj pravljično razsvetljena in ko se je stemnilo in je ura v zvoniku odbila sedem, je v toplo dalmatinsko noč nežno zazvenela njihova pesem. Največ je bilo slovenskih ljudskih, vmes kakšna sakralna, tudi na Avsenika niso pozabili. Turisti in domačini, ki so se v tem toplem oktobrskem večeru sprehajali, so z navdušenjem prisluhnili, spremljevalci iz Slovenije smo še globlje kot doma doživeli lepoto slovenske pesmi. Večer so popestrile še gorenjske narodne noše, harmonika in citre in ob komentarjih domačinov smo začutili, kako blizu nam je Dalmacija.

Hvala pevcem MPZ Triglav za to nepozabno glasbeno doživetje. Hvala za druge koncerte, ki so nam jih podarili v teh petnajstih letih, in iskrene čestitke zboru ob petnajstletnici njihovega delovanja z željo, da bi nam še dolgo podarjali lepe glasbene večere.

August Mencinger, Radovljica

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630
KOPALNI IZOLA: 30. 7., 2. 8., 3. 8., 4. 8., 5. 8. in naprej VEČ TERMINOV, **GOLI OTOK:** 27. 8.; **MADŽARSKE TOPLICE- AKCIJA:** 6.–10. 11.; **BANOVCI:** 16.–20. 10.; **BANJA VRUĆICA - SARAJEVO:** 27.–30. 10.; **MEDŽUGORJE - MANDARINE:** 23.- 25. 10.; **MURTER** 6.-13. 8.; 11.-20. 9.; 17.- 20. 9. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan spomina pod Storžičem

Tržič – Občina Tržič v sodelovanju z OO ZB NOB Tržič, veteranskimi organizacijami, KS Lom pod Storžičem in PD Tržič v nedeljo, 7. avgusta, vabi na tradicionalni pohod in svečanost Dan spomina pod Storžičem. Start pohoda bo ob 7. uri s parkirišča v Grahovšah, smer pa bo iz vasi Lom pod severozahodnim pobočjem Tolstega vrha do spominskega obeležja pod Storžičem. Osrednja slovesnost s kulturnim programom bo ob 11. uri pri spominskem obeležju pod Storžičem. Po slovesnosti bo sledilo druženje pred planinskim domom pod Storžičem.

Slovesnosti na Svetem Joštu nad Kranjem

Kranj – Župnija Kranj Šmartin vabi na Anino nedeljo, 31. julija, ob 10. uri k sv. maši v cerkvi na Sv. Joštu nad Kranjem. Na praznik Marije Snežne, 5. avgusta, pa bo sv. maša ob 18. uri.

Za otroke

Preddvor – V TIC-u Preddvor otroci jutri, v soboto, 30. julija, ob 10. uri lahko prisluhnejo pravljici Medvedek Pu – verjemi vase in po njej likovno ustvarjajo.

IZLETI

Srečanje v naravi v Mariboru

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča člane, da že sprejemajo prijave za srečanje v naravi v Mariboru, ki bo 20. avgusta. Najprej bo dobrodošlica ter »piknik malo drugače«, sledila pa bo zabava s plesom in ogled kulturnih znamenitosti. Podrobnejše informacije lahko dobite vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure ter prvi ponedeljek v mesecu od 9. do 11. ure v prostorih društva ali po tel.: 04 20 23 433.

MINIATURE
VERONIKE VESEL POTOČNIK

V avli Gorenjskega glasa so na ogled risbe in slike kranjske akademske slikarke Veronike Vesel Potočnik, v katerih se prepletajo krajinske in arhitekturne motivike, pomešane z elementi fantazijskega sveta.
Razstavo si lahko ogledate do 17. avgusta. Vabljeni!

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Karitas
www.karitas.si

OTROCI NAS POTREBUJEJO

Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Darujete lahko s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo ZVEZEK ali ZVEZEK5 na 1919 in darovali boste 1 ali 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekoma Slovenije, Sl.mobila, Tušmobila, Debitela, Izimobila in T-2.

Pohod v Planico in Tamar

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor – pohodniki vabijo v torek, 2. avgusta, na pohod v Planico in Tamar. Zbirališče bo ob 7. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

Na Sveti Ožbolt

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v nedeljo, 7. avgusta, pohod na Sveti Ožbolt (Polhov Gradec–Božna–Brezje–Sv. Ožbolt–Sv. Andrej–Puštal–Škofja Loka) – na semanji dan in 20. srečanje ljudskih pevcev in godcev. Skupne zmerne hoje bo okrog štiri ure. Informacije in prijave zbira do petka, 5. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 30. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Sporočilo apostola Pavla. Pogovor bo povezoval Marko Močnik.

OBVESTILA

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 29. julija, v okviru počitniških aktivnosti od 8. do 16. ure potekal obisk Doma upokojencev Kranj, v ponedeljek, 1., avgusta, bodo otroci dopoldne izdelali glasbeno pošast, popoldne pa bodo zopet postali novinarji, fotografi in snemalci v okviru Medgeneracijskega novinarskega krožka. V torek, 2. avgusta, bo ob 8. uri na sporedu kreativna delavnica Mehki prijatelj – obesek za ključe.

KONCERTI

Koncert renesančne glasbe

Kranj – Danes, v petek, 29. julija, se bo ob 20. uri v Pavšlarjevi hiši začel koncert renesančne glasbe v izvedbi gostujočega ansambla s Sicilije Gruppo Vocale Euphoné z maestrom Vincenzom Marinom.

LOTO

Rezultati 60. kroga – 27. julija 2016
9, 20, 25, 31, 32, 36, 39 in 18

Loto PLUS: **11, 12, 15, 17, 23, 27, 28 in 33**
Lotko: **1 4 9 6 7 7**

Sklad 61. kroga za Sedmico: **480.000 EUR**
Sklad 61. kroga za PLUS: **420.000 EUR**
Sklad 61. kroga za Lotka: **165.000 EUR**

Nemalo ljudi se ne znajde najbolje v kuhinji ali bi radi svoje veščine še bolj izpopolnili, hkrati pa popestrili vsakdanji jedilnik. Če sodite mednje, vam bo pri uresničenju vašega cilja pomagala knjiga Šola kuhanja s številnimi recepti, ki vas bodo do končnega izdelka vodili korak za korakom. Zelo praktična knjiga, s katero lahko tudi vi postanete pravi kuharski mojster.

Redna cena knjige je 19,99 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu, je cena

14,99 evra + poštnina

Broširana vezava, 368 strani, več kot 1000 fotografij.

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

TRISOBNO stanovanje z zidano garažo na relaciji Tržič Pristava, tel.: 041/320-581 16002620

K3 KERN d.o.o. NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

ODDAM

SOBO v Kranju, tel.: 070/591-227 16002603

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

NAJAMEM

DVOSOBNO stanovanje v Cerkljah ali okolici, tel.: 041/997-294 16002563

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

POSESTI

PRODAM

4.3 HA kmetijskega zemljišča pri Begunjah, tel.: 041/632-881 16002608

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

AUDI 80 2.0 E, letnik 1993, lepo ohranjen, cena po dogovoru, tel.: 041/262-839 16002632

OPEL Astra, letnik 1998, registriran, dobro ohranjen, garažiran, tel.: 04/53-18-664 16002641

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 16002341

STROJI IN ORODJA

PRODAM

AVTO dvigalo škarjasto, 2.500 kg dviga, cena 850 EUR, tel.: 041/758-972 16002619

BRUSNI stroj, 2 kamna, novo, rezilo za krožno žago fi 50, mrežo za beton 3 m x 2.15 m, tel.: 031/272-632 16002626

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

GRADBENI MATERIAL

KOPALNIŠKA OPREMA

PRODAM

MALO rabljeno wc školjko s pokrovom, cena 20 EUR, tel.: 031/413-970 16002610

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 16002278

AKCIJA - peleti 1 T/200 EUR, odkup živine, koruza, krmila TMK KZ 19, z dostavo. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, tel.: 04/25-51-313 16002307

KVALITETNA bukova drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/905-557 16002593

SUHA mešana in bukova drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 16002541

STANOVANJSKA OPREMA

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

2000-LITRSKO cisterno za kurilno olje, očiščeno; peč na kurilno olje Kalard, servisirano, z gorilcem in bojlerjem. V kompletu ali posamezno, za simbolično ceno, tel.: 041/735-832 16002642

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

KOLO Puch, žensko, 65 let, brezhibno, cena 150 EUR, tel.: 031/253-231 16002623

TURIZEM

ODDAM

2 APARTMAJA v Metajni na Pagu, 3 do 5 oseb, hiša na sami plaži, primerno za majhne otroke, prosto še po 17. 8. 2016, tel.: 00385/989-230-982, 040/726-544 16002419

APARTMA v Umagu-Murine, ugodna cena, lepo opremljen, lastno parkirišče, tel.: 041/887-285 16002613

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 16002282

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI bazen, 1-krat uporabljen, širine 270 x višine 68 cm, ugodno, tel.: 031/272-632 16002625

ŽIVALI IN RASTLINE

KUPIM

NEMŠKEGA ovčarja, mladiča, z rodovnikom ali brez, tel.: 041/995-040 16002612

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

DVOBRAZDNI obračalni plug Batuje in predsetvenik, tel.: 041/730-958 16002604

IZKOPALNIK za krompir in trosilec gnoja Tehnostroj, tel.: 041/865-675 16002607

SILOKOMBAJN Mengele MB 220, tel.: 041/356-157 16002602

VILE za traktor in gumi voz 5 t. ter 16-col. gume za prikolice, tel.: 04/51-82-239 16002624

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja, eno ali dvovrstni, tel.: 04/23-30-765 16002618

STAREJŠO, lahko neuporabno nakladalko, tel.: 031/890-278 16002616

TRAKTOR Zetor, IMT, Ursus, Deutz, Univerzale, Štore ali TV ter ostalo kmetijsko mehanizacijo, tel.: 031/562-809 16002443

TRAKTOR Zetor tip 6245 ali 7245, od letnika 1984 do 1990, tel.: 041/874-181 16002614

TRAKTOR – naj bo Zetor, IMT, Ursus, Deutz, Štore ali Univerzale, tel.: 031/851-485 16002628

TRAKTOR, prikolico in kosilnico, tel.: 031/500-933 16002364

PRIDELKI

PRODAM

JEČMEN za krmo in špindel za izdelavo cirkularja, tel.: 041/229-159 16002617

JEČMENOVO slamo v kvadratnih balah, tel.: 041/620-824 16002615

KUMARICE za vlaganje in stročji fižol, Prebačevo 45, tel.: 031/247-805 16002609

MLADI krompir marisbard in belarosa ter domači česen, tel.: 041/971-508 16002551

VINO – cviček, kvalitetno, možna dostava, tel.: 041/830-461 16002559

VSAK dan sveže rezano cvetje gladijol, rdeča pesa, stročji fižol in kumarice za vlaganje. Smolej, Luže 22a, tel.: 041/789-608 16002436

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI staro teličko ČB, mesne pasme, tel.: 030/915-738 16002605

2 TELIČKI simentalki, stari 6 mesevec, tel.: 041/926-269 16002637

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 031/745-612 16002621

ČB bikce, stare 14 dni, tel.: 040/750-993 16002622

ČB bikca, tel.: 041/356-292 16002634

JARKICE, rjave, ki bodo na voljo po 14. avgustu, zbiram naročila, tel.: 041/820-594 16002606

KOKOŠI – jarkice, rjave, črne in grahaste barve pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 16002315

RACE: pekinške, tekačice ter gorske, tel.: 041/632-881 16002611

TELICO simentalko, brejo 8 mesecev, tel.: 04/25-21-416 16002636

TELIČKO simentalko, težko 180 kg, tel.: 041/350-282 16002633

VISOKO brejo kravo LS in teleta LS, tel.: 041/211-602 16002640

OSTALO

PRODAM

SLAMO, pšenično, iz njive ali balirano, ter seno prve košnje, balirano, tel.: 041/716-167 16002630

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

KUHAR dobi redno zaposlitev v gostilni na Bledu. Evronik, d.o.o., Zgoša 69, Begunje, tel.: 040/277-276, Matjaž 16002597

ZAPOSLIMO strojnega tehnika in ing. strojništva za delo in programiranje CNC-strojev. KLAS METAL, d.o.o., Sp. Brnik 28a, Cerklje, tel.: 04/25-25-270 16002631

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 16002279

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16002412

BARVANJE stanovanjskih in skupnih prostorov ter barvanje lesenih stopniščnih ograj. Borut Mohorič, s.p., Dolenja vas 66, Selca, tel.: 031/877-138 16002442

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – ugodno. Nudimo tudi vsa sliko pleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 16002638

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 16002281

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 16002280

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in ugodno polaganje keramičnih ploščic in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-438 16002596

POSEK in spravilo lesa, možnost odkupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh, s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613 16001922

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 16002330

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16002277

ZASEBNI STIKI

MOŠKI, 60 let, želi spoznati žensko, staro do 55 let, šifra: MORJE 16002629

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16002283

RAZNO

PRODAM

TRIFAZNI elektro motor, kletke za ptičke, pony kolo in konjski komat, tel.: 041/583-870 16002639

KUPIM

STARE kangle za mleko, emajlirano posodo in pohištvo 60-ih let, tel.: 040/458-181 16002635

V priročniku je poleg že poznanih receptov veliko novih, izdelanih iz na prvi pogled nenavadnih sestavin in kombinacij. Izbira sadja, zelišč in cvetja sega od akacije, vrtnic, vseh glavnih sadnih rastlin do ožepka, regrata, trpotca. Opisani so mnogi uporabni načini pridelave in pravilnega shranjevanja.

Cena knjige je **15 EUR** + poštnina

Uživajmo v doma pripravljenih sokovih!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V 77. letu starosti se je od nas poslovila

Milka Gartner

iz Dolenje vasi

Ob izgubi drage žene, mame in stare mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, sosedom, nekdanjim sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi osebnemu zdravniku ter zdravnikom in medicinskim sestram Splošne bolnišnice Jesenice. Zahvala gre tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Mož Janko in hči Damjana z družino

Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak korak
spomin je nate
in hvaležna misel
luč je, ki ne ugasne.

Minilo je leto, odkar nas je zapustil ljubljeni ati, sin in brat

Bojan Egart

z Zalega Loga

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

Malo manj boli, če zapreš oči
in si govoriš, da konec ni.

Sporočava, da naju je 18. julija 2016 za vedno zapustil

Leopold Drolc

roj. 14. 9. 1934

Njegov pepel je poletni veter na kranjskem pokopališču ponesel visoko v krošnje dreves bližnjega gozda in naprej v neskončno, modro julijsko nebo.

Irena in Simon

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

Antonije Hočevar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala gre osebju DUK-a, gospodu župniku Bojanu Likarju, oktetu Klas in pogrebni službi Komunala Kranj.
Hvala vsem.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu je tiho odšel naš brat in stric

Luka Benedičič

po domače Martinškov Luka iz Martinj Vrha 33

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, spremstvo na njegovi zadnji poti, denarne darove in izraze sožalja. Hvala gospodu župniku Tinetu Skoku za sv. mašo in cerkvenemu zboru Zali Log za lepo petje. Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti tudi dr. Habjanu za dolgoletno zdravljenje in patronažni sestri Minki Šmid za številne obiske na domu. Hvala tudi osebju Doma upokojencev Podbrdo za oskrbo, prijaznost in vse, kar so storili zanj v zadnjih letih življenja.

Žalujoči: brat Jernej, sestri Tončka in Kati z družinami

ZAHVALA

V torek, 26. julija 2016, smo se poslovili od ljubega moža, očeta, tasta in najboljšega dedka

Simijona Petrova

iz Britofa

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in se z globokim spoštovanjem poslovili od njega.
Posebna zahvala gre reševalni ekipi ZD Kranj, ki je zelo hitro prispela, vsem sosedom, sorodnikom, znancem, sodelavcem podjetja Goodyear Dunlop Sava Tires in sodelavcem Adriatic Slovenice. Iskrena hvala makedonskemu pravoslavnemu popu, ki je poskrbel za lep obred.
Hvaležni smo za vse darove, tople objeme in stiske rok ter izrečene vzpodbude in besede sožalja.
Vemo, da ste v teh težkih in bolečih dneh z nami.

Žena Mirjana ter hčeri Biljana in Saška z družinama

ZAHVALA

Smrt prihaja navzdol po dolini – v obratni smeri sončeve poti,
v obratni smeri lunine poti – lepša je kot sonce in luna.
Njeno žarenje umiri vse bolečine.
Smrt prihaja s tokom Sore nezavedno dobra ...

Ob boleči izgubi naše drage mami, stare mame, prababice in sestre

Marije Pogačnik

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem podjetja Niko Železniki za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in denar. Hvala krajevnemu združenju za vrednote NOB Selca in g. Francu Benediku za besede slovesa. Hvala g. Antonu Slabetu za lepo opravljen pogreb, pogrebnemu zavodu Akris in pevcem. Hvala Bredi za vso pomoč. Iskrena hvala vsem, ki ste nam karkoli pomagali in nam stali ob strani, in vsem, ki ste se poslovili od naše drage mami in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Sin Stane z Vesno, hčerki Janja in Vesna z družinama,
vnuki in pravnuki ter sestra Helena z Markom
Selca, 20. julija 2016

Življenje niso dnevi,
ki so minili, temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili.
(P. A. Pavlenico)

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice, prababice, sestre, tete

Angelce Kajzer

roj. 24. 5. 1924, iz Šutne

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sovaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala pevcem zbora LIPA za lepo zapete in zaigrane pesmi, violinistki, duhovniku g. Fortunu za lep obred, PGD Žabnica za spremstvo, sosedom nosačem, Društvu upokojencev Žabnica in pogrebni službi Navček za organizacijo pogreba. Zahvala tudi dr. Jerajevi, patronažnim sestram, posebno g. Mariji Eržen, in negovalkam DU-PND Kranj. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani, in vsem, ki ste se poslovili od naše mame in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Šutna, 20. julija 2016

ZAHVALA

V 78. letu se je od nas nepričakovano poslovil naš dragi mož, oče, ata, tast, brat, stric in bratranec

Franc Jerič

voznik v pokoju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom iz Cerkelj, Poženika in Sp. Brnika, Francijevim sodelavcem iz Urada za informatiko in telekomunikacije pri slovenski Policiji, animatorjem DMC ter prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Še posebno se zahvaljujemo g. Klemenčiču, gasilcem PGD Cerklje, reševalcem Reševalne postaje Kranj in vsem ostalim, ki ste mu nesebično priskočili na pomoč. Hvala gospodu župniku Stanetu Gradišku, pevcem in pogrebni službi Jerič za lep pogrebni obred.
Hvala vsem, ki ste našega dragega očeta v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Cerklje, julij 2016

Anketa

Regresa malo, a bolje kot nič

Aleš Senožetnik

Skupaj z današnjimi pokojninami bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije izplačal tudi letni dodatek, ki ga bo prejelo dobrih 486 tisoč upokojencev in prejemnikov nadomestil invalidskega zavarovanja. Po mnenju smo vprašali mimoidoče na kranjskih ulicah.

Antonija Mikelj, Kranj:

»Letnega dodatka sicer ne dobim, ker imam malenkost previsoko pokojnino. Se mi pa zdi prav, da ga dobijo tisti z res nizkimi pokojninami, ker jim gotovo najbolj prav pride.«

Filip Bosjak, Strahinj:

»Regresa je malo, a bolje kot nič. Navadno ga namenim ženi in sinu, da gresta na morje, sam pa ostanem doma, saj imamo nekaj živine, za katero je treba poskrbeti.«

Vlado Teropšič, Kranj:

»Dodatek si lahko zataknejo za klobuk. Če bi bila pokojnina dovolj visoka, bi mi bilo vseeno, tudi če ga sploh ne bi dobili. Težava je, da so pokojnine prenizke.«

Štefan Cmrečnjak, Besnica:

»Regres je prenizek, prav tako pokojnine, ne verjamem, da se bo kmalu kaj spremenilo, saj vsi delajo le za svoj žep. Namenil ga bom za sprotne stroške, za kaj več pa ne bo ostalo.«

Tina Saršon, Kranj:

»Dodatka res ni prav veliko, ampak glede na to, da so pokojnine slabe, je vsaj nekaj. Ne porabim ga za dopust. Nekajkrat greš v trgovino, pa ga hitro zmanjka.«

Srčni košarkarji med bolniki

Trije člani slovenske košarkarske reprezentance, ki so v teh dneh na pripravah v Kranjski Gori, so popestrili dan malim bolnikom, ki se zdravijo na pediatričnem oddelku jeseniške bolnišnice.

Urša Peternel

Jesenice – Koliko ste visoki? Kaj vam pomeni košarka? Ali imate pred tekmo kaj treme? Kolikokrat na dan trenirate? To je nekaj vprašanj, ki so jih v torek zastavili mali bolniki s pediatričnega oddelka jeseniške bolnišnice Zoranu Dragiću, Alenu Omiću in Maticu Rebcu. Trojica srčnih košarkarjev se je odzvala povabilu bolnišnice, da polepšajo dan otrokom, ki morajo te počitniške dni preživljati v bolniških posteljah. In visoki gostje – Alen Omić je povedal, da ima kar 217 centimetrov – so prav nič zvezdniško navezali stik z otroki in odgovarjali na njihova vprašanja, za nameček pa so jih razveselili tudi z darili: maskoto Lipko, knjigo Lipko in Košorok in zvezki iz košarkarske kolekcije. Na koncu so otroci dobili tudi avtograme, s košarkarji pa so se tudi fotografirali. In kaj so jim med drugim povedali košarkarji? Da jim košarka pomeni vse, da trenirajo dvakrat na dan, to je zjutraj in zvečer, da pred tekmo po navadi nimajo treme (»Pozabim na vse in igram,« je dejal Alen Omić), razen morda pred kakšnimi pomembnimi obračuni ... Zoran Dragić je med drugim povedal, da je vesel, da je košarka njegova služba, saj v njej res uživa. Z bratom Goranom, ki je zvezdnik v ligi NBA, pa se zadnje čase bolj malo vidita, je odgovoril, saj je Goran v Ameriki, sam pa zdaj igra v Evropi.

Alen Omić, Matic Rebec in Zoran Dragić so v torek obiskali bolnike na pediatričnem oddelku jeseniške bolnišnice. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot je povedala Sandra Jerebic iz Splošne bolnišnice Jesenice, se je Košarkarska zveza Slovenije prijazno odzvala na prošnjo, da bi nekaj članov reprezentance, ki so v teh dneh na pripravah v bližnji Kranjski Gori, obiskalo otroke v bolnišnici. K sreči je bila v torek na oddelku le peščica malih bolnikov; kot je povedala pediatrinja Barbara Urbanc, v poletnih dneh otroci v bolnišnici ostanejo predvsem zaradi pljučnic, alergij, infekcij, tudi poškodb, sicer pa med poletjem na oddelku opravljajo tudi razna testiranja na alergije in podobno.

Upokojencem letni dodatek

Upokojenci, ki prejemajo manj kot 750 evrov pokojnine, bodo danes skupaj s pokojnino dobili tudi letni dodatek v znesku od 140 do 390 evrov.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje bo danes, v petek, skupaj z julijskimi pokojninami izplačal upokojencem tudi letni dodatek, skupno bo za to namenil nekaj več kot 104 milijone evrov. Dodatek bo prejelo 486.257 upravičencev, od tega 468.421 uživalcev pokojnin in 17.836 uživalcev nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki niso zaposleni. Vsi prejemniki bodo o zakonski podlagi in o pogojih za izplačilo dodatka obveščeni skupaj z obvestilom o izplačilu pokojnine.

Višina dodatka in cenzusi za izplačilo so enaki kot lani. Upokojenci, ki prejemajo do 414 evrov pokojnine, bodo dobili 390 evrov dodatka, tisti s pokojnino od 414,01 evra do 518 evrov 250 evrov, upokojenci, ki imajo od 518,01 evra do 622 evrov pokojnine, 190 evrov dodatka, tisti s pokojnino v znesku od 622,01 evra do 750 evrov pa bodo prejeli 140 evrov letnega dodatka. Upokojenci, ki imajo več kot 750 evrov pokojnine, dodatka ne bodo prejeli. 84.675 upokojencev bo dobilo letni dodatek v sorazmernem delu, ker tako, v sorazmernem delu, prejemajo tudi pokojnino.

Letni dodatek bodo danes prejeli tudi uživalci nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki niso zaposleni; tudi pri tej skupini pa bo višina dodatka odvisna od višine nadomestila. Tisti, ki prejemajo do 622 evrov nadomestila, bodo prejeli 190 evrov dodatka, tisti, ki dobivajo od 622,01 evra do 750 evrov nadomestila, 140 evrov dodatka, tisti z višjim nadomestilom pa letnega dodatka ne bodo prejeli. Vsi, ki bodo pravico do pokojnine ali nadomestila iz invalidskega zavarovanja pridobili po juliju letos, bodo letni dodatek prejeli skupaj z izplačilom prve pokojnine ali prvega nadomestila.

V Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije bodo enako kot v preteklih dveh letih pri določitvi višine pokojnine, ki je osnova za višino letnega dodatka, sešteli zneska osebne in dela vdovske pokojnine oz. zneska družinske pokojnine po prvem in po drugem roditelju. Če seštevek obeh pokojnin presega 750 evrov, se jim letni dodatek ne izplača; takšnih je skupno 4388.

vremenska napoved

Danes zjutraj bo ponekod megla, drugod bo delno jasno. Popoldne bodo v hribovitem svetu nastale posamezne vročinske nevihte. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, popoldne bo v hribovitem svetu možna kakšna vročinska nevihta. Vsak dan bo topleje.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
15/28 °C	16/29 °C	16/30 °C

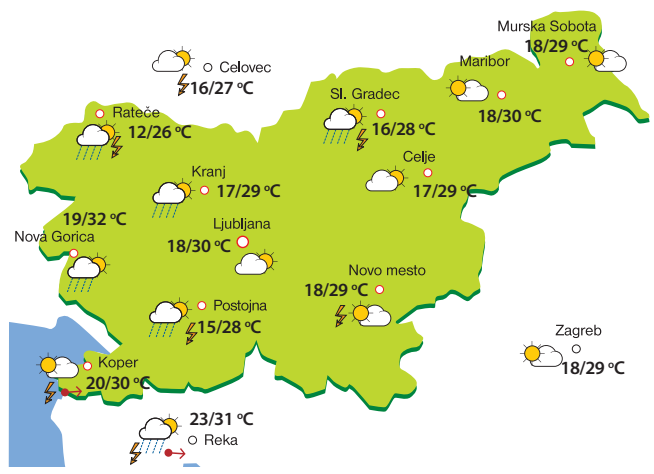

Tolarske kovance unovčiti do konca leta

Kranj – Od uvedbe evra v Sloveniji je minilo že devet let in pol, v obtoku pa je še vedno kar precej tolarjev. Tolarske kovance je možno zamenjati za evre na blagajniškem okencu Banke Slovenije še do konca tega leta, za tolarske bankovce in bone pa ni časovne omejitve. Po podatkih Banke Slovenije je ob koncu lanskega leta skupna vrednost tolarskih kovancev, bankovcev in bonov, ki so še v obtoku, znašala 41,84 milijona evrov, od tega je bilo 46,56 milijona tolarskih bankovcev v vrednosti 31,18 milijona evrov, 444,09 milijona tolarskih kovancev, vrednih 8,98 milijona evrov, in 20,92 milijona bonov, vrednih 1,68 milijona evrov.